

Lokalna razvojna strategija u ribarstvu FLAG-a Šabakun 2021.-2027.

Dubrovnik, 2025.

Verzija dokumenta 2.0

Sadržaj

POPIS KRATICA	2
1. Osnovne značajke područja	1
1.1. Opće zemljopisne značajke područja.....	1
1.1.1. Površina i granice područja	1
1.1.2. Geomorfološka obilježja	3
1.1.3. Bioklimatska obilježja.....	4
1.1.4. Kulturno-povijesna baština.....	5
1.1.4.1. Kulturno-povijesna maritimna baština	5
1.1.5. Prirodna baština	7
1.1.5.1. Prirodna baština povezana s morem.....	7
1.1.6. Stanje komunalne infrastrukture	8
1.2. Gospodarske značajke područja	10
1.2.1. Opće gospodarske značajke i razvijenost područja.....	10
1.2.2. Ribarstvo i akvakultura FLAG područja	12
1.2.2.1. Područja djelovanja ribara i uzgajivača morskih organizama.....	12
1.2.2.2. Broj ribara i uzgajivača morskih organizama	14
1.2.2.3. Količina i struktura ulova morskih organizama	15
1.2.2.4. Plovila.....	17
1.2.2.5. Ribolovni alati.....	18
1.2.3. Turizam.....	21
1.2.4. Poljoprivreda i stočarstvo	22
1.2.5. Tržište rada	23
1.3. Demografske i socijalne značajke područja	24
1.3.1. Broj, kretanja i sastav stanovništva	24
1.3.2. Stanje društvene infrastrukture	26
2. Analiza razvojnih potreba i potencijala FLAG područja	28
2.1. SWOT analiza.....	28
2.2. Identifikacija razvojnih potencijala i potreba područja	31
3. Strateška intervencija LRSR FLAG-a Šabakun za razdoblje 2021.-2027.	34
3.1 Vizija, opći ciljevi i prioriteti razvoja	34
3.2. Opis općih ciljeva i prioriternih mjera LRSR 2021.-2027.....	36
3.3. Usklađenost LRSR s nadređenim strateškim dokumentima.....	45

3.4. Inovativan i integrirani karakter LRSR te horizontalna načela	47
4. Opis odabira projekata na FLAG razini.....	48
5. Opis izrade LRSR i uključenosti lokalnih razvojnih dionika.....	49
6. Opis partnerstva	52
6.1 Ljudski kapaciteti za upravljanjem FLAG-om i provedbu LRSR	54
7. Opis praćenja (monitoring) i procjene (evaluacija) provedbe LRSR	56
8. Akcijski plan provedbe LRSR.....	57
9. Financijski plan provedbe LRSR.....	58
Popis tablica i slika	59
Prilog 1 – Analitički podaci u sklopu LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027.	61
Prilog 2 – Popis znanstvenih i razvojnih projekata FLAG područja povezanih s ribarstvom, morskim okolišem i maritimnom baštinom	83
Prilog 3 – Popis sudionika u procesu izrade LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027.....	87

POPIS KRATICA

DNŽ – Dubrovačko-neretvanska županija

FLAG – engl. Fisheries Local Action Group – hrv. Lokalna Akcijska Grupa u Ribarstvu (LAGUR)

MGOR – Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

HGK – Hrvatska gospodarska komora

DZS – Državni zavod za statistiku

MRRFEU – Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU

DUNEA – Dubrovačko-neretvanska razvojna agencija

APPRRR – Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje

HZMO – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

MP – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

UR – Uprava ribarstva

JLS – Jedinica lokalne samouprave

NP – Nacionalni park

PP – Park prirode

NN – Narodne novine

TZ – Turistička zajednica

PRARH – Program za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021.-2027.

EFPR - Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu

ZRP – Zajednička ribarstvena politika

OC – Opći cilj

PM – Prioritetna mjera

NRS – Nacionalna razvojna strategija

1. Osnovne značajke područja

1.1. Opće zemljopisne značajke područja

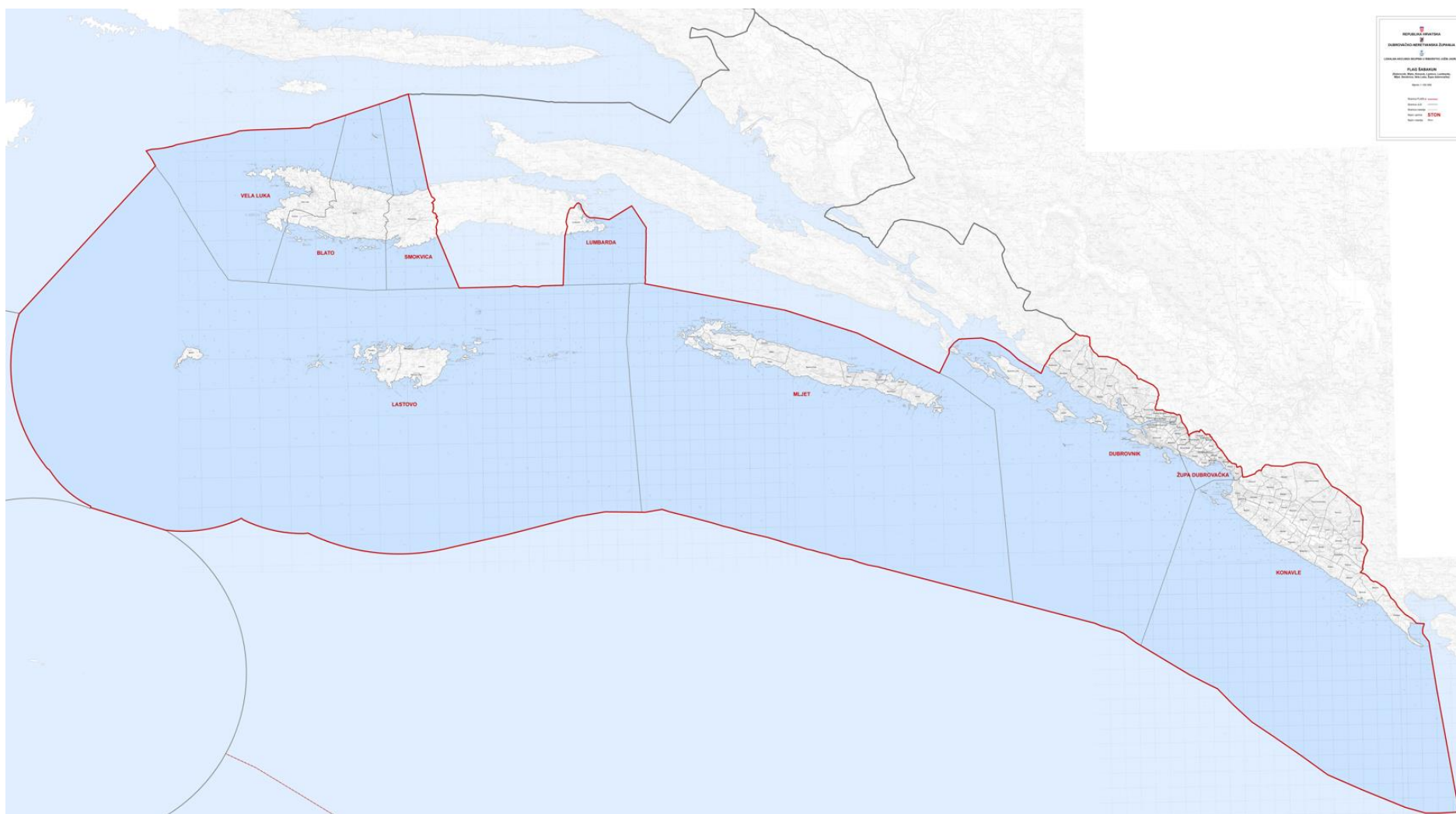
1.1.1. Površina i granice područja

Lokalna akcijska grupa u ribarstvu (engl. Fisheries Local Action Group - FLAG), dalje u tekstu FLAG Šabakun, nalazi se na krajnjem jugu Republike Hrvatske u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, a u administrativno-teritorijalnom kontekstu obuhvaća teritorij i akvatorij 9 jedinica lokalne samouprave - Grad Dubrovnik i općine: Konavle, Župa dubrovačka, Mljet, Lumbarda, Smokvica, Blato, Vela Luka i Lastovo. Obuhvaća duž obalni prostor na kopnu koji se proteže od Grada Dubrovnika, općine Župe dubrovačke i općine Konavle, kao i prostor otoka Mljeta, Lastova te dijelova otoka Korčule. Osim navedenih otoka, prostor FLAG-a obuhvaća naseljene otoke u administrativnom obuhvatu Grada Dubrovnika – Šipan, Lopud i Koločep, te niz manjih nenaseljenih i povremeno naseljenih otoka u sklopu otočnih skupina Elafita i Lastovskog otočja.

U zaleđu prostor FLAG-a graniči s Republikom Bosnom i Hercegovinom, na jugu s Republikom Crnom Gorom, na sjeverozapadu i zapadu s FLAG-om Južni Jadran, dok je morska granica ujedno granica s Republikom Italijom. Osim teritorija ili kopnenog djela, FLAG-u pripada akvatorij unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora, u okolici otoka Korčule, Lastova, Mljeta, a koje obuhvaća u potpunosti ili djelomično ribolovne zone C, D i G, sukladno Pravilniku o granicama u ribolovnom moru Republike Hrvatske (NN 144/2005). Površina kopnenog dijela FLAG-a iznosi 672,44 km², odnosno 37,8 % teritorija DNŽ ili 1,2 % RH.

Obzirom na djelomičnu pripadnost područja FLAG-a otocima, prema Zakonu o regionalnom razvoju (NN 123/17), ovi dijelovi ujedno pripadaju područjima s razvojnim posebnostima (čl. 38.a), pa se upravljanje razvojem zasniva na posebnoj politici temeljenoj na Zakonu o otocima (NN 116/18). Iz navedenog proizlazi i poseban status pučinskih otoka Lastova i Mljeta te niz razvojnih mjera kojima se želi utjecati na ravnomjeran razvoj. Specifičnost prostora FLAG-a je obuhvat dvaju zaštićenih područja kategorijama nacionalni i park prirode – NP Mljet i PP Lastovsko otočje.

Prema podacima Popisa stanovništva iz 2021. godine, FLAG Šabakun broji 66.863 stanovnika koji obitavaju u 107 naselja. Gustoća naseljenosti iznosi 99,4 stan./km², prema čemu je područje FLAG-a Šabakun iznad prosječno naseljeno u odnosu na teritorij DNŽ, čija gustoća naseljenosti iznosi 68,82 stan./km². Tome u najvišoj mjeri doprinosi iznadprosječna gustoća naseljenosti Grada Dubrovnika i njegove sub-urbane okolice koja iznosi oko 300 i više stan./km². Prema brojnosti stanovništva prednjači Grad Dubrovnik, kao administrativno i populacijsko središte pripadajuće županije sa 41.562 ili 59,5 % stanovnika FLAG-a. Prema broju stanovnika slijede potom općina Župa dubrovačka (8.705 stan.), općina Konavle (8.607 stan.), općina Vela Luka (3.772 stan.), općina Blato (3.330 stan.), općina Lumbarda (1.209 stan.), općina Mljet (1.062 stan.), općina Smokvica (868 stan.), dok najmanji broj stanovnika obitava u općini Lastovu (748 stan.). Prostor FLAG-a obilježavaju mala i raštrkana naselja, te polarizirana prostorna naseljenost koja ukazuje na populacijsku i funkcionalnu dominaciju Grada Dubrovnika. Izuzev Grada Dubrovnika kao urbanog prostora, preostali dijelovi FLAG-a pripadaju ruralnom i otočnom prostoru.

Slika 1 Područje obuhvata FLAG-a Šabakun

Izvor: FLAG Šabakun

Tablica 1 Osnovni podaci o FLAG obuhvatu

JLS	Površina (km ²)	Broj stanovnika (2021.)	Gustoća naseljenosti (stan./km ²)	Naselja*	Broj kućanstava
Dubrovnik	143,38	41.562	289,9	32	15.197
Župa Dubrovačka	22,87	8.705	380,6	17	2.810
Konavle	210	8.607	41,0	31	2.831
Mljet	98,01	1.062	10,8	14	488
Lastovo	53	748	14,6	8	291
Vela Luka	43,27	3.772	27,9	1	1.497
Blato	66,57	3.330	50,0	2	1.184
Lumbarda	10,77	1.209	69,5	1	410
Smokvica	24,57	868	35,3	1	310
FLAG Šabakun	672,44	66.863	99,4	107	25.018

Izvor: DZS

*Popis naselja po jedinicama lokalne samouprave nalazi se u Prilogu 1 – Popis naselja FLAG-a

1.1.2. Geomorfološka obilježja

Područje obuhvata FLAG-a Šabakun u geomorfološkom kontekstu se razlikuje od ostalih dijelova hrvatske obale, sa smjerom pružanja od sjeverozapada prema jugoistoku. Posebna značajka područja je prisutnost triju većih otoka Korčule, Mljeta i Lastova, koji tvore prostrane zaljeve i kanale poput Korčulanskog kanala te Mljetskog kanala prema jugu, koji imaju veliki prometni značaj. Geološki sastav obalnih stijena je raznolik i sadrži vapnence, dolomite, fliš i naplavni materijal. Vapnenci oblikuju uzvisine, dok se dolomiti ističu strmim odsjecima i udubljenjima. Fliš karakteriziraju blago naglašene padine, dok se naplavni materijal nalazi u nizinskim dijelovima, kao što su polja. Postojeći oblik obale rezultat je glacio-eustatičkog izdizanja morske razine tijekom post pleistocenskog razdoblja. Sveukupno, obalni krajolik područja nudi raznolikost i specifične geološke formacije koje doprinose jedinstvenom okolišu.

Pod utjecajem djelovanja valova južnih smjerova, nastali su raznovrsni oblici obale, protežući se gotovo cijelom dužinom prema otvorenom moru. Posebno zapažen dio može se vidjeti u Konavlima, južnim obalama Elafita, Mljeta i Lastova, gdje se nalaze impresivne „visoke obale“ strmih klifova. Ovo područje je podložno snažnoj abraziji, što je rezultiralo formiranjem brojnih potkapina i špilja. Na dijelovima obale koji su izloženi intenzivnijem djelovanju valova, nastale su brojne šljunčane i pjeskovite uvale. Na krajnjem jugoistočnom dijelu otoka Mljeta i Korčule, nalaze se bogate naslage pleistocenskog pijeska. Nakon što se morska obala podigla tijekom postglacijalnog razdoblja na zapadnom dijelu otoka Mljeta, nastala su poznata morska jezera, koja su postala karakteristična obilježja otoka. Također, specifične hidromorfološke formacije „blatine“ i „slatine“ pružaju jedinstveni doživljaj na ovom području. Obalna crta, koja se proteže na 1024,63 km, pruža iznimno raznolik krajolik, od zaštićenih uvala s pjeskovitim plažama do strmih obala s visokim klifovima prema otvorenom moru. Ovaj prostor oduševljava svojom raznolikošću prirode kako na kopnu, tako i u moru, što ga čini posebnim na cijelom Sredozemlju. Štoviše, akvatorij obiluje iznimnom biološkom raznolikošću, a stručnjaci ga označavaju faktorom

100, što ukazuje da u ovom području obitavaju ili su povremeno nazočne sve do danas registrirane vrste morskih organizama u Jadranu.

Prednosti navedenih reljefnih karakteristika i raznolikosti za ribarstvo su osiguravanje staništa različitim vrstama riba i drugim morskim organizmima, a što utječe na bogatstvo ribljih stokova i potencijal je za raznoliku ribarsku djelatnost. Blizina mora za kopnenu dio, ali i za otoke, igra važnu ulogu u očuvanju razvoja tradicionalnog ribarstva i maritimne kulture. Osim toga, razvedena obala, atraktivne plaže i klifovi privlače mnogobrojne turiste i posjetitelje. Naposljetku, zahvaljujući reljefu, obalnoj crti i otocima, ovo područje ima bogatu maritimnu kulturnu baštinu što zasigurno igra važnu ulogu u očuvanju lokalne povijesti, tradicije i identiteta zajednice.

1.1.3. Bioklimatska obilježja

Područje FLAG-a Šabakun ima tipične karakteristike sredozemne klime, uz prisutnost klimatskih varijacija koje proizlaze iz prisutnosti brdsko-planinske barijere uz obalu, brojnih otoka i povremenih kontinentalnih utjecaja. U Dubrovniku, prosječna godišnja temperatura zraka iznosi 17 °C. Zime su relativno blage s prosječnom temperaturom od 9,6 °C, kao posljedice utjecaja mora na temperaturne oscilacije. Morska prisutnost smanjuje dnevne i godišnje temperaturne razlike. Proljeće je hladnije od jeseni za otprilike 3 °C, prosječne temperature od 14,5 °C, djelomično zbog rashlađenog mora. Ljeta su vruća, s periodima suše, a prosječna ljetna temperatura iznosi 24,5 °C. Najviše godišnje temperature zabilježene su u srpnju ili kolovozu, dosežući do 34 °C. Na otocima i južnim dijelovima kopna rijetki su mrazovi, dok područja izložena utjecaju jake bure u siječnju mogu imati noćne temperature zraka i do -7 °C. Temperatura mora ljeti prosječno doseže 21 °C. Prosječno je 313 vjetrovitih dana godišnje, pri čemu dominiraju bura (SI) s udjelom od 20 % i jugo (J, JI) s udjelom od 21,3 %. Najviše oborina pada prijelazom iz jeseni u zimu, kao rezultat ciklonalne aktivnosti, prosječno 200 mm u prosincu. Tijekom ljeta dominira utjecaj subtropske anticiklone s najmanjom prosječnom količinom oborina. Otočni dio FLAG-a predstavlja jedno od najsunčanijih područja na jadranskom primorju, s više od 2.500 sunčanih sati godišnje. Prema Köppenovoj klasifikaciji klime, ovaj dio otoka spada u Csa klimatsko područje (sredozemna klima), a srednja godišnja temperatura zraka iznosi 16,5 °C.

Sredozemna flora svojstvena je priobalju i otocima na Jadranu, pa tako i području FLAG-a. Radi se uglavnom o vazdazelenim biljnim vrstama, koje su otporne jer su se razvile u podneblju čije je svojstvo duge ljetne žege, oskudica vlage, a zime blage i vlažne. Karakteristični nasadi agruma, raznovrsnih palmi i agava, te stabla alepskog bora, pitomog bora, obogaćuju ovo područje. Podmorje obiluje raznolikim biljnim i životinjskim vrstama, s obiljem zelenih, smeđih i crvenih algi. Podvodni svijet krije raznovrsne životinjske vrste koje se zadržavaju na stjenovitom dnu. Neke preferiraju alge, druge se skrivaju među kamenjem, a na kamenitom dnu obitavaju ribe poput lubina, zubatca, škarpine i drugih. Također, tu su i rakovice, hobotnice te pričvršćene školjke poput kamenica i dagnji. Stanovnici južnog Jadrana, poput jastoga, hlapa i velike rakovice, posebno su traženi u tom području.

Obzirom na klimatske promjene uzrokovane globalnim zagrijavanjem, naglašavaju se brojne negativne implikacije na okoliš, gospodarstvo, životnu sredinu te sigurnost ljudi i imovine. Klimatske promjene mogu negativno utjecati na sektor ribarstva te i floru i faunu područja, kroz

smanjenje ribljih stokova, jer povećanje temperature mora i promjene u ekosustavu mogu rezultirati smanjenjem brojnosti određenih ribljih vrsta, zatim kroz promjene u migracijskim obrascima, jer toplije vode mogu utjecati na migracijske obrasce riba, što može rezultirati promjenom njihove rasprostranjenosti i dostupnosti, te kroz gubitke morskih staništa, topljenje leda i povećanje temperatura mogu uzrokovati gubitak staništa za neke morske organizme, poput koraljnih grebena, što može dovesti do poremećaja u hranidbenim lancima te dugoročnih gubitaka biološke raznolikosti. Na posljeticu, povećana učestalost ekstremnih vremenskih događaja kroz intenzivnije oluje i nepredvidljive promjene u vremenskim uvjetima mogu izazvati štete na ribarskim plovilima i infrastrukturi, te ugroziti sigurnost ribara i drugih sudionika u pomorskom prometu.

1.1.4. Kulturno-povijesna baština

Kao dio DNŽ, područje FLAG-a Šabakun je izuzetno bogato materijalnom i nematerijalnom kulturnom baštinom, što doprinosi jačanju kulturnog identiteta stanovnika, podiže kvalitetu življenja te dodatno jača turističku ponudu i atraktivnost. Dubrovnik se ističe kao jedinstven grad s priznatim statusom UNESCO-ove baštine, obuhvaćajući i materijalne i nematerijalne vrijednosti, a također je vodeći u Hrvatskoj po indeksu kulturnog turizma. No, vrijedna kulturna baština koja postoji u ruralnim i otočnim dijelovima FLAG-a još uvijek ostaje nedovoljno istražena i nedovoljno cijenjena. Prema podacima Registra kulturnih dobara, prostor FLAG-a Šabakun obuhvaća 437 zaštićenih nepokretnih, materijalnih i nematerijalnih kulturnih dobara (Prilog 1 – Popis kulturnih dobara područja FLAG-a).

Zaštićena kulturna dobra pod UNESCO-om Grada Dubrovnika su svjetski poznata i priznata - Kulturno-povijesna urbanistička cjelina Dubrovnika i Festa sv. Vlaha. Pod zaštitom UNESCO-ove liste svjetske baštine nalazi se groblje sa stećcima i crkvom sv. Barbare u Konavlima, dok u Župi dubrovačkoj postoje arheološka nalazišta poput nalazišta Tumba, Mitareva gomila i mnogih crkava kao nepokretnih pojedinačnih zaštićenih kulturnih dobara. Mljet krasi mnogi sakralni objekti poput Župne crkve sv. Pavla - Babino Polje ili Rimska palača u Polačama te brojna podvodna arheološka nalazišta. Na području otoka Lastova, prema Registru kulturnih dobara RH, zabilježena su vrijedna kulturna dobra kao što su Arheološko nalazište Skrivena luka, mnoga podvodna arheološka nalazišta te veći broj crkvi. Kao predstavnici otoka Korčule, Lumbardu krasi arheološka nalazišta, mnoge crkve, Kaštel Nobile Gornji i Donji. U Smokvici se nalazi Arheološko nalazište Smokviška gradina, u općini Blato Svjetionik Pločice te ostaci novovjekovnog brodoloma kod otočića Otočac, a za Velu Luku su karakteristična suhozidna skloništa vrtuljci i picuni, a ima ih i na kontaktnim zonama s područjem Blata. Popis zaštićenih kulturnih dobara se nalazi u Prilogu 1.

1.1.4.1. Kulturno-povijesna maritimna baština

Dubrovnik je već u 9. st. imao uspostavljeno pomorstvo i brodarstvo prema povijesnim zapisima. Bez obzira na promjene vlasti od Bizanta do Venecije, Dubrovnik se svojim izuzetnim položajem, diplomatskim sposobnostima te trgovačkim i pomorskim vještinama, razvio u dobro organiziranu pomorsku i trgovačku zajednicu, postavši važna luka za feudalne države iz unutrašnjosti. Zahvaljujući razvijenom pomorstvu od davnina, danas Dubrovnik ima bogatu zbirku pomorstva

koja se čuva u Pomorskom muzeju. Izložba „Alati i kalafati“ predstavlja dio zbirke brodogradilišnog alata iz fundusa Pomorskog muzeja u Dubrovniku. Zbirka sadržava 450 primjeraka raznih vrsta alata, nastalih u 19. i 20. st. i korištenih u brodogradilištima te čuvaju tradiciju zanata od potpunog zaborava. U 16. st., tijekom vladavine Dubrovačke Republike, postojala je znatna brojnost od oko 5.000 pomoraca s ovoga područja. Među njima su bili mnogi iznimno talentirani i hrabri pomorci, a neki su postigli svjetsku slavu. Među istaknutim obiteljima bile su Ohmučevići, Mažibradići, Martolosići i Olisti-Tasovčići. Dva posebno poznata pomorca iz Lopuda bila su Vice Bune, koji je bio iznimno vješt i odvažan pomorac te Miho Pracat, brodovlasnik, kapetan, veletrgovac i bankar. Upravo je Miho Pracat imao čast biti tema predavanja za srednjoškolce u Pomorskom muzeju. Ovakvim događanjima, Dubrovčani čuvaju svoju pomorsku baštinu od izumiranja, a mlade potiču na razvoj interesa pojedinih zanata koji izumiru. Dubrovačka karaka je velik jedrenjak građen u Dubrovačkoj Republici od 15. st., a pripada među najveće brodove iz toga doba.

Mljećani i Mlječke prenose legendu o kraljici Teuti i Ilirskim gusarima, dok su Korčulani stoljećima na otoku prakticirali tradicionalnu gradnju brodova od domaćeg drva, što je bio ključni izvozni proizvod. Međutim, s vremenom su se na nekim mjestima počeli graditi brodovi od željeza (Korčula i Blato) ili u stakloplastici (Vela Luka). Zanimljivo, strop središnjeg broda korčulanske katedrale Sv. Marka podsjeća na unutrašnjost broda, povezujući se s tradicionalnim korčulanskim zanatom - brodogradnjom. Korčulani su poznati po svojoj pomorskoj vještini te su cijenjeni pomorci pod hrvatskom i zastavama drugih pomorskih nacija. Nematerijalna baština je zasigurno i slavlje sv. Nikole na Mljetu. Stanovnici Mljeta obilježavaju dan sv. Nikole, zaštitnika pomoraca, ribara i putnika, svetom misom, a nakon toga, u svojim prigodno okićenim barkama i brodovima plove jezerom kako bi blagosloville iste i bacili vijenac u more ispod križa na drevnom goveđarskom groblju na otoku Svete Marije. U sklopu manifestacije „Kulturna ljeta“, TZ općine Lastovo organizira posebne večeri posvećene ribarstvu, folklornim izvedbama te klapskoj glazbi. U Veloj Luci se također održavaju ribarske večeri u okviru ljetnog kulturnog programa „Luško lito“. Ove manifestacije imaju važan cilj - podržati razvoj male turističke infrastrukture i usluga koje su povezane s ribarstvom na otocima. Župa dubrovačka također ima bogat ljetni program izvedbi dalmatinskih pjesama, klapa u konobi i dr. U Konavlima se još uvijek poštuje poganski običaj preskakanja vignja uoči blagdana sv. Ivana, 23. lipnja. Datum preskakanja nije slučajno odabran. Naime, na taj dan je ljetni solsticij, sunce počinje slabiti, a dan se skraćivati. Tada se vjerovalo da se obrednom vatrom pojačava snaga sunca koja narod štiti od zlih sila i bolesti.

Kroz navedene manifestacije, nematerijalna baština života na moru i uz more, prenosi se s generacije na generaciju, čime se osigurava njeno trajno prisustvo i prepoznavanje važnosti očuvanja te kulturne baštine. Ribarske večeri i kulturna ljeta pružaju priliku lokalnom stanovništvu dijeliti svoja znanja, vještine i tradiciju s posjetiteljima, čime se stvara svijest o važnosti pomorske baštine, tradicije i njenom doprinosu identitetu područja. Sudjelovanje lokalnih ribara, folklorista i klapa u ovim manifestacijama podržava se gospodarstvo i promiče očuvanje zanata i tradicija povezanih s morem, što može potaknuti održivi razvoj turizma.

Sveukupna kulturno-povijesna baština FLAG-a danas je uglavnom djelomično valorizirana u funkciji turističkog resursa, dok je njezin potencijal višestruko veći s multifunkcionalnim

mogućnostima implementacije u odgojno-obrazovne, znanstveno-istraživačke, kulturno-kreativne i druge svrhe.

1.1.5. Prirodna baština

Na području obuhvata FLAG-a nalazi se 14 zaštićenih lokaliteta i to u kategorijama: nacionalni park (1), posebni rezervat (2), park prirode (1), spomenik prirode (3), značajni krajobraz (2), park-šuma (4), i spomenik parkovne arhitekture (1) (Prilog 1 - Zaštićeni prirodni lokaliteti na području FLAG-a). Također, utvrđeno je 85 područja koja su bitna za očuvanje drugih divljih vrsta i njihovih staništa te prirodnih stanišnih tipova, koji su od interesa za EU. Unutar granica parkova, upravljanje je povjereno Javnoj ustanovi NP Mljet i Javnoj ustanovi PP Lastovsko otočje, dok Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode DNŽ ima nadležnost za sve ostale zaštićene dijelove. Europska ekološka mreža NATURA 2000 obuhvaća većinu područja Konavala, kao i planinski masiv Sniježnice s konavoskim poljem i konavoskim stijenama (Prilog 1 – Zaštićeni prirodni lokaliteti na području FLAG-a i Prikaz obuhvata NATURA 2000 lokaliteta u DNŽ).

Na zapadnom dijelu otoka Mljeta smješten je NP Mljet, koji je obilježen autohtonim šumama hrasta crnike i šume alepskog bora, prekrivajući više od 90 % površine parka, što mu daje poseban značaj u biološkom i krajobraznom pogledu. Zbog bogatstva zelenila, otok Mljet često se naziva „zelenim otokom“. NP obuhvaća raznolike uvale, zaljeve i otočiće, no posebnu atrakciju čine dva slana jezera - Malo i Veliko jezero, koja su nekada bila krške udoline potopljene morem. Ova jezera su bogata raznolikim vrstama riba, rakova, školjkaša i drugih morskih organizama.

PP Lastovsko otočje obuhvaća Lastovo s okolnim otocima, Lastovnjake, Vrhovnjake i Sušac, u ukupnoj brojci od 44 otoka, otočića i hridi. Park se ističe jedinstvenim florističkim i faunističkim karakteristikama kopna, te bogatstvom i raznolikošću morskog života, uz izuzetnu ljepotu krajolika. Posebno važnu ulogu ima morski ekosustav i njegova raznovrsnost. Od ukupno 703 zabilježene biljne vrste, 53 su označene kao ugrožene, a od 141 zabilježene vrste kraljeznjaka, čak 71 je ugrožena. Važnost Lastovskog otočja dodatno se naglašava prisutnošću endemskih i stenoendemskih vrsta, poput jadranske primorske i lastovske gušterice.

1.1.5.1. Prirodna baština povezana s morem

Obzirom na smještaj i maritimnu orijentiranost, područje FLAG-a obiluje bogatom prirodnom baštinom povezanom uz more. Neki od glavnih elemenata su: Jadransko more, otočja koja imaju jedinstvenu prirodnu raznolikost sa svojim specifičnim biljnim i životinjskim vrstama, pješčane i šljunčane plaže i obale kojima područje obiluje, stijene i klifovi, morski rezervati, morske pećine i špilje te koraljni greben. Veliko jezero, na području NP Mljet, obuhvaća najveći greben busenastog kamenog koralja (*Cladocora caespitosa*) na svijetu. Ovaj koralj, poznat i kao granati zvijezdavic, karakterističan je kao endem Sredozemnog mora i pripada porodici Faviidae. Na području Velikog jezera, koraljni greben *Cladocora caespitosa* zauzima površinu od 650 m², protežući se na dubinama od 4 do 18 metara.

Uzimajući u obzir prirodnu baštinu područja, od iznimne je važnosti poticati svijest o očuvanju, posebice zbog činjenice o rastućem problemu onečišćenja mora plastikom, otpadom, pesticidima i drugim štetnim tvarima koje dolaze iz kopnenih i drugih izvora. Također, povećanje temperature mora, klimatske promjene, kršenje zakona o zabrani ribolova na zaštićenim područjima obuhvata FLAG-a mogu dovesti do poremećaja ekološke ravnoteže i utjecati na populaciju riba. Problem današnjice Jadrana je zasigurno masovni i „neodgovorni“ turizam koji može dovesti do oštećenja podmorja zbog sidrenja brodova, ronjenja u zabranjenim područjima te uništavanja uzrokovanih neznanjem. Iako postoje mnogi faktori s negativnim utjecajem na baštinu povezanu s morem, međusektorskom suradnjom je nužno podizati svijest gostiju koji posjećuju određene lokalitete, lokalne zajednice i pojedinca o važnosti očuvanja prirodnog morskog blaga.

Iako je posljednjih godina napravljen značajni pomak prema unapređenju zaštite, promicanju, stvaranju dodane vrijednosti i održivom korištenju prirodne baštine na području FLAG-a od strane različitih dionika, inicijativa i projekata, značajni dio još uvijek je izvan kvalitetne i održive društveno-gospodarske i turističke valorizacije, uz nedovoljno razvijenu svijest stanovništva o vrijednostima i mogućnostima u unapređenju života i rada na prostoru FLAG-a. Također, relevantne institucije koje upravljaju zaštićenom prirodnom baštinom još uvijek ne posjeduju odgovarajuću opreme, kao što su višenamjenska plovila, za pravovremene i učinkovite intervencije uklanjanja i sprječavanja onečišćenja mora, zaštite morskog okoliša, zdravlja ljudi i gospodarske uporabe mora.

1.1.6. Stanje komunalne infrastrukture

Cestovni, zračni i pomorski promet imaju ključne uloge u međusobnom povezivanju predjela unutar područja FLAG-a, kao i u povezivanju s ostalim područjima DNŽ, RH i susjednih zemalja. Autocesta ima ključnu ulogu u unapređenju Dubrovnika kao regionalnog centra te će pridonijeti njegovom gospodarskom, turističkom i društvenom prosperitetu. Na teritoriju Općine Župa dubrovačka, postoji ukupno 6 cesta koje čine cestovnu prometnu mrežu. Ova mreža uključuje 2 državne, 1 županijsku i 3 lokalne ceste, čija je ukupna dužina razvrstane mreže cesta 29,8 km. Područje Općine Konavle se ističe po dobrom održavanju državnih cesta ukupne duljine od 37,4 km, županijskih duljine 47,7 km i lokalnih cesta duljine 43,1 km. Na otoku Mljetu je 51 km državnih i 15,1 km lokalnih cesta, dok je na Lastovu državna cesta D119 koja povezuje naselja Ubli i Lastovo, ukupne duljine od 9,5 km. Županijske i lokalne ceste na otocima nisu u zadovoljavajućem stanju. Državna cesta D118 nalazi se na otoku Korčuli, a prolazi kroz naselja Vela Luku, Blato, Smokvicu, Čaru, Pupnat, Žrnovo i Korčulu, ukupne duljine od 47,8 km. U prometnom povezivanju posebice je značajna izgradnja Pelješkog mosta i pristupnih cesta koji je ostvario prometno-komunikacijski kontinuitet teritorija RH. Stanje županijskih i lokalnih cesta, prema procjeni nadležnih županijskih tijela za ceste, nije zadovoljavajuće i zahtijeva pojačana ulaganja. Skoro polovica svih cesta spada u dvije najniže kategorije kvalitete kolnika, a postojeća ulaganja u održavanje nisu dostatna.

Zračna luka se nalazi u Konavlima te je planirana izgradnja luke na otoku Korčuli (Općina Smokvica) i na otoku Lastovo. Postojeći heliodromi su na otoku Korčuli - Blato (Blatsko polje) i

Korčula (dom zdravlja), na otoku Lastovu - Ubli (ex vojna zona), dok je na otoku Mljetu planirana izgradnja heliodroma na lokacijama Korita (Planjak vrh) i Babino Polje (Borovac, Brijezi).

Pomorski promet ima najvažniju ulogu u povezivanju otoka u sastavu FLAG-a. Otoci su s kopnom povezani trajektnim, brodskim i brzobrodskim linijama, no problem je nedovoljna usklađenost voznih redova sa sustavom javnog cestovnog prometa te mali kapaciteti u ljetnom periodu kada su učestale gužve. Ipak, kvaliteta linijskog obalnog prijevoza se kontinuirano poboljšava ulaganjima u lučku infrastrukturu. Pomorske građevine na području FLAG-a su: luka nautičkog turizma ACI marina Dubrovnik – Komolac, luka nautičkog turizma ACI marina Korčula, marina Korkyra (Vela Luka), industrijska luka Bristva (Radež) u općini Blato, brodogradilišna luka Mokošica (Grad Dubrovnik), brodogradilišna luka Greben (općina Vela Luka), dok je ribarska luka Vela Luka planirana za izgradnju. Planiraju se izgraditi i luke nautičkog turizma državnog značaja na području Dubrovnika (do 400 vezova) i Lastovu u naselju Pasaduru (do 400 vezova). Također, planiraju se i luke nautičkog turizma županijskog značaja do 200 vezova u općinama Blato, Konavlima, Smokvici i Mljetu, a do 100 vezova u Dubrovniku, Konavlima, Mljetu i Lumbardi.

U proteklim godinama, prisutan je rast broja stanovnika koji koriste javni sustav vodoopskrbe. Tijekom razdoblja od 2015. do 2018. godine, opskrbljenost vodom iz javne vodoopskrbe na području DNŽ porasla je sa 94,6 % na 98 %. Sva naselja u Konavlima, Dubrovniku i Župi dubrovačkoj imaju priključke na javnu vodoopskrbnu mrežu. Vodoopskrba na području otoka Mljeta, Korčule i Lastova uglavnom je zadovoljavajuća. Kakvoća vode također je zadovoljavajuća, dok se manjak pitke vode javlja u vrijeme glavne turističke sezone. Na ovom uslužnom području vodoopskrbu obavlja jedinstveni isporučitelj usluge Vodovod Neretva – Pelješac – Korčula – Lastovo – Mljet d.o.o. (NPKLM) sa sjedištem u Korčuli, dok na otoku Korčuli djeluje i Vodovod d.o.o. Blato za područje Blata i Vele Luke.

Na području obuhvata razvoj telekomunikacijske mreže temelji se na unaprijeđenju postojećeg, relativno visokog stupnja razvijenosti i praćenju novih tehnoloških dostignuća. Postojeći telekomunikacijski sustav veza, odnosno podzemni i podmorski svjetlovodni kabeli (Adria 1 i Jadranko) planira se dodatno povezati svjetlovodnim kabelima s telekomunikacijskim sustavima susjednih zapadnih zemalja (Italija).

Kao ključni dio buduće infrastrukture za gospodarenje otpadom planira se izgraditi Centar za gospodarenje otpadom „Lučino razdolje“ s pretovarnim stanicama. Paralelno s tim sanirat će se i zatvoriti službena odlagališta te preostala divlja odlagališta.

Razvojni problemi

- Negativne implikacije klimatskih promjena na okoliš, ljude, imovinu i djelatnosti kroz pojavu sve učestalijih temperaturnih ekstrema, suša, poplava, požara, podizanje razine mora, oluja i drugih prirodnih ugroza
- Negativne implikacije klimatskih promjena na sektor ribarstva, kroz smanjenje ribljih stokova i utjecaj na smanjenu sigurnost ribara
- Neiskorištenost potencijala, zbog nedostatne multifunkcionalne valorizacije sveukupne kulturno-povijesne maritimne i prirodne baštine FLAG područja, odnosno valorizacija baštine dominantno u svrhu turizma i posjećivanja
- Pad kvalitete okoliša te pad kvalitete življenja i posjećivanja, zbog problematike onečišćenja morskog i obalnog okoliša (otoci, plaže, uvale) naplavinama morskog otpada
- Nedostatna svijest i informiranost lokalnog stanovništva o potrebama zaštite i očuvanja prirodnih kopnenih i morski vrijednosti - ukupnog okoliša i njegovih sastavnica, staništa, biljnih i životinjskih vrsta
- Potencijalne mogućnosti za katastrofalnim onečišćenjima zbog neadekvatne opremljenost relevantnih institucija za potencijalne nesreće i katastrofe
- Pritisak turizma i posjećivanja te negativni ljudski utjecaj na lokalitete visokovrijedne i zaštićene prirodne baštine, uključujući biljni i životinjski svijet, kvalitetu staništa i okoliša
- Uništavanja morskog dna i staništa Posidonie, uslijed prekomjernog nautičkog turizma i problematike nekontroliranog i nelegalnog sidrenja
- Neadekvatna prometna povezanost otočnog i kopnenog djela FLAG područja uslijed zastarjele flote, nedostatnih kapaciteta, sporosti vožnje, neprilagođenih voznih redova; slaba i nepostojeća međuotočna povezanost; visoke cijene prijevoza robe, vozila i ljudi
- Smanjena sigurnost prometa, opasnosti od nesreća i otežano prometno povezivanje, uslijed nezadovoljavajućeg stanja županijskih i lokalnih cesta
- Pad kvalitete turističkog iskustva i života lokalnog stanovništva, zbog manjak pitke vode na nekim područjima tijekom turističke sezone
- Nezadovoljavajuće stanje u gospodarenju otpadom, sporost u izgradnji Centra za gospodarenje otpadom "Lučino razdolje" te dinamika zatvaranja službenih i divljih odlagališta otpada

1.2. Gospodarske značajke područja

1.2.1. Opće gospodarske značajke i razvijenost područja

Ocjenjivanje razvijenosti indeksom razvijenosti kao kompozitnim pokazateljem koji se računa kao ponderirani prosjek 6 socio-ekonomskih pokazatelja, područje FLAG-a Šabakun pripada iznadprosječno razvijenim prostorima RH, posebice jedinice lokalne samouprave koje se nalaze na kopnenom predjelu FLAG-a – Grad Dubrovnik te općine Župa dubrovačka i Konavle. Prosječna razvijenost FLAG područja iznosi 105,695 (Prilog 1 - Osnovni razvojni pokazatelji u sklopu indeksa razvijenosti FLAG područja).

Kao dio DNŽ koja se svrstava u iznadprosječno razvijene županije prema bruto domaćem proizvodu (BDP) po stanovniku, područje FLAG-a Šabakun pripada najrazvijenijim dijelovima RH. Međutim, struktura bruto dodane vrijednosti upućuje na izrazitu dominaciju uslužnog sektora. Udio prerađivačke industrije u 2017. iznosi svega 1,5 %, što predstavlja najmanji udjel prerađivačke industrije u BDP-u u odnosu na sve druge županije. Zbog izuzetne ovisnosti

gospodarske aktivnosti o turizmu smanjena je gospodarska otpornost na vanjske šokove, a posebno je slab izvozni sektor u dijelu robnog izvoza, gdje se bilježi visok deficit.

Na području obuhvata FLAG-a Šabakun, okosnicu gospodarstva predstavljaju uslužne djelatnosti, prije svega sektor turizma, odnosno djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane te trgovina i promet, koje se razvijaju komplementarno uz sektor turizma kao prateće djelatnosti, na što pokazuju svi relevantni statistički i financijski pokazatelji. Sektor turizma ima vrlo dinamičan razvoj kojeg prati rast ulaganja, zaposlenosti i profitabilnosti. Turizam također ima snažan multiplikativan učinak na poslovanje drugih povezanih djelatnosti kao što su prijevoz, građevinarstvo, poslovanje s nekretninama, poljoprivreda i dr. U gospodarskoj strukturi područja FLAG-a prema broju trgovačkih društava te prihodima i zaposlenima u trgovačkim društvima, dominiraju djelatnosti tipa iz I – Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala i M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, H – Prijevoz i skladištenje te F – Građevinarstvo.

Obrtništvo predstavlja značajan oblik obavljanja poduzetničke aktivnosti na području FLAG-a. Prema podacima Obrtnog registra iz 2023. godine, na području FLAG-a djeluje 3.317 ili 69 % obrta DNŽ. Najveći broj i udio od 60 % obrta je s područja Grada Dubrovnika, koje je, uz populacijsko, i gospodarsko središte FLAG-a i DNŽ. Obrti koji obavljaju i registrirani su za djelatnosti ribarstva, školjkarstva i uzgoja morskih organizama, zauzimaju udio od tek 5,5 % u ukupnom broju obrta FLAG područja, odnosno njih 184. Otočna područja FLAG-a ističu se s višim udjelom obrta s djelatnostima ribarstva i marikulture u ukupnom broju obrata, od kopnenih dijelova FLAG-a, što ukazuje na zastupljeniju djelatnost ribarstva na otocima u odnosu na druge djelatnosti i područja FLAG-a. Pri tome u općini Lastovo, više od polovice svih registriranih cjelogodišnjih obrta obavlja se u djelatnosti ribarstva i marikulture.

Tablica 2 Ukupni broj obrta te obrta u ribarstvu na području FLAG-a Šabakun u 2023. godini

JLS	Broj obrta	Broj obrta s djelatnošću ribarstva, školjkarstva i uzgoja morskih organizama
Lumbarda	78	12
Smokvica	30	2
Vela Luka	134	21
Lastovo	73	39
Dubrovnik	1994	61
Konavle	456	22
Blato	131	12
Župa Dubrovačka	360	4
Mljet	61	11
FLAG Šabakun	3317	184
DNŽ	4802	304

Izvor: Obrtni registar, MGOR

Obzirom na veličinu, na području FLAG-a Šabakun dominiraju mikro i male tvrtke, pri čemu mikro tvrtke zauzimaju udio od 92,5 %, a male udio od 6,5 % u ukupnom broju tvrtki. Najveći broj srednjih i velikih tvrtki registriran je u tipa I – Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Ujedno ovaj tip je i najzastupljeniji u ukupnom broju trgovačkih društava s 20,1 %, a slijede tvrtke iz djelatnosti tipa G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala. Kada su u pitanju prihodi koja su ostvarila trgovačka društva područja FLAG-a u 2022. godini, udio od 28,2 % prihoda svih trgovačkih društava su ostvarile mikro, a 33 % male tvrtke. Prema strukturi prihoda, najveći udio od 32,8 % otpada na tvrtke iz djelatnosti tipa I – Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, a slijede tvrtke iz djelatnosti G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, s 14,1% u ukupnim prihodima (Prilog 1 - Pokazatelji gospodarskog sektora ribarstva i akvakulture područja FLAG-a Šabakun u 2022. godini).

Sektor ribarstva područja FLAG-a Šabakun u suvremenoj gospodarskoj slici zastupljen je s 5 ribolovnih mikro i 1 malom tvrtkom, 2 mikro tvrtke i 1 malom tvrtkom u akvakulturi te 184 obrta s djelatnostima ribarstva, školjkarstva i uzgoja morskih organizama. Iako nemaju značajniju zastupljenost prema udjelima u RH, ribarstvo i akvakultura su prije svega bitna sastavnica identiteta lokalnih zajednica na ovom području te važan resurs i potencijal za razvoj turizma i značajan čimbenik u zaštiti okoliša i prirode. Područje FLAG-a Šabakun sudjeluje s 3 % mikro i malih tvrtku u ukupnom broju tvrtki s djelatnostima ribolova u RH, te 1,94 % prihoda mikro i malih tvrtki u 2022. godini. (Prilog 1 - Pokazatelji gospodarskog sektora ribarstva i akvakulture područja FLAG-a Šabakun u 2022. godini).

1.2.2. Ribarstvo i akvakultura FLAG područja

1.2.2.1. Područja djelovanja ribara i uzgajivača morskih organizama

Ribari s područja FLAG-a Šabakun ribolovne aktivnosti obavljaju uglavnom u vodama okruženja područja FLAG-a, odnosno prema Pravilniku o granicama u ribolovnom moru (NN 5/11), u ribolovnim zonama C, D i G, međutim potencijalno gravitiraju i drugim zonama, obzirom na uporabu određenih ribolovnih alata. Potrebno je napomenuti da dio ribolovnog mora FLAG područja pripada zaštićenom akvatoriju u kojem nije moguće ili su prisutna određena ograničenja ribolova, trajna ili periodična, PP Lastovsko otočje, NP Mljet, ili kanali koji su zatvoreni za određene ribolovne alate u određeno godišnje razdoblje, sukladno Pravilniku o obavljanju gospodarskog ribolova na moru (NN 63/2010).

Ribolovna zona C se nalazi u vanjskom ribolovnom moru Republike Hrvatske odnosno teritorijalnom moru Republike Hrvatske koje je na sjeverozapadu omeđeno južnom granicom Ribolovne zone B tj. ravnom crtom koja spaja točke otok Purara i X4. Na sjeveroistoku se nastavlja ravnom crtom koja spaja sljedeće točke na obali otoka: otok Purara – hrid Blitvenica – hrid Mulo – rt Rat (otok Drvenik mali) – jugozapadni rt otoka Vodnjak Veli – rt Proizd (otok Proizd) – rt Velo dance (otok Korčula) i jugozapadni rt otoka Kopište. Prema jugu se nastavlja ravnom crtom koja se od jugozapadnog rta otoka Kopište proteže do granice teritorijalnog mora

azimutom 190° koju dotiče u točki X7, te se nastavlja prema jugu granicom teritorijalnog mora oko otoka Galijule i Palagruže i nastavlja se granicom teritorijalnog mora prema sjeveru prema točki X4 koja je krajnja južna točka Ribolovne zone B.

Ribolovna zona D se nalazi u vanjskom ribolovnom moru Republike Hrvatske odnosno teritorijalnom moru Republike Hrvatske koje je na zapadu omeđeno istočnom granicom Ribolovne zone C, tj. ravnom crtom koja spaja točke jugozapadni rt otoka Kopište i točku X7, a na sjeveru polaznom crtom koja spaja sljedeće točke na obali otoka: jugozapadni rt otoka Kopište – rt Veljeg mora (otok Lastovo) – rt Struga (otok Lastovo) – otok Glavat – rt Korizmeni (otok Mljet) i nastavlja se crtom niske vode uzduž južne obale otoka Mljeta do rta Gruj (otok Mljet) – južni rt otoka Sv. Andrija – jugoistočni rt otoka Mrkan i rt Zarubača, te se nastavlja prema jugu crtom niske vode uzduž obale kopna do rta Konfin u Boki Kotorskoj. Od točke na rtu Konfin se nastavlja crtom na moru koja prikazuje privremeno razgraničenje teritorijalnog mora Republike Hrvatske i Srbije i Crne Gore, koja je opisana u Protokolu između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Srbije i Crne Gore o privremenom režimu uz južnu granicu između dviju država potpisanog 10. prosinca 2002. godine (privremeno razgraničenje na crti koja se proteže od rta Konfin do točke udaljene tri kabla (Y 6544854, X 4694397) od rta Oštro na spojnici rt Oštro (Y 6544356, X 4694397) – rt Veslo (Y 6550598, X 4691305) u Gauß-Krügerovoj projekciji sa srednjim meridijanom 18° , te se nastavlja od te točke ravnom crtom 12 nautičkih milja i azimutom 206° do otvorenog mora). Ribolovna zona D na jugu omeđena je granicom teritorijalnog mora Republike Hrvatske koja se proteže od točke X7 do točke X8.

Ribolovna zona G se nalazi u unutarnjem ribolovnom moru Republike Hrvatske koje je omeđeno na sjeverozapadu jugoistočnom granicom Ribolovne zone F tj. ravnom crtom koju spajaju točke: rt od Križa (na obali kopna) – rt Širan (jugozapadni rt otoka Drvenik Veli) te se nastavlja azimutom 210° do točke gdje dotiče ravnu polaznu crtu u točki X6, nastavlja se prema jugoistoku dijelom sjeveroistočnom i istočnom granicom Ribolovne zone C i dijelom sjeverne granice Ribolovne zone D (to su točke na polaznoj crti: X6 – jugozapadni rt otoka Vodnjak Veli – rt Proizd (otok Proizd) – rt Velo dance (otok Korčula) – jugozapadni rt otoka Kopište – rt Veljeg mora (otok Lastovo) – rt Struga (otok Lastovo) – otok Glavat – rt Korizmeni (otok Mljet), te nastavlja prema istoku crtom niske vode uzduž zapadne i sjeverne obale otoka Mljet do rta Gruj od kojeg dalje ide polaznom crtom koja spaja sljedeće točke: rt Gruj (otok Mljet) – južni rt otoka Sv. Andrija – jugoistočni rt otoka Mrkan – rt Zarubača (na obali kopna) i dalje prema sjeveru i sjeveroistoku crtom niske vode uzduž obale kopna do točke na obali kopna od koje ide razgraničenje na moru sukladno Ugovoru o državnoj granici između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine od 30. srpnja 1999. koji se privremeno primjenjuje od dana potpisa, te slijedi crtu razgraničenja na moru između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine utvrđene tim Ugovorom do točke na kopnu gdje počinje državna granica između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine te se nastavlja crtom niske vode uzduž obale kopna i završava u točki rt od Križa.

Slika 2 Ribolovne zone FLAG područja

1.2.2.2. Broj ribara i uzgajivača morskih organizama

Broj ribara na području FLAG-a Šabakun određen je prema broju registriranih povlastica temeljen na popisu plovila s područja FLAG-a. Ukupno je prema podacima Uprave ribarstva za 2022. godinu za područje FLAG-a Šabakun registrirana 171 povlastica gospodarskog ribolova. Broj povlastica na području FLAG-a predstavlja 5,76 % povlastica gospodarskog ribolova Republike Hrvatske. Najveći je broj ribara – registriranih povlastica u 2022. godini u općini Lastovo (39 povlastica ili 22,8 %), a slijedi Grad Dubrovnik s 35 povlastica te Općina Konavle s 24 povlastice za gospodarski ribolov. Na području FLAG-a prema evidenciji Uprave ribarstva (Registar dozvola u akvakulturi), 10 je aktivnih subjekata uzgajivača morskih organizama – 1 s područja Mljeta te 9 iz područja Dubrovnika. Glavnina lokacija uzgoja morskih organizama, u najvećoj mjeri to su dagnje i kamenice, odnosi se na Malostonski zaljev, kao jedno od najznačajnijih i najstarijih uzgojnih područja školjaka na Jadranu.

Tablica 3 Broj povlastica za gospodarski ribolov područja FLAG-a Šabakun u 2022. godina

JLS	Broj povlastica
Dubrovnik	35
Konavle	24
Župa Dubrovačka	4
Mljet	12
Lumbarda	15
Smokvica	3

Blato	18
Vela Luka	21
Lastovo	39
FLAG Šabakun	171
RH	2969

Izvor: MP, UR

Tablica 4 Uzgajivači morskih organizama područja FLAG-a Šabakun

JLS	Uzgajivač	Lokacija	Vrste uzgajanih vodenih organizama
Mljet	RIBA MLJET d.o.o.	otočić Galičnjak u općini Mljet, na području k.o. Prožura u Mljetskom kanalu	Lubin, komarča, zubatac, hama
Dubrovnik	GUC, vl. Ivo Ljuban	Malostonski zaljev, polje 517	Dagnja, kamenica
Dubrovnik	GOLEM PROJEKT, vl. Nikša Miljević	Malostonski zaljev, polje 347	Dagnja, kamenica
Dubrovnik	MARIKULTURA MARIO, vl. Mario Radibratović	Malostonski zaljev, polje 317, Malostonski zaljev, polje 320, Malostonski zaljev, polje 545	Dagnja, kamenica
Dubrovnik	MATKOVIĆ, vl. Krešimir Matković	Malostonski zaljev, polje 197, Malostonski zaljev, polje 303, Malostonski zaljev, polje 45 B, Malostonski zaljev, polje 45 A	Dagnja, kamenica
Dubrovnik	PUNTA, vl. Ivica Daničić	Malostonski zaljev, polje 96	Dagnja, kamenica
Dubrovnik	LONČARICA, vl. Hrvoje Lončarica	Malostonski zaljev, polje 324	Dagnja, kamenica
Dubrovnik	BLACK SHELL d.o.o.	Malostonski zaljev, polje 330, Malostonski zaljev, polje 318, Malostonski zaljev, polje 553	Dagnja, kamenica
Dubrovnik	ŠKOLJKA, vl. Mato Ledinić	Malostonski zaljev, polje 48	Dagnja, kamenica
Dubrovnik	GATE, vl. Đurica Gate	Malostonski zaljev, polje 7	Dagnja, kamenica

Izvor: Registar dozvola u akvakulturi, UR

1.2.2.3. Količina i struktura ulova morskih organizama

Prema podacima UR, na iskrcajnim mjestima u obuhvatu područja FLAG-a Šabakun, u 2022. godini iskrcano je 1.611,5 tona ribe i drugih morskih organizama. U odnosu na prijašnje godine, količina ulova oscilira, međutim značajno je primijetiti da je najmanja u odnosu na protekle 4 godine. Iskrcajno mjesto Vela Luka - Jugozapadna strana trajektnog pristaništa na otoku Korčuli, ističe se s najvećom količinom ribe, nešto manje od 80 % cjelokupne količine iskrcane ribe s područja FLAG-a, a slijede iskrcajna mjesta Dubrovnik – Gruž s 10,5 % te iskrcajno mjesto Brna s 5,1 %. Značajno je također primijetiti da količina iskrcajne ribe na pojedinim iskrcajnim mjestima varira u međuovisnosti o godinama, na što uvelike utječu faktori ulova, ali i gravitacije ribara izvan FLAG područja koji obavljaju gospodarski ribolov u ribolovnim zonama blizu kopnenog područja FLAG-a, pa samim time i vrše iskrcaj ribe na području FLAG-a.

Tablica 5 Iskrcaj morskih organizama (u kg) na području FLAG-a u razdoblju 2019. - 2022.

Iskrcajno mjesto	2019.	2020.	2021.	2022.
Babino polje	36.60	59.00	83.90	
Brna	64,786.80	130,802.89	205,870.39	81,961.85
Cavtat	29,069.46	31,812.80	30,174.19	29,722.50
Dubrovnik	90.20	64.70	3.90	
Dubrovnik - Gruž	299,140.09	138,701.94	133,035.42	169,143.11
Goveđari	3.00			14.80
Lastovo	117.80	98.80	129.00	123.00
Lumbarda	8,627.80	7,406.60	6,396.40	9,211.75
Maranovići	73.90	77.00	253.18	
Mlini	927.17	899.40	884.95	524.57
Molunat	10,286.75	11,028.26	15,312.08	14,227.40
Polače	1,701.60	1,220.50	1,894.35	2,919.36
Pomena	102.65	47.77	81.05	164.24
Saplunara	1,774.30	2,214.40	2,637.70	3,869.01
Smokvica	455.80	73.00	594.85	172.00
Sobra	4,364.39	1,379.80	1,776.62	3,158.86
Ubli	6.20		14.00	
Ubli - Jurjevo	7,836.70	9,859.71	23,659.50	9,674.13
Ubli - operativna obala uz rampu za trajektni promet	8,589.14	5,237.58	6,827.30	9,303.40
Vela Luka	30.40	55.00	213.10	2.50
Vela Luka - jugozapadna strana trajektnog pristaništa	1,329,054.54	2,070,982.35	1,355,888.73	1,269,449.98
Zaklopatica	8,219.18	10,884.19	9,586.14	7,915.89
FLAG Šabakun	1,775,294.47	2,422,905.69	1,795,316.75	1,611,558.35

Izvor: MP, UR

Prema vrstama, na području FLAG-a Šabakun u 2022. godini dominirala je mala plava riba s iskrcanim količinama od 1.224,5 tona ribe ili 76 % cjelokupne ribe FLAG područja. Najveći udio odnosi se na iskrcajno mjesto Vela Luka na otoku Korčuli. Slijedi bijela riba s udjelom od 12 % u ukupnoj iskrcajnoj ribi FLAG područja, pri čemu prednjači iskrcajnom mjesto Dubrovnik – Gruž. Zastupljenost ribolovnih alata i plovila koje obavljaju ribolovne aktivnosti ulova male plave ribe s područja FLAG-a Šabakun, nije značajna, stoga se zaključuje kako iskrcaj na području FLAG-a vrše plovila koja gravitiraju ovom području, a što ukazuje na zastupljenost i bogatstvo ribe u akvatoriju FLAG-a, ali na značaj i potrebe unaprjeđenja infrastrukture iskrcajnih mjesta.

Tablica 6 Količine ulovljenih morskih organizama prema vrstama i iskrcajnim mjestima područja FLAG-a u 2022. godini

Vrsta	Dubrovnik - Gruž	Cavtat - Molunat	Mlini	Polače, Sobra, Saplunara	Lumbarda	Brna	Vela Luka	Lastovo	FLAG Šabakun	RH
Bijela riba	73,735.6	25,948.7	348.7	5,508.3	5,882.9	3,304.8	64,915.0	17,557.7	197,201.5	3,404,013.2
Glavonošci	8,801.7	2,928.0	23.0	1,081.4	1,086.9	802.0	7,558.6	2,240.2	24,521.7	665,426.2

Hrskavična riba	4,721.0	1,786.3	15.0	13.0	320.2	170.1	4,726.9	2,572.2	14,324.6	270,076.6
Mala plava riba	33,588.4	1,302.9	17.5	1,360.3	218.5	77,156.2	1,111,232.9	28.8	1,224,905.4	56,244,848.9
Ostalo	17.5			1,020.0	4.0		2,360.0	172.7	3,574.2	457,630.9
Rakovi	44,269.0	4,061.9		179.1	174.6	314.3	74,270.3	1,305.8	124,574.9	1,074,375.0
Školjkaši	18.0	266.1		2.0			1.0	9.0	296.1	194,462.3
Velika plava riba	3,991.9	7,656.2	120.4	773.9	1,520.2	214.5	4,385.4	3,007.1	21,669.6	294,727.8
UKUPNO	169,143.1	43,949.9	524.6	9,937.9	9,207.3	81,961.9	1,269,450.0	26,893.4	1,611,068.0	62,605,560.7

Izvor: MP, UR

1.2.2.4. Plovila

Prema podacima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Uprave za ribarstvo na području FLAG-a Šabakun za gospodarski ribolov registrirano je 171 plovilo. Najveći je broj plovila registriran u općini Lastovo – 22,8 %, a slijedi Grad Dubrovnik, oko jedne petine te općina Konavle s 14 % plovila FLAG područja. Promatrajući plovila prema obilježju dužinske kategorije, čak 95 % plovila pripada plovilima kraćima od 12 metara, dok prema snazi, 41,5 % plovila ima između 20 i 100 kW, a 40,4 % ima manje od 20 kW snage motora. Obzirom na navedena obilježja, može se zaključiti da ribarska flota FLAG područja pripada malim kapacitetima, pa time i ribolovnim mogućnostima. Kada je u pitanju kvaliteta opremljenosti plovila, ističe se nedostatna opremljenost, posebice u smislu sigurnosti plovidbe, radnih uvjeta i higijene, što utječe na otežane radne uvjete i sigurnost tijekom ribolova te nemogućnost efikasnog ribolova. Također, ističe se i nedostatna opremljenost plovila potrebnom opremom i uređajima koji se odnose na mogućnost očuvanja ulova, što utječe na kvalitetu istoga.

Tablica 7 Broj i struktura plovila FLAG područja

JLS	Broj plovila	Dužinska kategorija plovila (m)			Snaga motora (kW)			
		< 12	12 – 24	> 24	< 20	20 - 100	100 - 300	> 300
Dubrovnik	35	33	0	2	11	14	7	3
Konavle	24	23	1	0	9	8	7	0
Župa Dubrovačka	4	4	0	0	1	3	0	0
Mljet	12	12	0	0	7	4	0	1
Lumbarda	15	15	0	0	7	5	3	0
Smokvica	3	3	0	0	1	2	0	0
Blato	18	17	1	0	8	8	1	1
Vela Luka	21	15	4	2	7	8	2	4
Lastovo	39	39	0	0	16	19	3	1
FLAG Šabakun	171	161	6	4	67	71	23	10

Izvor: MP, UR

1.2.2.5. Ribolovni alati

Distribucija plovila obzirom na ribolovne alate FLAG područja određena je koristeći podatke o segmentaciji ribarske flote, Uprave ribarstva, a prema registracijskim oznakama za plovila s FLAG područja, a to su: CT – Cavtat, DB – Dubrovnik, SO – Slano, SR – Sobra i VL – Vela Luka, UB - Ubli. Osim plovila registriranih za obavljanje gospodarskog sektora ribarstva, odnosno onih koji imaju aktivnu povlasticu za gospodarski sektor ribolova, u ovu skupinu pripadaju i sva ostala plovila registrirana na odabranom području. Najveći broj plovila FLAG područja je iz kategorije Plovila samo s polivalentnim pasivnim alatima (PGP), njih 484 ili 70 %. To su plovila koja koriste samo pasivne alate, ali ni jedan alat ne koristi više od 50 % vremena. U ovaj segment pripadaju i sva plovila u malom obalom ribolovu. Pasivni ribolovni alat znači svaki ribolovni alat za koji nije potrebno da se aktivno giba pri ribolovnim aktivnostima, a uključuje: (a) jednostruke mreže stajaćice, zaplećuće mreže, trostruke mreže stajaćice, mrežne klopke; (b) lebdeće (plovuće) jednostruke mreže stajaćice i lebdeće (plovuće) trostruke mreže stajaćice, koje mogu biti opremljene napravama za sidrenje, plutanje i navigaciju; (c) parangale, povraze, vrše i klopke. Slijede potom plovila s mrežama stajaćicama (DNF), njih 75, odnosno 10,8 %, a koje uključuju jednostruke mreže stajaćice (GNS), trostruke jednopodne mreže stajaćice (GTR), trostruke dvopodne mreže stajaćice (GTN). Plovila s udičarskim alatima (HOK) je 35 ili 5 %, a u njih spadaju povrazi (odmet, kančenica, tunje samice, povraz s kukom) (LHP), stajaći parangal (LLS), plutajući parangal (LLD), povlačni povraz (panula) (LTL).

Navedeni broj i distribucija plovila prema ribolovnim alatima ukazuje da je ribolovna flota uglavnom orijentirana na priobalni ribolov te da se ribolovni potencijal FLAG-a uglavnom zasniva na višenamjenskim manjim plovilima u kategoriji brodice (kraći od 12 m dužine i 15 GT zapremine) koji obavljaju sezonski ribolov mijenjajući ribolovne tehnike u skladu s periodom godine i ciljanim vrstama. To je također u skladu s ostalim područjima hrvatskog Jadrana obzirom na to da se ribolovna flota Republike Hrvatske sastoji od skoro 85 % brodica, što ukazuje na uglavnom tradicionalni i neindustrijski karakter ribolova na istočnoj strani Jadrana.

Tablica 8 Plovila područja FLAG-a prema ribolovnim alatima u 2021. godini

Alati	Broj plovila
Neaktivna plovila	82
Plovila koja koriste okružujuću mrežu plivaricu	2
Plovila s aktivnim alatima	9
Plovila s mrežama stajaćicama	75
Plovila s udičarskim alatima	35
Plovila s vršama i/ili drugim klopkama	4
Plovila samo s polivalentnim pasivnim alatima	484
Pridnene kočarice i/ili plovila s pridnenom potegačom	4

Izvor: Segmentacija ribarske flote za 2021. godinu, UR

1.2.2.6. Ribarska infrastruktura

Ribarska infrastruktura obuhvaća i podrazumijeva iskrcajna mjesta, opremljenost ribarskih plovila, infrastrukturu i opremljenost za skladištenje i preradu te trženje ribe i drugih morskih organizama.

Odlukom o popisu iskrcajnih mjesta za ribarska plovila koja obavljaju gospodarski ribolov na moru (NN 10/2020) te Naredbom o popisu iskrcajnih mjesta za iskrcaj ulova s ribarskih plovila koja obavljaju gospodarski ribolov na moru (NN 53/2022), određuje se popis iskrcajnih mjesta za sva plovila iz gospodarskog ribolova na moru i koja su ostvarila ulov upotrebom definiranih ribolovnih alata. Prikaz iskrcajnih mjesta FLAG područja s definiranim ribolovnim alatima iznesen je u tablici u nastavku. Prema navedenim podacima na području FLAG-a nalazi se 11 definiranih mjesta za iskrcaj ribe, ravnomjerno raspoređenih po čitavom teritoriju obuhvata FLAG-a. Ribarskih luka kojima bi se osigurale potrebe ribara FLAG i gravitirajućeg područja za potrebnim operativnim prostorom i infrastrukturom od iskrcaja do skladištenja i opskrbe, nema, a prostornim planom DNŽ, ribarske luke državnog i županijskog značaja planirane su u Veloj Luci i Dubrovniku (Sustjepan). Projekt Ribarske luke u Dubrovniku, čiji je nositelj Županijska lučka uprave Dubrovnik, nije realiziran do sada u postojećem programskom razdoblju, već će se prebaciti za predstojeće programsko razdoblje.

Problematika iskrcajnih mjesta FLAG područja, očituje se u nedostatku operativnog prostora posebice u ljetnoj turističkoj sezoni kada prednost dobivaju plovila nautičkog turizma te u nedostatnoj opremljenosti iskrcajnih mjesta popratnom komunalnom infrastrukturom. Na području FLAG-a postoje oskudni skladišni kapaciteti te ne postoje kapaciteti za pakiranje i zamrzavanje ribe. Također nema ni kapaciteta za preradu ribe i morskih organizama. Tradicionalni načini konzerviranja ribe, sušenje i soljenje, koristi se uglavnom za preradu za vlastite i individualne potrebe kućanstva. Što se tiče uvjeta i potrebne infrastrukture za trženje ribe i morskih organizama, u većim mjestima su osigurani kroz postojeće ribarnice, međutim obzirom na usitnjenost i rastrkanost naselja u obuhvatu FLAG-a, izražena je potreba za prodajnim mjestima ribe i morskih organizama manjih kapaciteta, kao i na rekonstrukciju i poboljšanje uvjeta i opremljenosti adekvatnom opremom za očuvanje na pojedinim postojećim lokacijama. Što se tiče izravne prodaje dio ribe i morskih organizama se plasira kroz lokalne ugostiteljske objekte, na čemu je potrebno dodatno poraditi. Jedan od suvremenih oblika trgovanja, e-trgovina nije zastupljena te predstavlja potencijal za unaprjeđenjem.

Tablica 9 Iskrcajna mjesta FLAG područja

Iskrcajno mjesto	Plivarica srdelara	Plivarica tunolovka	Koća	Dredža	Potegače	Male plivarice	Jabučki džep	Plavoperajna tuna - udičari alati	Iglun	Crveni koralj	Hranjenje tuna	Jegulja
Slano	X		X		X	X		X	X			

Dubrovnik - Gruž	X		X		X	X		X	X	X		
Sustjepan	X		X		X	X						
Cavtat	X		X		X	X		X	X	X		
Molunat	X		X		X	X						
Vela Luka	X		X		X	X		X	X			
Brna	X		X		X	X						
Lumbarda	X		X		X	X				X		
Ubli – operativna obala	X		X									
Šipanska luka					X	X						
Sudurad					X	X						

Izvor: Naredba o popisu iskrcajnih mjesta za iskrcaj ulova s ribarskih plovila koja obavljaju gospodarski ribolov na moru (NN 53/2022)

Infrastruktura i opremljenost za skladištenje ribe i morskih organizama nakon njihova ulova na brodovima te na kopnu, uključujući adekvatno opremljena vozila - hladnjače za transport, na području FLAG-a, nedovoljno je zastupljena te značajno utječe na kvalitetu i očuvanje ulova. Osim navedenog, infrastruktura i oprema za preradu je nezastupljena te utječe na niske mogućnosti dodavanja vrijednosti morskim proizvodima kroz različite načine prerade i dorade (soljenje, sušenje, dimljenje, filetiranje, pakiranje i sl.).

Iako su u posljednjem programskom razdoblju učinjeni značajni pomaci u unaprjeđenju stanja infrastrukture za trženje ribe i drugih morskih organizama, kroz nabavu i opremanje montažnih ribarnica i pokretnih prodajnih objekata za jela od ribe i drugih morskih organizama, i dalje je prisutna problematika njihove nedovoljne distribuiranosti, te je i dalje iskazana potreba uvođenja kratkih lanaca prodaje kroz postavljanje novih montažnih ribarnica i modernizaciju postojećih ribarnica.

1.2.2.7. Suradnja sa znanstveno-istraživačkim, tehnološkim i razvojnim institucijama

U posljednjem programskom razdoblju 2014.-2020. zabilježeni su značajni pomaci po pitanju suradnje sektora ribarstva i akvakulture te drugih razvojnih dionika u ribarstvu (javnih, civilnih i gospodarskih) FLAG područja sa znanstveno-istraživačkim, tehnološkim i razvojnim institucijama, kroz razvojne i istraživačke nacionalne i međunarodne projekte i programe, pri čemu su se provodili projekti tematikom povezani s morskim okolišem, morem, morskim organizmima, ribarstvom, maritimnom baštinom te ekologijom mora i morskih staništa. Kao najznačajnije institucije i organizacije koje provode ove projekte prepoznati su: Institut za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku, Sveučilište u Dubrovniku, Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije (DUNEA), Dubrovačka razvojna agencija DURA d.o.o., Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije te jedinice lokalne samouprave. Popis i opisi navedenih projekata nalazi se u Prilogu 2 – Popis istraživačkih i razvojnih projekata FLAG područja povezanih s ribarstvom, morskim okolišem i maritimnom baštinom.

1.2.3. Turizam

Turizam, odnosno djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, jedna je od najvažnijih i najperspektivnijih gospodarskih grana na području FLAG-a, a izuzetne mogućnosti razvoja pružaju povoljan geoprometni položaj, klimatske prilike, jedinstvene prirodne atrakcije, bogata kulturno-povijesna baština, tradicija bavljenja ovom djelatnosti, prvenstveno na području Grada Dubrovnika te postojeći smještajni kapaciteti. Ostvareni dolasci turista u razdoblju 2019.-2022. godina na području FLAG-a ukazuju na rekordi broj turističkih odlazaka od 1.896.000 u 2019. godini, od kada dolazi do značajnog pada, posebice u pandemijskoj 2020. godini kada je na razini FLAG-a ostvareno oko 17 % turističkih dolazaka iz 2019. godine, a u 2022. godini dolazi da značajnog oporavka. Generator hrvatskog turizma, pa i turizma FLAG područja je Grad Dubrovnik u kojem se ostvari većina od tri četvrtine dolazaka turista na FLAG području. Pema intenzitetu turističkih dolazaka slijede potom općina Konavle i općina Župa dubrovačka s 9,2 %, odnosno 8,5 % ostvarenih turističkih dolazaka. Najslabiji intenzitet turizma zastupljen je na otocima u sastavu FLAG-a (Prilog 1 - Ostvareni dolasci turista u razdoblju 2019.-2022. godina na području FLAG-a).

Održivi turizam, temeljen na informativnom pristupu koji poštuje integritet destinacija, donosi korist lokalnom stanovništvu, čuva prirodne resurse te njeguje kulturu i tradiciju, postaje sve važniji s obzirom na ponovni rast broja dolazaka i noćenja gostiju u DNŽ, uključivo i FLAG području. Održivi turizam igra ključnu ulogu u osiguranju dugoročnog rasta i razvoja destinacije, kako za sadašnje, tako i za buduće generacije. S obzirom na ponovni rast dolazaka gostiju u navedeno područje, od iznimne je važnosti da područja i lokalne zajednice obuhvaćeni FLAG-om, svoju turističku ponudu kreiraju na inovativan, specifičan i održiv način s ciljem promocije maritimne atrakcijske osnove jer takav pristup omogućuje kontinuiranu privlačnost turista tijekom cijele godine, umjesto sezonskog nagomilavanja turističkih posjeta.

Uzimajući u obzir područje obuhvata FLAG-a, najznačajnije kulturne ustanove koje čuvaju maritimnu baštinu su Pomorski muzej u Dubrovniku, Odjel za arheologiju i spomeničku baštinu u Konavlima - nakon implementacije projekta DUNEA omogućio je da posjetitelji dožive jedinstveno iskustvo virtualnog ronjenja u morske dubine i interaktivno istraže bogato podvodno arheološko nalazište kod Cavtata. Osim dva lokaliteta brodoloma, posjetitelji također mogu istražiti podmorje Grčke i Italije na još šest iznimnih lokaliteta koji su uključeni u projekt BLUEMED. Centar također nudi informacije o bogatstvu flore i faune ovih podvodnih lokaliteta. U posljednjoj prostoriji, posjetitelji mogu doživjeti zvučno/vizualnu instalaciju koja prikazuje fascinantni svijet podmorja s amforama tipa Lamboglia 2. Muzejske zbirke kulturnog centra Vela Luka čuvaju arheološke zbirke, zbirke moderne i suvremene umjetnosti, zbirku modela tradicionalnih drvenih brodova, zbirku suhozidne arhitekture, zbirku mozaika i dr.

Kada je riječ o turističkoj ponudi vezanoj uz more otoka Mljet, gosti imaju priliku roniti s vrsnim poznavateljima mljetskog podmorja. Na Mljetu se nalazi mnogo nalazišta amfora, što ukazuje na njegovu prošlu važnost kao bitnog pomorskog puta za antičke i grčke galije koje su plovile Jadranom. Osim toga, kristalno prozirno more dodaje poseban doživljaj uzbudljivim dnevnim i noćnim ronjenjima. Na otoku Korčuli, u središtu općine Blato, u obiteljskom muzeju koji pripada

dugogodišnjoj obitelji Marinović, posjetitelji mogu doživjeti jedinstveno iskustvo tradicionalnog otočnog života. Muzej sadrži oko 600 raznih eksponata raspoređenih u nekoliko izložbenih prostora poput ognjišta, dnevnog boravka, spavaće sobe, kuhinje i prostora s bogatom zbirkom narodnih nošnji, odjeće i rukotvorina iz prošlosti. Na vanjskom dijelu muzeja izloženi su poljoprivredni alati, ribarska oprema te mnogi kameni predmeti koji su nekada bili dio svakodnevnog života. Lučica, na otoku Lastovu, predstavlja jedinstven i sačuvan primjer baroknog ribarskog naselja na ovom području Dalmacije. Ribarstvo je oduvijek igralo ključnu ulogu u osiguravanju hrane i prihoda za lokalno stanovništvo. Ova slikovita uska uvala na Lastovu bila je mjesto gdje su Lastovci već od 17. st. gradili svoje kamene ribarske kuće. Te kuće su im služile kao utočište od oluja, mjesto za pohranu ribarskih alata, soljenje ribe i održavanje čamaca.

Kada je riječ o eno-gastro ponudi područja obuhvata, poznata vina otoka Korčule su Grk, Pošip i Rukatac (Maraština). U konavoskom kraju posjetitelji imaju priliku kušati tradicionalna jela i slastice poput kontonjate, mantale i arancina uz aromatičnu travaricu i lozovaču i uz kvalitetna vina Konavle i Dubrovačke malvasije. Na otocima posjetitelju mogu uživati u ukusnim jelima od sušene ribe i morskih plodova, a u restoranima i konobama Župe Dubrovačke i Konavala u ponudi su, uz ostale delicije, pršut, sir iz ulja, zelena menestra i ostalim delicijama.

Ističu se sljedeće manifestacije: Uskrsni sajam u Blatu, Smokvičko lito, Grk Wine Festival u Lumbardi, Stajun od lumblije u Vela Luci, folklorne priredbe, Moreška, Konavle Triatlon, klapske izvedbe u Župi Dubrovačkoj, Skriveni mljetski kantuni, Što su jeli naši stari – ribarska večer na Lastovu, Festa sv. Vlaha, Dubrovačke ljetne igre.

1.2.4. Poljoprivreda i stočarstvo

Poljoprivreda i stočarstvo tradicionalno su prisutne djelatnosti primarnoga sektora na području FLAG-a Šabakun, a danas iako ne zauzimaju značajniji udio u broju subjekata i zaposlenom stanovništvu, važan su dio identiteta i tradicije područja te posebice dodane vrijednosti glavnim gospodarskim djelatnostima, posebice turizmu i gastronomiji ovog područja. Opća obilježja poljoprivredne proizvodnje su male, usitnjene i raštrkane poljoprivredne parcele, tradicionalan način obrade te daljnji proces pulverizacije ili usitnjavanja zemljišta koji predstavlja značajan ograničavajući faktor agrarnog razvoja. Općenito, poljoprivredna aktivnost i proizvodnja su usko vezani uz prirodno-geografske predispozicije pojedinog područja, stoga je intenzivnija poljoprivredna aktivnost bazirana uz plodne površine, kao što su područje Konavala, Lumbardskog i Blatskog polja. Klimatološke, reljefne i pedološke predispozicije područja uvelike su utjecale na razvoj pojedinih poljoprivrednih oblika i specifičnih kultura.

Na području FLAG-a Šabakun, na dan 31.12.2022. godine registrirano je 2.720 poljoprivrednih gospodarstava, odnosno oko jedne trećine poljoprivrednih gospodarstava DNŽ. Prema organizacijskom obliku 93 % poljoprivrednih gospodarstava su OPG-ovi, a slijede SOPG-ovi sa 4,6 %. Na području Grada Dubrovnika nalazi se najveći broj poljoprivrednih gospodarstava, njih 22,8 %, a slijedi potom općina Konavle s 21,7 % te općina Blato sa 16 % svih poljoprivrednih gospodarstava FLAG područja. Na području FLAG-a registrirano je 6 zadruga u poljoprivredi, što ukazuje na činjenicu kako su zadružno poslovanje i gospodarsko udruživanje i danas važan element očuvanja agrarne tradicije.

Poljoprivredna proizvodnja na području FLAG-a Šabakun u 2022. godine odvijala se na površini od 2.675,97 ha, odnosno na čak 13.672 pojedinačnih ARKOD parcela. Površina poljoprivrednih parcela područja FLAG-a zauzima udio od 27,9 % poljoprivrednih površina DNŽ, dok udio pojedinačnih parcela iznosi 32 %. Obzirom na tip korištenja poljoprivrednog zemljišta, najzastupljeniji su maslinici s 55,5 %, a slijede potom vinogradi s 16,6 % poljoprivrednih površina u ukupnom obradivom zemljištu. Pojedina područja FLAG-a pripadaju poznatim i priznatim vinogradarskim i vinarskim područjima Republike Hrvatske, a među njima i otok Korčula na kojem se uzgajaju bijele sorte - autohtona sorta grk te pošip i rukatac. Konavosko je polje svojom plodnošću i dobrom navodnjenošću uvijek bilo oslonac i hranitelj okolnih naselja i civilizacije, od antičkog Epidaurusa, preko Dubrovačke Republike, sve do današnjih dana, a vinogradarstvo je cijelo to vrijeme bilo njezin neodvojiv dio. U Konavlima se danas uzgajaju različite sorte, poput malvasije dubrovačke, maraština, grk, i dr. Područje otoka Korčule također je i poznati maslinarski kraj te je Korčulansko maslinovo ulje zaštićeno jedinstvenom oznakom izvornosti na razini Europske unije. Također, tradicionalni kolač Lumblija, zaštićen je oznakom zemljopisnog podrijetla te se veže za područje otoka Korčule. Krški pašnjaci idući su prema zastupljenosti te zauzimaju 9,1 % obradivih površina, te su najzastupljeniji u općini Konavle. Kada je u pitanju stočarstvo, ističe se prostor Konavala, posebice brdski predio, s oko polovice cjelokupnog stočnog fonda FLAG područja, a slijedi potom otok Lastovo. Prema vrstama, dominira tradicionalno stočarstvo i kozarstvo. U Konavlima je poznata proizvodnja sira, naročito na Konavoskim brdima (Prilog 1 - Struktura poljoprivrednih gospodarstva na području FLAG-a, Struktura poljoprivrednih površina na području FLAG-a, Brojno stanje stoke na području FLAG-a).

1.2.5. Tržište rada

Analiza tržišta rada predstavlja prikaz brojčanog stanja i strukture zaposlenih i nezaposlenih određenog prostora. Uvelike je uvjetovano gospodarskim i socio-ekonomskim prilikama te kretanjima na županijskom, nacionalnom, pa i međunarodnom tržištu rada.

Podaci o nezaposlenim osobama na području FLAG-a Šabakun pokazuju da je posljednjih godina zabilježen trend pada broja nezaposlenih, izuzev pandemijske 2020. i 2021. godine, što ujedno prati trendove na županijskoj i nacionalnoj razini. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, prosječan broj nezaposlenih u 2022. godini je iznosio 1.999 osoba, što predstavlja udio od 44,1 % nezaposlenih DNŽ. Međutim, značajno je da je i dalje prisutna problematika sezonske nezaposlenosti koja raste u zimskim mjesecima, što je u skladu s obilježjima opće gospodarske strukture područja i sezonalnosti turizma kao gospodarske grane koja generira najveću zapošljivost, odnosno usmjerava trendove na tržištu rada ovog područja. Broj nezaposlenih na području FLAG-a najniži je u ljetnim mjesecima te se kreće na oko 1.350 osoba, dok u zimskim mjesecima poraste na razinu od oko 2.500 do 3.100 nezaposlenih. Prema starosnoj strukturi među nezaposlenima su najzastupljenije osobe u zrelih i starijim dobnim skupinama, pri čemu je najveći udio od 13,2 % bio iz dobne skupine 45-49 godina (Prilog 1 - Trend kretanja broja nezaposlenih na području FLAG-a, Kretanje broja nezaposlenih po mjesecima u 2022. godini na području FLAG-a, Struktura nezaposlenih prema dobi u 2022. godini na području FLAG-a).

Prema podacima HZMO, godišnji prosjek osiguranika (zaposlenih osoba) u 2022. godini na prostoru FLAG-a Šabakun iznosi 33.820 osoba, odnosno 70,2 % zaposlenih u DNŽ. Broj zaposlenih na području FLAG-a od 2015. godine je u porastu, izuzev pandemijske 2020. i 2021. godine. U 2022. ponovno je zabilježen porast broja zaposlenih kao oporavak tržišta rada i sektora turizma. Prema strukturi, zaposlene su osobe pretežno zaposlene kod pravnih osoba (čak četiri petine svih zaposlenih) te kod obrtnika. Što se tiče strukture zaposlenih kod pravnih osoba prema djelatnostima, sukladno gospodarskim trendovima i daljnjem podizanju važnosti turizma kao vodeće gospodarske grane, vidljivo je da je najviše zaposlenih u ugostiteljstvu te trgovini. Kretanja na lokalnom tržištu rada imaju snažan sezonalni karakter te su obilježena velikim fluktuacijama radne snage. Zapošljavanje je intenzivno od ožujka do kolovoza, kada se nezaposlenost smanjuje pod utjecajem povećane potražnje za radnicima u hotelijerstvu, ugostiteljstvu i trgovini. U zimskom periodu navedene su potrebe vrlo limitiranog obujma, upravo zbog sezonalnog karaktera glavne gospodarske grane turizma (Prilog 1 - Trend kretanja godišnjeg prosjeka osiguranika (zaposlenih) na području FLAG-a).

Razvojni problemi

- Visoki stupanj ranjivosti ekonomije u potencijalnim nestabilnostima i povezanim rizicima, zbog prekomjerne zastupljenosti uslužnog sektora i djelatnosti povezanih s turizmom u gospodarskoj strukturi
- Neravnomjerna turistička razvijenost FLAG područja te izražena sezonalnost ostvarenog turističkog prometa
- Opadanje ribarstvenog potencijala, uslijed malih i nerazvijenih kapaciteta ribolovne flote FLAG područja
- Otežani radni uvjeti i sigurnost tijekom ribolova te nemogućnost efikasnog ribolova, zbog nedostatno opremljenih plovila, posebice u smislu sigurnosti plovidbe, radnih uvjeta i higijene
- Nemogućnost očuvanja i slabljenje kvalitete ulovljene ribe i morskih organizama na plovilima, uslijed slabe opremljenosti plovila
- Otežani plasman ribe uslijed nedovoljnog broja, nedostatne opremljenosti i raspoređenosti prodajnih mjesta na FLAG području te nepostojanja inovativnih i suvremenih načina plasmata ribe, poput e-trgovine
- Slabiji rezultati poslovanja dionika u ribarstvu, zbog nepovezanosti subjekata u ribarstvu i marikulturi s područja FLAG-a ili DNŽ u ribarski zadrugu ili drugi oblik poslovnog udruženja (klaster, udruga, proizvođačka organizacija)
- Otežani radni uvjeti ribara zbog nerazvijene i nedostatne javne ribarska infrastruktura (iskrcajna mjesta, kanali za trženje, skladištenje i preradu ribe i drugih morskih organizama)
- Izraženi rizici od onečišćenja morskog okoliša i ugroženosti sektora ribarstva uslijed ljudskog faktora i potencijalnih nesreća na moru
- Sezonska kretanja na lokalnim tržištima rada FLAG područja i njihova prevelika ovisnost o turističkom sektoru

1.3. Demografske i socijalne značajke područja

1.3.1. Broj, kretanja i sastav stanovništva

Prema podacima Popisa stanovništva 2021. godine, na područje FLAG-a Šabakun živjelo je ukupno 66.863 stanovnika, odnosno 60,45 % stanovništva DNŽ te 1,63 % stanovništva RH.

Distribucija stanovništva ukazuje na izraženiju naseljenost kopnenog predjela FLAG-a (Grad Dubrovnik te općine Župa dubrovačka i Konavle) u kojim živi čak 85 % stanovništva, pri čemu 59,5 % ili 41.562 stanovnika živi u županijskom središtu Gradu Dubrovniku. S druge strane, na otocima u sastavu FLAG-a, živi nešto manje od 11.000 stanovnika, odnosno oko 15 % ukupnog stanovništva FLAG područja.

Struktura naseljenosti ukazuje na iznadprosječnu gustoću naseljenosti koja iznosi 99,4 stan./km², u odnosu na teritorij DNŽ, čija gustoća naseljenosti iznosi 68,82 stan./km². Tome u najvišoj mjeri doprinosi naseljenost Grada Dubrovnika i njegove sub-urbane okolice čija gustoća naseljenosti je oko 300 i više stan./km². Otočni dio FLAG-a kao i ruralni prostor Konavala imaju znatno nižu gustoću naseljenosti. Nadalje, naseljenost FLAG područja obilježavaju mnogobrojna i brojem stanovnika mala naselja, kao dominantni tip naseljenosti hrvatskog obalnog i otočnog prostora. Na području FLAG-a nalazi se 107 naselja, od kojih su većina njih od 88, naselja do 500 stanovnika te u njima živi tek 19,7 % stanovništva FLAG područja. Kao populacijsko najveće naselje ističe se naselje Dubrovnik (26.922 stan.), a slijede naselja Nova Mokošica (5.682 stan.), Vela Luka (3.772 stan.), Blato (3.282 stan.), Mokošica (2.193 stan.), Cavtat (2.189 stan.) i Čibača (2.039 stan.).

U odnosu na podatke Popisa 2011. godine područje FLAG-a Šabakun bilježi pad od 4.399 stanovnika u apsolutnom iznosu, odnosno za 1,96 % u odnosu na podatke iz 2011. godine. U odnosu na prosjek Dubrovačko-neretvanske županije koja bilježi pad od 5,7 % i Republike Hrvatske koja bilježi pad od 9,6 %, trend smanjenja broja stanovnika u posljednjem međupopisnom razdoblju je blaži, odnosno povoljniji. Ukoliko se promjena sagleda na razini jedinica lokalne samouprave u sastavu FLAG-a, vidljivo je kako samo općine Konavle i Župa dubrovačka bilježe porast broja stanovnika za 0,35 %, odnosno 4,5 %, dok sve ostale općine bilježe pad.

Prirodno kretanje, odnosno biodinamika stanovništva, temelji se na razmatranju razlike broja rođenih (natalitet) i broja umrlih (mortalitet) u određenom vremenskom periodu. Biodinamika stanovništva područja FLAG-a Šabakun u 2021. godini ukazuje na prirodni pad od 197 osoba, kao razlika između 794 rođenih i 991 umrlih. Vrijednost vitalnog indeksa za područje FLAG-a iznosi 80,1, a znači da je u 2021. godini na 100 umrlih bilo 80,1 rođena, što naime ukazuje na nepovoljna biodinamička kretanja područja te nedostatnost biološke obnove populacije. Pokazatelj vitalnog indeksa ipak je za područje FLAG-a povoljniji u odnosu na županijski i nacionalni pokazatelj od 73,6, odnosno 58,2. Potrebno je napomenuti kako samo područje općine Župa dubrovačka bilježi vitalni indeks veći od 100, odnosno 118,1, što ukazuje na veći broj rođenih od umrlih u 2021. godini, te pripada među rijetkim jedinicama lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj s navedenim obilježjem. Najnižu vrijednost vitalnog indeksa imaju otočne općine Blato (42,5), Lumbarda (43,8) i Mljet (45).

Stanovništvo FLAG-a Šabakun, prateći opće nacionalne, županijske i otočne trendove, obilježava demografska starost. Prosječna starost stanovništva FLAG-a iznosi 44,93 godine, što je u okviru prosječne starosti stanovništva RH, a za 1,1 godinu starije od prosjeka stanovništva DNŽ. Udio mladih u dobnoj skupini 0-19 na području FLAG-a iznosi 20,3 %, dok udio starih u dobi od 60+ iznosi čak 22,5 %. Udio mladih je pri tome u okviru županijskog pokazatelja i nešto viši u odnosu na nacionalni pokazatelj od 19,1 %, dok je udio starih isti u odnosu na nacionalni i županijski

prosjek. Najpovoljniji postotni udio mladih i starih u ukupnoj populaciji prisutan je u jedinicama lokalne samouprave kopnenog predjela FLAG-a (općina Župa dubrovačka – 24,4 % mladih i 16,2 % starih te općina Konavle – 22,2 % mladih 21,2 % starih), dok je nepovoljnija kod otočnih jedinica lokalne samouprave (općina Mljet – 14,6 % mladih i 30,1 % starih, općina Lastovo – 17,1 % mladih i 24,7% starih). Indeks starenja, to jest omjer starog i mladog stanovništva, na području FLAG-a iznosi 172,55, što ukazuje na nepovoljnije stanje dobne strukture i procesa starenja stanovništva FLAG-a u odnosu na županijski pokazatelj od 147,4, odnosno nacionalni pokazatelj od 156,2. Otočne jedinice lokalne samouprave ponovno ukazuju na nepovoljnije stanje, pri čemu posebice općina Mljet s indeksom starenje od 269,7, Vela Luka od 202,7 i Lastovo od 199,2.

Obrazovna struktura stanovništva područja FLAG-a Šabakun ukazuje da prevladava stanovništvo sa srednjom stručnom spremom (56, 5 %), zatim stanovništvo s visokom stručnom spremom (30,2 %), a potom stanovništvo sa završenom osnovnom školom (11,9 %). Stanovništvo bez škole obuhvaća 0,3 % starijih od 15 godina. Obrazovna struktura stanovništva FLAG područja povoljnija je u odnosu na pokazatelje županijske i nacionalne razine. Naime, kod populacije FLAG područja viši je udio stanovništva s visokom stručnom spremom, a niži s osnovnoškolskom razinom obrazovanja u odnosu na županijski i nacionalni pokazatelj. Grad Dubrovnik ima najveći udio od 34,9 % visokoobrazovanog stanovništva (Prilog 1 - Osnovni demografski pokazatelji područja FLAG-a, Obrazovna struktura stanovništva područja FLAG-a).

1.3.2. Stanje društvene infrastrukture

Na području FLAG-a, prema Službenom glasniku DNŽ, ima ukupno 25 ustanova za predškolski odgoj - Dubrovnik (14), Konavle (4), Župa dubrovačka (1), Mljet (1), Lumbarda (1), Smokvica (1), Blato (1), Vela Luka (1), Lastovo (1). U Gradu Dubrovniku je 6 osnovnih škola, u općini Konavle ukupno 14 osnovnih škola s područnim školama, u općini Župi dubrovačkoj su ukupno 2 s područnom školom u Postranjama, na Mljetu je 1 osnovna škola s podružnicom u Govedarima, u općini Lumbarda je 1, u općini Smokvica 1, u Blatu je 1 te u Veloj Luci je 1 osnovna škola. Srednje škole djeluju u Dubrovniku, Veloj Luci i Blatu, dok na otocima Lastovu i Mljetu nema organizirane srednje škole te učenici nastavljaju obrazovanje izvan otoka. Sve otočne osnovne škole uglavnom imaju standardnu opremu, ali i dalje postoje potrebe za modernizacijom i suvremenim sredstvima za nastavu, bilo u vidu opreme ili organiziranim izvannastavnim aktivnostima za mlade. U većini otočnim školama nedostaje odgovarajući prostor za sportske aktivnosti i rekreaciju. Škole u obuhvatu otoka FLAG-a obilježava mali broj učenika, trend smanjenja broja učenika po školama i razredima, pa čak i gašenje pojedinih razreda, kao i područnih škola, zatim nedostatni nastavni kapaciteti, te slabija ponuda srednjoškolskih programa, nenastavnih i izvanškolskih aktivnosti za učenike. Kada je riječ o srednjoškolskom obrazovanju, u Dubrovniku između ostalog, djeluje i Pomorsko-tehnička škola, koja pruža srednjoškolsko obrazovanje pomorskog usmjerenja. Dubrovnik je obrazovno središte u DNŽ, a postoji nekoliko visokoškolskih ustanova - Sveučilište u Dubrovniku, privatno Međunarodno sveučilište u Dubrovniku i privatna američka visoka škola Rochester Institute of Technology (RIT Croatia). Sastavni dio Sveučilišta su Institut za more i priobalje te Zavod za mediteranske kulture, dok izvaninstitucionalno djeluje i Studentski centar. Na Sveučilištu u Dubrovniku djeluju

Pomorski odjel i Odjel za akvakulturu, koji su usko vezani uz akvakulturu, marikulturu i pomorstvo. Osim u Dubrovniku, predviđa se razvoj stručnih studija u Konavlima, Župi dubrovačkoj i na otoku Korčuli.

U pružanju socijalnih usluga aktivan je veći broj organizacija kako javnih tako i onih civilnog društva te vjerskih zajednica. Međutim, potrebe za socijalnim uslugama sve više rastu, a u brojnim slučajevima kapaciteti za pružanje kvalitetnih socijalnih usluga nisu dovoljni. Organizacije civilnog društva igraju ključnu ulogu u promicanju demokracije, zagovaranju prava građana, rješavanju problema zajednice i doprinosu društvenim promjenama. Na području FLAG-a prema Registru udruga djeluje 1.045 udruga raznih djelovanja. Socijalna skrb organizirana je na otoku Korčuli u 3 doma za starije i nemoćne (u Korčuli, Blatu i Veloj Luci) što je daleko od stvarnih potreba. Na otočnom području obuhvata FLAG-a nema doma za nezbrinutu djecu niti ustanove za rehabilitaciju ovisnika. U Dubrovniku se nalazi 1 centar za socijalnu skrb, 1 dom za djecu i mlađe punoljetne osobe, 2 doma za starije i nemoćne osobe, dok se u Župi dubrovačkoj nalazi 1 dom za starije i nemoćne osobe i 1 dom za tjelesno ili mentalno oštećene osobe (djecu/odrasle osobe).

Na cijelom otočnom području FLAG-a, zdravstvena zaštita organizirana je kroz domove zdravlja, ordinacije obiteljske i stomatološke medicine, te ljekarne. Većina općina ima ambulante, osim Lumbarde, a postoje i specijalističke ordinacije. Nedostatak specijalizirane zdravstvene skrbi za teže slučajeve zahtijeva upućivanje pacijenata u Split ili Dubrovnik. Poboljšanje opremljenosti i primjena naprednih medicinskih tehnologija, poput telemedicine, ključni su za unapređenje zdravstvenih usluga. U Konavlima se nalaze 4 ordinacije obiteljske medicine i 2 privatne ljekarne, u Župi dubrovačkoj su 2 ordinacije obiteljske medicine, 1 privatna ljekarna i 1 poliklinika, dok su u Dubrovniku 52 ustanove za zdravstvo.

Na otocima Mljet i Lastovo te u općinama Lumbarda, Smokvica, Blato i Vela Luka postoji nekoliko otvorenih sportskih građevina, većinom nogometnih igrališta. Sportske aktivnosti su uglavnom vezane uz amaterska i školska sportska društva. Nedostaje odgovarajuća sportska infrastruktura. Osjetan je nedostatak sportskih sadržaja za mlade, a većina aktivnosti se odvija tijekom ljetnih mjeseci, za vrijeme turističke sezone. Potrebno je unaprijediti sportsku infrastrukturu, izgraditi sportske objekte i sadržaje (stadione, bazene, dvorane, trenažne centre i sl.) kako bi se poboljšala kvaliteta života i potaknuo razvoj sportskog turizma. Pored utjecaja na kvalitetu življenja, poboljšanje kvalitete trenažne infrastrukture ima i svoju važnu turističku dimenziju jer izravno potiče razvoj sportskog turizma. Ipak, postojeća ponuda je nedovoljno prilagođena osobama s invaliditetom. Kada je riječ o ostalim športskim građevinama, u procesu istraživanja je izgradnja golf terena u mjestu Gnjile u Općini Konavle te se planira izgradnja golf igralište na Srđu u Gradu Dubrovniku.

Kulturna aktivnost ima iznimno važnu ulogu u stvaranju identiteta DNŽ te predstavlja ključan čimbenik njezinog sveukupnog društveno-gospodarskog razvoja, posebice u turističkoj ponudi. Također, ima značajnu ulogu u poboljšanju kvalitete života i poticanju društvenog razvoja. Na području županije djeluje 285 kulturnih udruga, 15 muzeja i galerija, 12 knjižnica, 13 domova kulture i 1 kazalište. Svi segmenti kulturne mreže prisutni su u Dubrovniku, sjedištu DNŽ.

Razvojni problemi

- Nepovoljni demografski trendovi, koji su izraženiji u otočnom djelu FLAG-a, prije svega izrazito demografski staro stanovništvo i niski natalitet
- Niža razina svijesti i neiskorišteni potencijal o potencijalima i prilikama za radnim i razvojnim mogućnostima kod pojedinaca, skupina te na razini čitave lokalne zajednice
- Kvaliteta življenja koja nije u skladu s potencijalima životne sredine i objektivnih prilika i mogućnosti prostora
- Niski interes mladih za bavljenjem djelatnosti ribarstva, slaba generacijska obnova u sektoru
- Neiskorištenost potencijala i nedostatna kvaliteta življenja i provođenja slobodnog vremena, uslijed manjka sadržaja i inicijativa cjelogodišnjih kulturnih, umjetničkih, obrazovnih, sportsko-rekreativnih i drugih aktivnosti izvan urbanog središta Dubrovnika
- Smanjenje kvalitete obrazovanja i življenja, zbog nedostatka stručnog učiteljskog i zdravstvenog osoblja u manjim lokalnim zajednicama, pretežito na otocima i ruralnim dijelovima FLAG-a te slabije ponude srednjoškolskih programa, nenastavnih i izvanškolskih aktivnosti za učenike

2. Analiza razvojnih potreba i potencijala FLAG područja

2.1. SWOT analiza

Osnovne geografske i demografske značajke područja

Snage	Slabosti
• Geografska i prostorna raznolikost područja FLAG-a – zastupljenost prostora na kopnu (obalno područje DNŽ) i otoka (Elafiti, Lastovo, Mljet, Korčula, ruralnih (Konavle, otoci) i urbanih prostora (Grad Dubrovnik), kao i prostrani akvatorij u obuhvatu i gravitaciji • Iznadprosječno i među najrazvijenijim područjima Republike Hrvatske prema indeksu razvijenosti • Povoljna bioklimatska obilježja u smislu blage i povoljne mediteranska klime s velikim godišnjim brojem sunčevih sati • Atraktivni, jedinstveni i sadržajni reljefni oblici i forme (otoci, arhipelazi, plaže, uvale i dr.) • Čisto more i očuvani morski okoliš, povoljnih oceanografskih obilježja, uz izostanak većih lokalnih onečišćivača poput industrije • Akvatorij povoljnih oceanografskih karakteristika, bogat raznolikim dnom i morskim staništima	• Nepovoljna struktura naseljenosti u vidu raštrkanih i mnogobrojnih naselja (107), što predstavlja poteškoću za adekvatnim pružanjem temeljnih usluga stanovništvu i dostupnost infrastrukture • Godišnjih hod padalina te prisutnost ljetnih perioda bez padalina koji uzrokuju suše • Velika vjetrovitost, posebice u hladnijem djelu godine, koja rezultira nepovoljnijim vremenskim prilikama za obavljanjem ribolovnih aktivnosti na otvorenom moru • Nedovoljna istraženost i valorizacija kulturne materijalne i nematerijalne baštine, posebice u ruralnim i otočnim dijelovima FLAG-a • Nedovoljna istraženost i opisanost podvodnih arheoloških nalazišta • Neprepoznatost svjetionika kao kulturne i graditeljske baštine, zapuštenost i nedostatna valoriziranost • Povremena i prekomjerna onečišćenost prirodnih lokaliteta plastikom i naplavinama morskog otpada, posebice plaža i uvala okrenutih jugu i jugoistoku u

• Bogata i raznolika, svjetski poznata prirodna te materijalna i nematerijalna, pokretna i nepokretna kulturna baština, s Gradom Dubrovnikom kao svjetski poznatom i priznatom kulturnom i turističkom destinacijom • Mnogobrojna podvodna arheološka nalazišta kao kulturna dobra predstavljaju potencijal za razvoj ronilačkih aktivnosti u svrhu turizma i istraživanja • Mnogobrojni svjetionici kao graditeljska baština u funkciji sigurnosti plovidbe • Iznimno bogata maritimna materijalna i nematerijalna baština, kao odraz tradicije pomorstva, ribarstva i brodogradnje specifična za područje FLAG-a • Veliki broj zaštićenih lokaliteta te područja pod NATURA 2000 ekološkom mrežom, s NP Mljetom i PP Lastovskim otočjem kao prostorima najviše razine zaštite • Postojanje srednjoškolskih i visokoškolskih obrazovnih i istraživačkih ustanova usmjerenih na istraživanje i obrazovanje povezano uz ribarstvo, more, morski okoliš, pomorstvo i integrirane teme • Brojne udruge i neformalne inicijative koje aktivno participiraju u društvenom životu lokalnih zajednica te pridonose socio-ekonomskom i ekološkom unaprjeđenju i boljitku • Iskustvo relevantnih razvojnih i istraživačkih ustanova te članova FLAG-a u pripremi i provedbi međunarodnih projekata iz različitih područja, uključivo i područja ribarstva i marikulture	smjeru kretanja morskih struja i valova uzrokovanih jugom • Nedostatna opremljenost javnih institucija potrebnom sigurnosnom opremom za slučaje potencijalnih nesreća na moru • Nekontrolirano i nelegalno sidrenje i uništavanje morskog dna i staništa Posidonije • Neadekvatni sustav zbrinjavanja i gospodarenja otpadom • Nezadovoljavajuće stanje kvalitete cestovnih prometnica, posebice na otocima u sastavu FLAG-a • Mali broj učenika, trend smanjenja broja učenika po školama i razredima, nedostatni nastavni kapaciteti, te slabija ponuda srednjoškolskih programa, nenastavnih i izvanškolskih aktivnosti za učenike, posebice na otocima u sastavu FLAG-a • Izraženiji negativni demografski pokazatelji otočnog djela FLAG-a, posebice starosna struktura • Nedostatak cjelogodišnjih sportskih i kulturnih aktivnosti za lokalno stanovništvo uz nedostatak popratne infrastrukture, izvan urbanog središta Dubrovnika
Prilike	Prijetnje
• Uspostavljena otočna razvojna politika RH te politika regionalnog razvoja RH kao prilika za razvoj prostora s razvojnim specifičnostima kao što su otoci i gradovi • Postojanje mehanizama, izvora i fondova za financiranje razvojnih politika,	• Potencijalna ekološka onečišćenja i katastrofe na kopnu i moru koje mogu utjecati na okoliš i gospodarstvo (poljoprivreda, ribarstvo, turizam i dr.) • Klimatske promjene koje mogu utjecati na riblje stokove, morska staništa, sigurnost ljudi i imovine, posebice ribare i

projekata i inicijativa usmjerenih na urbanu, ekološku, ekonomsku i demografsku problematiku lokalnih zajednica • Uspostavljena nacionalna i regionalna politika demografske revitalizacije • Trend porasti svijesti stanovništva o nužnosti očuvanja i brige za okolišem i prirodnim resursima	sudionike pomorskog prometa i nautičkog turizma • Unos i pojava stranih invazivnih vrsta u morski okoliš Jadrana • Nezakonite aktivnosti u prostoru poput nelegalne divlje gradnje i betonizacije obale

Gospodarske značajke područja, s naglaskom na sektor ribarstva

Snage	Slabosti
• Prepoznatost i kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na nacionalnom i svjetskom nivou (vino, maslinovo ulje, proizvodi mediteranskih kultura, riba, školjke i sl.) • Postojanje bogate atrakcijske osnove za razvojem turističkih oblika posebnog interesa (kulturni, izletnički, ekoturizam, eno-gastronomski, ronilački i dr.) • Grad Dubrovnik kao urbano, gospodarsko i turističko središte DNŽ i FLAG-a, sa širokim potencijalnim tržištem za proizvode ribarstva i marikulture • Izvjestan broj predstavnika ribarskog sektora u lokalnom okviru – nositelji povlastica gospodarskog ribolova i malog priobalnog ribolova, obrti s registriranim djelatnostima ribolova • Tradicija i prepoznatljivost ribarstva, marikulture, brodogradnje i pomorstva specifični za područja FLAG-a • Povoljni prirodni uvjeti za razvoj sektora ribarstva i marikulture (razvedena obala, otoci, čisto more) • Blizina Malostonskog zaljeva kao jednog od najstarijih i najprepoznatijih područja za uzgoj školjaka • Postojanje javnih znanstveno-istraživačkih i razvojnih institucija s područja FLAG-a s iskustvom pripreme i realizacije međunarodnih projekata iz sektora ribarstva	• Visoki udio uslužnog sektora u BDP-u te visoka ovisnost lokalne ekonomije i tržišta rada o sezonskom turizmu • Značajan pritisak na prostor tijekom turističke sezone u smislu infrastrukture, stvaranja otpada • Slabljenje lokalnog prostornog identiteta područja vezanog uz ribarstvo uslijed depopulacije i slabijeg interesa mladih za bavljenjem ovom djelatnošću • Malobrojni i nerazvijeni kapaciteti ribolovne flote FLAG područja nedostatno opremljena plovila, posebice u smislu sigurnosti plovidbe, radnih uvjeta i higijene • Nedovoljni broj, nedostatna opremljenosti, zastarjela i neadekvatna oprema i raspoređenosti prodajnih mjesta na FLAG području • Nepostojanje inovativnih i suvremenih načina plasmana ribe i proizvoda ribarstva, poput e-trgovine • Nepovezanost subjekata u ribarstvu i marikulturi s područja FLAG-a ili DNŽ u ribarski zadrugu ili drugi oblik poslovnog udruženja (klaster, udruga, proizvođačka organizacija) • Nerazvijena i nedostatna javna ribarska infrastruktura (iskrcajna mjesta, kanali za trženje, skladištenje i preradu ribe i drugih morskih organizama)

	• Niska i ne-tržišno orijentirana zastupljenosti prerade proizvoda ribarstva i marikulture • Nedovoljna povezanost dionika sektora ribarstva sa znanstveno-istraživačkim i razvojnim dionicima FLAG-a i DNŽ • Nedostatna i neadekvatna opremljenost infrastrukture za servis i remont ribarskih plovila
Prilike	Prijetnje
• Porast interesa za selektivnim turističkim oblicima i turizmom posebnog interesa temeljenog na lokalnim specifičnostima područja • Rastuća potražnja i interes za ekološkim, autohtonim i zaštićenim prehrambenim proizvodima, posebice ribe i ribljih proizvoda • Napredna tehnička i tehnološka postignuća i inovativna rješenja za poboljšanje rada u brojnim gospodarskim sektorima uključujući i sektor ribarstva • Postojanje poticajnih mjera i izvora (su)financiranja za pokretanje i unapređenje poslovanja u sektoru ribarstva • Ribarstvena politika RH i EU koja za cilj ima održivo ribarstvo i održivi razvoj ribarstvenih zajednica • Regulacija ribolova sukladno nacionalnoj legislativi - Pravilnik o obavljanju ribolova u zaštićenim područjima, posebnim staništima i područjima s posebnom regulacijom ribolova (NN 125/2020) • Iskustva uspostavljenih „no take“ morskih zona • Bilateralni sporazum Ita-RH proglašenja Područja ograničenog ribolova u Jabučkoj kotlini	• Posljedice klimatskih promjena (klimatološki ekstremi, suše, poplave, požari, oluje i sl.) koje mogu utjecati na ljude, imovinu, gospodarstvo • Nastavak ili ponavljanje globalne pandemije virusa SARS CoV-2 ili pojave nove te utjecaj na sve gospodarske sektore, posebice turizam i posjećivanje • Porast cijena energenata, repromaterijala i opreme uslijed geopolitičkih nestabilnosti na globalnoj razini • Nastavak i povećanje inflacije dodatno potaknute uvođenjem eura kao službene valute RH • Sporost administrativnih postupaka u evaluaciji i provedbi razvojnih projekata i investicija • Konkurentnost jeftinije uvozne ribe i morskih organizama u lokalnim turističkim i ugostiteljskim objektima • Šteta od sisavaca na ribolovnim alatima i ulovu • Pojava i veliki broj invazivnih vrsta koji mogu utjecati na ekološku ravnotežu

2.2. Identifikacija razvojnih potencijala i potreba područja

Osnovnom analizom geografskih, gospodarskih i demografskih obilježja područja FLAG-a Šabakun, pri čemu je u svim analiziranim pod-poglavljima i obrađivanim temama naglasak

stavljene na sektor ribarstva i marikulture, a iz kojih su prepoznati ključni razvojni problemi, kao i temeljem provedene SWOT analize FLAG područja, pri čemu su posebice uvaženi doprinosi članova FLAG-a, dionika u ribarstvu te zainteresirane javnosti, na održanim radionicama, putem pismene i usmene komunikacije te pojedinačnim konzultacijama tijekom procesa izrade dokumenta, identificirani su ključni razvojni potencijali i potrebe za provedbeno razdoblje 2021.-2027.

Ključnim **razvojnim potencijalima** područja FLAG-a, ponajprije s aspekta održivog i konkurentnog razvoja sektora ribarstva i marikulture, valorizacije maritimne baštine, očuvanja morskog okoliša i ekosustava, identificirani su:

Razvojni potencijal i razina prioriteta	Opis i utemeljenost
1. Geografska raznolikost prostora FLAG-a, povoljnih prirodnih obilježja te bogatih i očuvanih prirodnih i društvenih razvojnih resursa	Prostor FLAG-a obuhvaća geografski raznolike prostorne cjeline - dužobalni dio od Župe dubrovačke do Konavala te otoke Lastovo, Mljet i Korčulu, urbani dio Grada Dubrovnika, ruralni dio Konavala i otoka. Geomorfološka i bioklimatska obilježja su povoljna u smislu blage i povoljne mediteranske klime, atraktivnih, jedinstvenih i sadržajnih reljefnih oblika i formi (otoci, arhipelazi, plaže, uvale i dr.), čistog mora povoljnih oceanografskih obilježja. Prirodni i posebice okolišni resursi – prostor, tlo, more, vode, biljni i životinjski svijet i dr. su još uvijek značajno očuvani, uz sadržajnost dvaju zaštićenih prostora najviših kategorija zaštite - NP Mljet i PP Lastovsko otočje. Društveni razvojni resursi – kulturna i povijesna, materijalna i nematerijalna baština i tradicija su jedinstveni, globalno prepoznati i priznati. Sve navedeno predstavlja potencijal za postizanje visoke kvalitete života lokalnog stanovništva, i jedinstveni, ispunjeni i visokokvalitetni boravak i doživljaj posjetitelja, uz razvoj diverzificiranih, konkurentnih, održivih privrednih grana i sektora.
2. Tradicija i lokalne specifičnosti sektora ribarstva i marikulture, pomorstva i brodogradnje, uz visoko vrijedne i prepoznate lokalne prehrambene proizvode	Sektor ribarstva i marikulture, kao i pomorstvo te brodogradnja, temelji su tradicije i kulturno-prostornog i gospodarskog identiteta područja FLAG-a. Iz takve višestoljetne tradicije razvile su se specifičnosti u načinima ulova, uporabi ribolovnih alata, proizvodnji, preradi i trženju ribe. Pomorska i brodograditeljska tradicija, također su jedinstvene i prepoznate te osim značaja u suvremenoj gospodarskoj strukturi, predstavljaju baštinu i temelj za valorizacijom u različite gospodarske i negospodarske svrhe. Lokalni prehrambeni proizvodi temeljeni na ribi i morskim organizmima, poput školjaka i rakova, predstavljaju potencijal za kvalitetnu i zdravu prehranu lokalnog stanovništva i gastronomsku atrakcijsku osnovu posjetitelja.
3. Ljudski kapaciteti i ukupni društveni kapital lokalnih zajednice područja FLAG-a	Organizacija FLAG-a Šabakun, zajedno sa svojim članovima, partnerima, stručnim pojedincima, institucijama, privatnim organizacijama, civilnim udrugama i javnim sektorom, nastoji zajedničkim djelovanjem, suradnjom i partnerstvom unaprijediti gospodarsku konkurentnost, ekološku održivost i socijalnu koheziju područja obuhvata, odnosno unaprijediti uvjete i kvalitetu življenja i rada na svom području. Dosadašnji primjeri, inicijative, projekti i programi, ukazuju na brojne mogućnosti njihove uspješne realizacije, stoga upravo svi ljudski kapaciteti, bilo u vidu pojedinaca ili formalnih organizacija, predstavljaju neizostavni i važni razvojni potencijal.
4. Globalni trendovi u primjenama zdravih i aktivnih životnih navika	Globalni životni i prehrambeni trendovi, posebice u post pandemijskom razdoblju, a koji uključuju život i/ili boravak u ruralnim područjima i prirodnom okruženju, prakticiranje mediteranske prehrane temeljene na proizvodima ribarstva i marikulture, te rastući interes za turizmom posebnih interesa,

	predstavljaju potencijal i priliku za FLAG područje, koje se ističe zastupljenosti svih potrebnih sastavnica i prilika.

Ključnim **razvojnim potrebama** područja FLAG-a, koji proizlaze iz prepoznatih razvojnih problema i slabosti, a na kojima će se temeljiti strateški okvir dokumenta u provedbeno razdoblje 2021.-2027., identificirani su:

Razvojna potreba i razina prioriteta	Opis i utemeljenost
1. Povećanje dodane vrijednosti proizvoda ribarstva i marikulture	Dodavanjem vrijednosti otvara se mogućnost postizanja boljih marži na lokalnoj razini, a to pridonosi poboljšanju gospodarske situacije lokalnih dionika i ujedno razvoju cijelog područja, a obuhvaća brendiranje, marketing, certificiranje, preradu osnovnih proizvoda ribarstva i marikulture.
7. Inventarizacija te intenzivnija i obuhvatnija valorizacija potencijala kulturno-povijesne, uključivo i maritimne baštine FLAG-a	Obzirom na prepoznati potencijal iznimno bogate i globalno prepoznate kulturno-povijesne baštine FLAG područja, a prema njezinoj nedostatnoj valorizaciji, potreba podrazumijeva sustavnu i sveobuhvatniju multifunkcionalnu inventarizaciju, proučavanje i posebice valorizaciju u turističko-posjetiteljske, odgojno-obrazovne, znanstveno-istraživačke, kulturno-kreativne i druge razvojne i gospodarske svrhe.
3. Očuvanje i održiva valorizacija morskog i kopnenog okoliša, biljnih i životinjskih vrsta i staništa	Očuvanje i održiva valorizacija morskog i kopnenog okoliša FLAG područja, definirani su kao potreba temeljem prepoznate slabosti i negativnih učinka djelovanja čovjeka i djelatnosti na okoliš i ekosustave, poput nautičkog turizma i sidrenja, stvaranja velikih količina otpada, prekomjernog, neselektivnog, neželjenog i ilegalnog ulova i sl.
6. Informiranje i osvještavanje lokalnog stanovništva svih dobnih skupina i posjetitelja FLAG područja o vrijednostima i nužnosti očuvanja okoliša	Potreba proizlazi iz identificiranog problema i slabosti FLAG područja o nedostatnoj informiranosti i osviještenosti lokalnog stanovništva i posjetitelja FLAG područja o samim vrijednostima, potrebama očuvanja okoliša, vrsta i staništa, kao i o potencijalnim rizicima po čovjeka i njegove djelatnosti u slučaju narušavanja ili ugrožavanja stanja okoliša, staništa i vrsta, a obuhvaća sustavnu i sveobuhvatnu provedbu edukativno-informativnih mjera i stvaranja sadržaja kojim će se djelovati prema ovoj problematici.
4. Sinergijski i integrirani razvoj turizma, komplementaran s drugim gospodarskim sektorima i granama FLAG područja	Turizam i posjećivanje su prepoznati kao najvažnije suvremene gospodarske grane FLAG područja, kada su u pitanju broj gospodarskih subjekata, prihodi i zaposleni, međutim njegov razvoj sve više poprima obilježja monokulturnosti i masovnosti, što nije dugoročno održivo. Uz prepoznate potencijale drugih privrednih grana FLAG područja, iskazana je potreba za sinergijskim razvojem turizma temeljenog s njima.
5. Unaprjeđenje uvjeta i kapaciteta infrastrukture za očuvanje kvalitete ulova, iskrcaj, trženje, skladištenje ribe i drugih morskih organizama	Potreba proizlazi iz prepoznatih slabosti u vidu neprilagođenih uvjeta i nedovoljnih infrastrukturnih kapaciteta koji se odnose na očuvanje, iskrcaj, trženje i skladištenje ulovljene i uzgojene ribe i drugih morskih organizama, kao što su neopremljenost ribarskih brodova, nedostatak hladnjača za transport ribe, frižidera i rashladnih komora za skladištenje, ledomata za proizvodnju leda, adekvatno opremljenih ribarnica za prodaju i sl. Naglasak je pri tome stavljen na potrebu uvođenja i primjene tehničko-tehnoloških zelenih i plavih rješenja i inovacija.
8. Unaprjeđenje uvjeta rada, boravka i sigurnosti na ribarskim plovilima	Potreba proizlazi iz prepoznatih slabosti u vidu neprilagođenih uvjeta boravka i rada ribarskim plovilima, što rezultira razvojnim problemom nedostatne sigurnosti i otežanih radnih i životnih uvjeta na plovilima pri ribolovu, a obuhvaća poboljšanje higijenskih, zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uvjeta ribara na plovilima.

9. Stvaranje uvjeta i prilika za cjeloživotnim učenjem, usavršavanjem i informiranjem dionika i ciljnih skupina FLAG područja	S ciljem aktiviranja potencijala stanovništva kod svih dobnih skupina, potreba stvaranja uvjeta i prilika za cjeloživotnim učenjem, usavršavanjem i informiranjem nameće se kao važan faktor, a obuhvaća osmišljavanje i provedbu formalnih i neformalnih obrazovnih programa, sadržaja i kampanja s ciljem prijenosa potrebnih znanja, kompetencija i vještina u okviru osobnoga, građanskog, društvenog ili profesionalnog djelovanja pojedinca.
2. Generacijska obnova u sektoru ribarstva i marikulture te prenošenje znanja, vještina i tradicijskih vrijednosti	Sektor ribarstva i marikulture FLAG područja obilježava visoka prosječna starost pojedinaca ribara i proizvođača, uz nisku razinu zainteresiranosti mladih za bavljenjem ovim djelatnostima. Stoga se potreba generacijske obnove sektora nameće kao prioritet, kroz promoviranje sektora ribarstva i mogućnosti kod djece i mladih radi jačanja interesa za bavljenjem ovom djelatnosti te očuvanjem tradicije ribarstva u lokalnim zajednicama područja FLAG-a.
10. Unutarsektorsko i međusektorsko, lokalno, regionalno i međunarodno povezivanje i umrežavanje dionika ribarstva i marikulture te dionika koji imaju utjecaj na ribarstveno područje	Potreba proizlazi iz nedovoljnog formalnog i/ili neformalnog povezivanja i umrežavanja kada su u pitanju dionici u ribarstvu s FLAG područja, a podrazumijeva osnivanje proizvođačkih skupina, klastera, zadruga, udruga ili drugih formalnih i neformalnih skupina, radi lakšeg i sustavnijeg plasmana proizvoda na tržište i poslovanja. Umrežavanje s dionicima ribarstva i marikulture izvan područja FLAG-a, nameće se kao potreba radi uvođenja i primjena radnih i/ili poslovnih inovacija i poboljšanja temeljem postojećih primjera dobre prakse.

3. Strateška intervencija LRSR FLAG-a Šabakun za razdoblje 2021.-2027.

3.1 Vizija, opći ciljevi i prioriteti razvoja

Vizija, kao stanje željene budućnosti FLAG područja, definirana je temeljem identificiranih razvojnih potencijala i potreba za provedbeno razdoblje 2021.-2027., a usuglašena kroz participativni proces i sudjelovanjem razvojnih dionika FLAG područja u izradi LRSR. Ključna polazišta u oblikovanju vizije FLAG područja predstavljaju napor za valorizacijom i korištenjem prepoznatih razvojnih potencijala područja i lokalne zajednice, kao što su: (i) Geografska raznolikost prostora FLAG-a, povoljnih prirodnih obilježja te bogatih i očuvanih prirodnih i društvenih razvojnih resursa, (ii) Tradicija i lokalne specifičnosti sektora ribarstva i marikulture, pomorstva i brodogradnje, uz visoko vrijedne i prepoznate lokalne prehrambene proizvode, (iii) Globalni trendovi u primjenama zdravih i aktivnih životnih navika, (iv) Ljudski kapaciteti i ukupni društveni kapital lokalnih zajednice područja FLAG-a. S druge strane, kod oblikovanja vizije FLAG područja, ključnim se prepoznalo djelovati prema razvojnim potrebama, definiranim temeljem problema i slabosti: (i) Prilagodba novonastalim stanjima, smanjenje rizika i negativnih implikacija uzrokovanih klimatskim promjenama, (ii) Inventarizacija te intenzivnija i obuhvatnija valorizacija potencijala kulturno-povijesne, uključivo i maritimne baštine FLAG-a, (iii) Očuvanje i održiva valorizacija morskog i kopnenog okoliša, biljnih i životinjskih vrsta i staništa, (iv) Informiranje i osvještavanje lokalnog stanovništva svih dobnih skupina i posjetitelja FLAG područja o vrijednostima i nužnosti očuvanja okoliša, (v) Prilagodba i poboljšanje prometne povezanosti otočnog i kopnenog djela FLAG-a, (vi) Sinergijski i integrirani razvoj turizam, komplementaran s drugim gospodarskim sektorima i granama FLAG područja, (vii) Unaprjeđenje

uvjeta i kapaciteta infrastrukture za očuvanje kvalitete ulova, iskrcaj, trženje, skladištenje ribe i drugih morskih organizama, (viii) Unaprjeđenje uvjeta rada, boravka i sigurnosti na ribarskim plovilima, (ix) Povećanje dodane vrijednosti proizvoda ribarstva i marikulture, (x) Stvaranje uvjeta i prilika za cjeloživotnim učenjem, usavršavanjem i informiranjem, (xi) Generacijska obnova u sektoru ribarstva i marikulture, (xii) Unutarsektorsko i međusektorsko, lokalno, regionalno i međunarodno povezivanje i umrežavanje dionika ribarstva i marikulture te dionika koji imaju utjecaj na ribarstveno područje.

Lokalna zajednica koja održivo i odgovorno koristi te brine o bogatstvu i raznolikosti prostorne i resursne ribarstvene i maritimne osnove, radi postizanja najviše kvalitete života i prosperitetnosti stanovništva te iskustva boravka posjetitelja

Definirana vizija, sa svim uvaženim i sadržanim elementima razvojnih potencijala i potreba FLAG područja, predstavlja polazište za definiranje strateške intervencije LRSR za provedbeno razdoblje 2021.-2027. Strateška se intervencija tako sastoji od hijerarhijskih nadređenih općih ciljeva i prioriternih mjera za njihovo postizanje.

Općim ciljevima LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027., želi se djelovati prema:

- sektoru ribarstva i marikulture FLAG područja, i to kroz unaprjeđenje i poboljšanje njegove konkurentnosti, profitabilnosti i održivosti, kroz spoj tradicije i suvremenog pristupa te inovativnosti.
- resursnoj osnovi FLAG područja, prirodnoj i društvenoj, kroz njezino očuvanje i unaprjeđenje korištenja

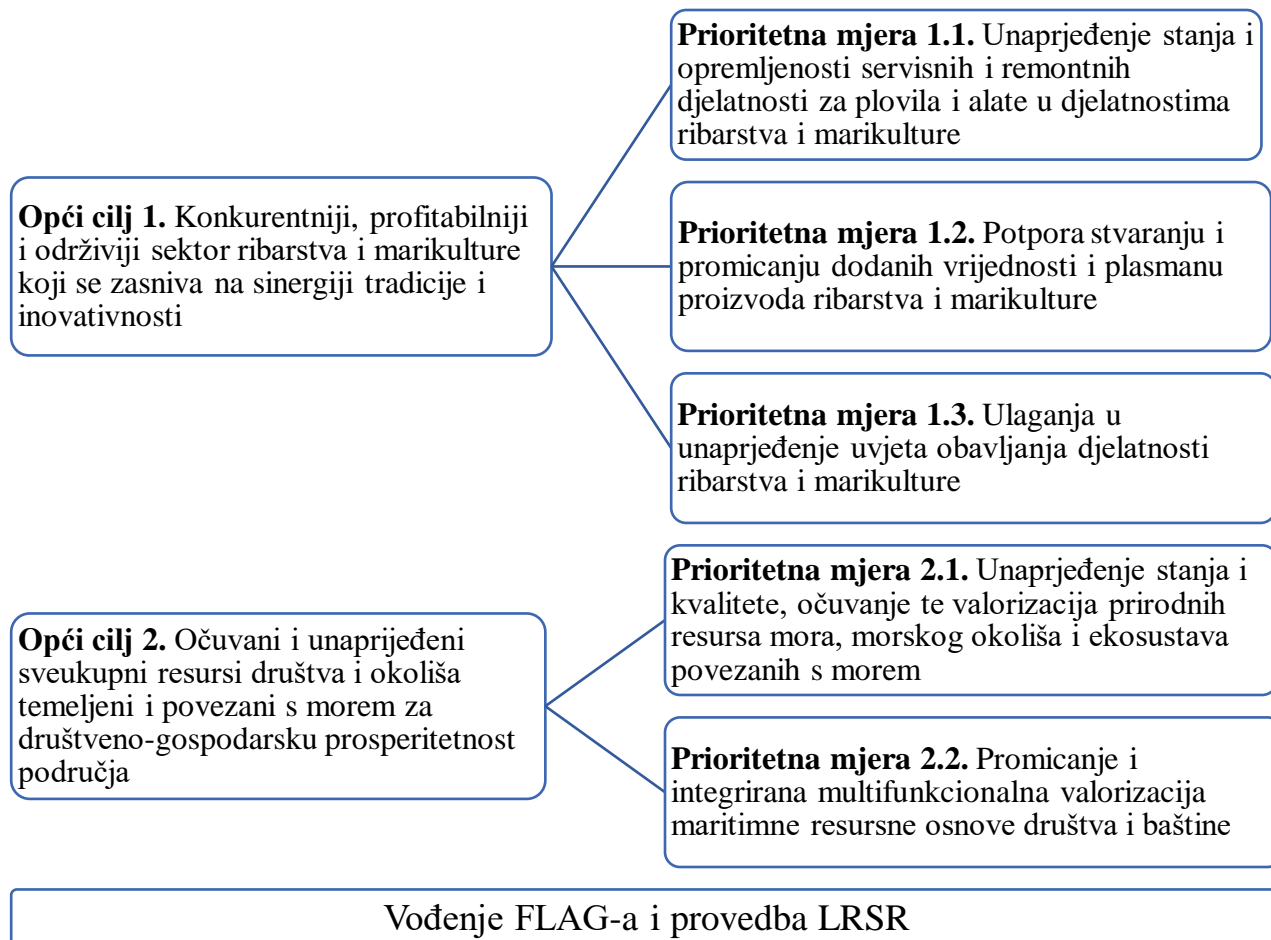
Prioritetnim mjerama LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027., želi se djelovati prema:

- javnoj infrastrukturi sektora ribarstva i marikulture
- uvjetima rada sektora ribarstva i marikulture
- stvaranju novih i jačanju dodanih vrijednosti proizvoda ribarstva i marikulture
- prirodnim resursima mora, morskog okoliša i ekosustava povezanih s morem
- maritimnoj resursnoj osnovi društva i baštine
- povezivanju, umrežavanju i suradnji dionika u ribarstvu i marikulturi

Ova strateška intervencija ujedno ima za cilj doprinos ostvarenju četiri prioriteta u okviru Programa za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021.-2027., sufinanciranih sredstvima potpore iz Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPPRA), koji ujedno doprinose Zajedničkoj ribarstvenoj politici (ZRP) Unije:

- 1) Poticanje održivog ribarstva i očuvanje vodenih bioloških resursa
- 2) Poticanje održivih aktivnosti akvakulture i prerade te stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, doprinoseći sigurnosti hrane u Uniji

- 3) Omogućivanje održivog plavog gospodarstva u obalnim, otočnim i kontinentalnim područjima i jačanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica
- 4) Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja

Slika 3 Shematski prikaz hijerarhijske strukture strateške intervencije LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027.

3.2. Opis općih ciljeva i prioritarnih mjera LRSR 2021.-2027.

Naziv	Opći cilj 1. Konkurentniji, profitabilniji i održiviji sektor ribarstva i marikulture koji se zasniva na sinergiji tradicije i inovativnosti
Opis i relevantnost općeg cilja¹	Sektor ribarstva i marikulture tradicionalno su zastupljeni u obalnoj i ribarstvenoj zajednici područja FLAG-a Šabakun, kao gospodarske djelatnosti i aktivnosti, ali i kao dio lokalnog identiteta područja, bilo kroz mali obalni ribolov specifičan za čitavu istočnu obalu Jadrana ili određene lokalne specifičnosti načina ribolova, korištenja alata

¹ Doprinose pokazateljima rezultata utvrđenima u PRARH za Prioritet 3. „Omogućivanje održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica“ te predstavljaju sumirane iznose pokazatelja na razini prioritarnih mjera

FLAG područja. U suvremenoj gospodarskoj strukturi ribarstvo je važno i kao dopunska aktivnost i djelatnost stanovništva te se kao takvo nameće kao važan i neizostavan element tradicije, identiteta te kulturnog pejzaža FLAG područja. Analizom stanja te SWOT analizom je pokazano kako gospodarski potencijal sektora ribarstva i marikulture FLAG područja pokazuje trend slabljenja, obzirom na niske kapacitete ribolovne flote, starosnu strukturu stanovništva, niski interes za bavljenjem ovim djelatnostima. Dodatno SWOT analizom su prepoznate određene vanjske opasnosti i rizici koje potencijalno dodatno mogu utjecati na trend slabljenja sektora, poput povećanje količine i konzumacije cjenovno konkurentnije, jeftinije uvozne ribe i morskih organizama, porasta cijene energenata, repromaterijala i opreme, pojave novih zdravstvenih i sigurnosnih kriza, klimatske promjene i negativni utjecaji na riblje stokove i dr. S druge strane, analizom potencijala FLAG područja, očuvanost i bogatstvo prirodnih resursa, tradicija i specifičnosti bavljenja ribarstvom i marikulturom na području FLAG-a, su identificirani kao glavni potencijali i prilike FLAG područja. Sve navedeno iziskuje potrebu za intervencijom u sektor ribarstva i marikulture, s ciljem ekonomskog i strukturnog jačanja subjekata u ribarstvu i marikulturi, te poboljšanja uvjeta za obavljanjem djelatnosti na području FLAG-a, radi ostvarivanja povećanog dohotka, konkurentnosti, a time i održivosti dionika u ribarstvu i marikulturi. Također, svrha cilja je poticanje inovativnosti u sektoru ribarstva i poslovanju te poticanje korištenja znanja i sposobnosti kako bi se stvorila dodana vrijednost postojećim proizvodima i uslugama te stvorili novi proizvodi i usluge, smanjili troškovi i povećala isplativost proizvodnje te poboljšala ekonomska i ekološka održivost sektora.

Indikatori (mjerljivi rezultati)	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka
	CR 07 – Očuvana radna mjesta	Broj osoba	0	2023.	8	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	CR 13 – Aktivnosti suradnje među dionicima	Broj aktivnosti (radnji) koje se provode u partnerstvu	0	2023.	0	Izvešća FLAG-a, MP/UR

Prioritetna mjera za postizanje općeg cilja

Prioritetna mjera 1.1. Unaprjeđenje stanja i opremljenosti servisnih i remontnih djelatnosti za plovila i alate u djelatnostima ribarstva i marikulture

Opis i relevantnost prioritete mjere

Cilj prioritete mjere je doprinijeti unaprijeđenom stanju i boljoj opremljenosti infrastrukturom, sadržajima i opremom, potrebnima za obavljanje servisnih i remontnih djelatnosti namijenjenih plovilima i alatima za obavljanje djelatnosti ribarstva i marikulture, kako bi se izravno djelovalo prema konkurentnijem i profitabilnijem sektoru ribarstva i marikulture FLAG područja. Uslijed nedostatnih i neadekvatno opremljenih sadržaja i mjesta za obavljanje redovitih i potrebnih servisnih djelatnosti plovila, dijelova plovila, alata i ribolovne/marikulturne opreme, dolazi do financijskih i vremenskih troškova te smanjene produktivnosti i ribolovnih dana, radi potrebe odlaska dionika na redoviti servis i remont na drugim, prostorno udaljenim lokacijama. Mjerom će se izravno djelovati prema prepoznatim razvojnim potrebama FLAG područja: (7) Unaprjeđenje uvjeta i kapaciteta infrastrukture za očuvanje kvalitete ulova, iskrcaj, trženje, skladištenje ribe i drugih morskih organizama, (8) Unaprjeđenje uvjeta rada, boravka i sigurnosti na ribarskim plovilima, (9) Generacijska obnova u sektoru ribarstva i marikulture te prenošenje znanja, vještina i tradicijskih vrijednosti.

Potencijalna ulaganja (aktivnosti)	- osuvremenjavanje i poboljšanje radnih i sigurnosnih uvjeta, uključujući sitne infrastrukturne radove kroz rekonstrukciju/adaptaciju i opremanje prostora/objekata za istežanje i podizanje plovila - osuvremenjavanje i poboljšanje radnih i sigurnosnih uvjeta, uključujući sitne infrastrukturne radove rekonstrukciju/adaptaciju i/ili opremanje prostora/objekata za popravak i servis plovila te ribarskih/akvakulturnih alata - osuvremenjavanje i poboljšanje radnih i sigurnosnih uvjeta, uključujući sitne infrastrukturne radove opremanje prostora/objekata za skladištenje prostora/objekte ribarskih/akvakulturnih alata - promidžbene aktivnosti koje uključuju informiranje i vidljivost Ulaganja (aktivnosti) će se detaljno definirati u FLAG natječaju.																																									
Mjerljivi pokazatelji (pokazatelji rezultata) prioritetne mjere	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="383 579 604 646">Pokazatelj</th> <th data-bbox="617 579 799 646">Mjerna jedinica</th> <th data-bbox="805 579 935 646">Osnovna vrijednost</th> <th data-bbox="941 579 1071 646">Referentna godina</th> <th data-bbox="1078 579 1208 646">Ciljna vrijednost (2029.)</th> <th data-bbox="1214 579 1414 646">Izvor podataka</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="383 655 604 722">Stvorena/podržana infrastruktura, sadržaji, oprema</td> <td data-bbox="617 655 799 722">Broj infrastrukture /sadržaja/opreme</td> <td data-bbox="805 655 935 722">0</td> <td data-bbox="941 655 1071 722">2023.</td> <td data-bbox="1078 655 1208 722">3</td> <td data-bbox="1214 655 1414 722">Izvešća FLAG-a, MP/UR</td> </tr> <tr> <td data-bbox="383 730 604 798">Krajnji korisnici stvorene/podržane infrastrukture, sadržaja, opreme</td> <td data-bbox="617 730 799 798">Broj korisnika</td> <td data-bbox="805 730 935 798">0</td> <td data-bbox="941 730 1071 798">2023.</td> <td data-bbox="1078 730 1208 798">30</td> <td data-bbox="1214 730 1414 798">Izvešća FLAG-a, MP/UR</td> </tr> <tr> <td data-bbox="383 806 604 873">Odobreni projekti na FLAG razini</td> <td data-bbox="617 806 799 873">Broj projekata</td> <td data-bbox="805 806 935 873">0</td> <td data-bbox="941 806 1071 873">2023.</td> <td data-bbox="1078 806 1208 873">3</td> <td data-bbox="1214 806 1414 873">Izvešća FLAG-a, MP/UR</td> </tr> <tr> <td data-bbox="383 882 604 949">CR 07 – Očuvana radna mjesta</td> <td data-bbox="617 882 799 949">Broj osoba</td> <td data-bbox="805 882 935 949">0</td> <td data-bbox="941 882 1071 949">2023.</td> <td data-bbox="1078 882 1208 949">2</td> <td data-bbox="1214 882 1414 949">Izvešća FLAG-a, MP/UR</td> </tr> <tr> <td data-bbox="383 957 604 1024">CR 13 – Aktivnosti suradnje među dionicima</td> <td data-bbox="617 957 799 1024">Broj aktivnosti (radnji) koje se provode u partnerstvu</td> <td data-bbox="805 957 935 1024">0</td> <td data-bbox="941 957 1071 1024">2023.</td> <td data-bbox="1078 957 1208 1024">0</td> <td data-bbox="1214 957 1414 1024">Izvešća FLAG-a, MP/UR</td> </tr> </tbody> </table>	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Stvorena/podržana infrastruktura, sadržaji, oprema	Broj infrastrukture /sadržaja/opreme	0	2023.	3	Izvešća FLAG-a, MP/UR	Krajnji korisnici stvorene/podržane infrastrukture, sadržaja, opreme	Broj korisnika	0	2023.	30	Izvešća FLAG-a, MP/UR	Odobreni projekti na FLAG razini	Broj projekata	0	2023.	3	Izvešća FLAG-a, MP/UR	CR 07 – Očuvana radna mjesta	Broj osoba	0	2023.	2	Izvešća FLAG-a, MP/UR	CR 13 – Aktivnosti suradnje među dionicima	Broj aktivnosti (radnji) koje se provode u partnerstvu	0	2023.	0	Izvešća FLAG-a, MP/UR					
Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka																																					
Stvorena/podržana infrastruktura, sadržaji, oprema	Broj infrastrukture /sadržaja/opreme	0	2023.	3	Izvešća FLAG-a, MP/UR																																					
Krajnji korisnici stvorene/podržane infrastrukture, sadržaja, opreme	Broj korisnika	0	2023.	30	Izvešća FLAG-a, MP/UR																																					
Odobreni projekti na FLAG razini	Broj projekata	0	2023.	3	Izvešća FLAG-a, MP/UR																																					
CR 07 – Očuvana radna mjesta	Broj osoba	0	2023.	2	Izvešća FLAG-a, MP/UR																																					
CR 13 – Aktivnosti suradnje među dionicima	Broj aktivnosti (radnji) koje se provode u partnerstvu	0	2023.	0	Izvešća FLAG-a, MP/UR																																					
Prioritetna mjera za postizanje općeg cilja	Prioritetna mjera 1.2. Potpora stvaranju i promicanju dodanih vrijednosti i plasmanu proizvoda ribarstva i marikulture																																									
Opis i relevantnost prioritetne mjere	Cilj prioritetne mjere je doprinijeti jačanju postojećih i stvaranju novih dodanih vrijednosti proizvoda ribarstva i marikulture FLAG područja, kao i stvaranju novih, uključivo i inovativnih kanala za distribuciju i plasman proizvoda, uz jačanje potrošnje s ciljem jačanja prepoznatljivosti i ekonomske vrijednosti proizvoda te skraćivanja lanaca opskrbe ribom i proizvodima u ribarstvu i marikulturi. Obzirom da se riba i marikulturni proizvodi na području FLAG-a na tržište plasiraju bez dodane vrijednosti, uglavnom kao sirovina, ostvaruju se ekonomski niži prihodi takvim proizvodima, čineći čitavi sektor nisko ekonomski konkurentnim i dugoročno neodrživim, pri čemu se ova situacija nastoji donekle kompenzirati intenzivnijim ulovom, što dovodi do preloma i ugrožavanja ekološke ravnoteže morskih vrsta u hranidbenim lancima. Dodatno, cilj mjere je i unaprijediti kanale distribucije, posebno putem razvoja kratkih lanaca opskrbe, s ciljem smanjenja broja sudionika u lancu distribucije te promoviranja lokalnog tržišta ribe, radi postizanje veće dostupnosti te omogućavanja plasmana svježeg ulova na tržište, čime se održava visoka kvaliteta proizvoda, a time i veća financijska isplativost. Mjerom će se izravno djelovati prema prepoznatim razvojnim potrebama FLAG područja: (7) Unaprjeđenje uvjeta i kapaciteta infrastrukture za očuvanje kvalitete ulova, iskrcaj, trženje, skladištenje ribe i drugih morskih organizama, (9) Povećanje dodane vrijednosti proizvoda ribarstva i marikulture,																																									

Potencijalna ulaganja (aktivnosti)	- građenje/rekonstrukcija/adaptacija i opremanje prostora/objekata za maloprodaju proizvoda ribarstva i akvakulture za dionike javnog sektora - nabava i/ili opremanje montažnih i mobilnih objekata, uključivo i vozila za maloprodaju proizvoda ribarstva i akvakulture te mobilnih objekata prehrane - razvoj inovativnih kanala prodaje proizvoda ribarstva i akvakulture - razvoj jedinstvene oznake i vizualnog identiteta lokalnih proizvoda ribarstva i akvakulture - izrada i razvoj strategija (brand, marketinške, komunikacijske i sl.) i/ili promotivne aktivnosti vezane uz proizvode ribarstva i akvakulture, uključujući primarne (oglašavanje, unaprjeđenje prodaje, PR aktivnosti) i sekundarne promocijske aktivnosti (dizajn proizvoda, ambalaža i sl.) - promidžbene aktivnosti koje uključuju informiranje i vidljivost Ulaganja (aktivnosti) će se detaljno definirati u FLAG natječaju.					
Mjerljivi pokazatelji (pokazatelji rezultata) prioritete mjere	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka
	Stvorena/podržana infrastruktura, sadržaji, oprema	Broj infrastrukture /sadržaja/opreme	0	2023.	5	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	Krajnji korisnici stvorene/podržane infrastrukture, sadržaja, opreme	Broj korisnika	0	2023.	20	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	Odobreni projekti na FLAG razini	Broj projekata	0	2023.	5	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	CR 07 – Očuvana radna mjesta	Broj osoba	0	2023.	4	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	CR 13 – Aktivnosti suradnje među dionicima	Broj aktivnosti (radnji) koje se provode u partnerstvu	0	2023.	0	Izvešća FLAG-a, MP/UR
Prioritetna mjera za postizanje općeg cilja Opis i relevantnost prioritete mjere	Prioritetna mjera 1.3. Ulaganja u unaprjeđenje uvjeta za obavljanje djelatnosti ribarstva i marikulture² Cilj prioritete mjere je doprinijeti unaprijeđenom stanju i boljoj opremljenosti potrebnim sadržajima i opremom plovila za obavljanje djelatnosti ribarstva i marikulture, kao i ulaganjima izvan plovila, a kojima će se omogućiti bolji uvjeti za radom i boravkom na plovilima, očuvanje ulova, te će se utjecati prema konkurentnijem i profitabilnijem sektoru ribarstva i marikulture FLAG područja. Unaprjeđenjem radnih, životnih i sigurnosnih uvjeta na plovilima će se povećati otpornost na smanjenje interesa za radom u sektorima ribarstva i marikulture te će se utjecati na privlačenje nove generacije što osigurava dugoročnu gospodarsku stabilnost u ovom sektoru. Dodatno, mjerom će se omogućiti ulaganja u očuvanje i poboljšanje kvalitete ulova, čime će se utjecati na veću potencijalnu cijenu proizvoda ribarstva i marikulture, odnosno krajnju financijsku profitabilnost za subjekte iz sektora ribarstva i marikulture. Mjera omogućuje i ulaganja u ublažavanje klimatskih promjena i energetske učinkovitost plovila, čime će se djelovati prema okolišnim ciljevima u sektoru ribarstva i marikulture.					

² Potencijalna ulaganja (aktivnosti) u okviru Prioritetne mjere su sukladne mjerama obuhvaćenima Programu, u skladu s prilogom Preporuka i smjernica za izradu lokalne razvojne strategije u ribarstvu (LRSR) i Pravilnika o provedbi mjere III.2. „Odabir i odobravanje lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu“.

Potencijalna ulaganja (aktivnosti)	Mjerom će se izravno djelovati prema prepoznatim razvojnim potrebama FLAG područja: (7) Unaprjeđenje uvjeta i kapaciteta infrastrukture za očuvanje kvalitete ulova, iskrcaj, trženje, skladištenje ribe i drugih morskih organizama, (8) Unaprjeđenje uvjeta rada, boravka i sigurnosti na ribarskim plovilima, (9) Generacijska obnova u sektoru ribarstva i marikulture te prenošenje znanja, vještina i tradicijskih vrijednosti.					
	- ulaganja u ribarska plovila namijenjena poboljšanju higijenskih, zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uvjeta - ulaganja u ribarska plovila i opremu kojom se ograničavaju i, ako je to moguće, uklanjaju fizički i biološki učinci ribolova na ekosustav ili morsko dno te kojom se štiti alat i ulov od zaštićenih sisavaca i ptica - ulaganja u ribarska plovila u svrhu ublažavanja klimatskih promjena i poboljšanja energetske učinkovitosti ribarskih plovila, uključujući u hidrodinamiku trupa plovila, pogonski sustav plovila (izuzev zamjene/modernizacije motora) te smanjenje potrošnje električne i termalne energije - ulaganja u ribarska plovila i izvan plovila koja dodaju vrijednost proizvodima ribarstva te poboljšavaju kvalitetu proizvoda ribarstva (ulova) - produktivna ulaganja u akvakulturu, diversifikacija proizvodnje u akvakulturi i uzgajanih vrsta, osuvremenjivanje jedinica akvakulture, uključujući poboljšanje radnih i sigurnosnih uvjeta radnika u akvakulturi, poboljšanja i osuvremenjivanja povezana sa zdravljem i dobrobiti životinja, ulaganja u smanjenje negativnog utjecaja ili poticanje pozitivnih učinaka na okoliš i povećanje učinkovitosti resursa, ulaganja u unaprjeđenje kvalitete ili dodavanje vrijednosti proizvodima akvakulture, obnova postojećih akvakulturnih ribnjaka ili laguna putem uklanjanja mulja ili ulaganja u sprečavanje taloženja mulja, diversifikacija prihoda poduzeća u području akvakulture putem razvoja komplementarnih aktivnosti, ulaganja koja dovode do znatnog smanjenja učinka poduzeća u području akvakulture na potrošnju i kvalitetu vode, promicanje zatvorenih akvakulturnih sustava te ulaganja koja povećavaju energetske učinkovitost i promiču prelazak poduzeća u području akvakulture na obnovljive izvore energije - ulaganja u uspostavu novih i/ili osuvremenjivanje postojećih objekata za preradu proizvoda ribarstva i akvakulture, uključujući ulaganja u smanjenje potrošnje energije i energetske učinkovitost, uključujući potrošnju vode, obnovljive izvore energije, smanjenje utjecaja na okoliš, uključujući i smanjenje i sprječavanje onečišćenja, obradu otpada i pročišćavanje otpadnih voda, unaprjeđenje sigurnosti, higijene, zdravstvenih i radnih uvjeta, poboljšanje sljedivosti i kvalitetu proizvoda, preradu nusproizvoda nastalih prilikom glavnih aktivnosti prerade, preradu ekoloških proizvoda akvakulture te inovativne proizvode, procese, opremu ili sustave upravljanja i organizacije - promidžbene aktivnosti koje uključuju informiranje i vidljivost Ulaganja (aktivnosti) će se detaljno definirati u FLAG natječaju.					
Mjerljivi pokazatelji (pokazatelji rezultata) prioritetne mjere	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka
	Stvorena/podržana infrastruktura, sadržaji, oprema	Broj infrastrukture /sadržaja/opreme	0	2023.	7	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	Krajnji korisnici stvorene/podržane infrastrukture, sadržaja, opreme	Broj korisnika	0	2023.	7	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	Odobreni projekti na FLAG razini	Broj projekata	0	2023.	7	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	CR 07 – Očuvana radna mjesta	Broj osoba	0	2023.	2	Izvešća FLAG-a, MP/UR

	CR 13 – Aktivnosti suradnje među dionicima	Broj aktivnosti (radnji) koje se provode u partnerstvu	0	2023.	0	Izvešća FLAG-a, MP/UR

Naziv	Opći cilj 2. Očuvani i unaprijeđeni sveukupni resursi društva i okoliša temeljeni i povezani s morem za društveno-gospodarsku prosperitetnost područja					
Opis i relevantnost	Resursna osnova FLAG područja povezana s morem, ribarstvom, srodnim djelatnostima usmjerenima na more i maritimnom osnovom, bilo da se radi o prirodnoj ili društvenoj, pokazuje iznimnu raznolikost, brojnost, bogatstvo i dugu tradiciju, što sve skupa predstavlja razvojni potencijal od iznimnog značaja u pogledu postizanja najviše kvalitete življenja i iskustva posjećivanja. Iako iskazano indeksom razvijenosti, područje FLAG-a pripada iznadprosječno razvijenim područjima RH, osnovnom i SWOT analizom su prepoznati razvojni nedostaci i problemi poput prevelike zastupljenosti djelatnosti turizma u ekonomskoj strukturi područja, što rezultira visokim stupnjem osjetljivosti i ranjivosti na potencijalne krize i nestabilnosti, zatim depopulacija područja što rezultira opadanjem društvenog kapitala i potencijala područja, manjak sadržaja i inicijativa cjelogodišnjih aktivnosti, nedostatna multifunkcionalna valorizacija sveukupne kulturno-povijesne maritimne i prirodne baštine FLAG područja, nedostatna svijest i informiranost stanovništva i posjetitelja o potrebama zaštite i očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti, i dr. Dodatno SWOT analizom su prepoznate određene vanjske opasnosti i rizici koje potencijalno dodatno mogu utjecati na očuvanje, kvalitetu i iskorištenost prirodnih i društvenih resursa FLAG područja, poput potencijalnih ekoloških onečišćenja i katastrofe na kopnu i moru koje mogu utjecati na okoliš i gospodarstvo (poljoprivreda, ribarstvo, turizam), zatim klimatske promjene koje mogu utjecati na riblje stokove, morska staništa, sigurnost ljudi i imovine, posebice ribare i sudionike pomorskog prometa i nautičkog turizma, unos stranih invazivnih vrsta u morski okoliš Jadrana i dr. Sve navedeno iziskuje potrebu za intervencijom u očuvanje, održivo i unaprijeđeno korištenje visoko vrijedne i raznolike resursne osnove društva i prirode FLAG područja, radi ostvarivanja društveno-gospodarske prosperitetnosti FLAG područja, odnosno najviše kvalitete življenja te iskustva posjećivanja ribarstvenog područja.					
Pokazatelji rezultata općeg cilja 2³	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka
	CR 07 – Očuvana radna mjesta	Broj osoba	0	2023.	6	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	CR 13 – Aktivnosti suradnje među dionicima	Broj aktivnosti (radnji) koje se provode u partnerstvu	0	2023	3	Izvešća FLAG-a, MP/UR
Prioritetna mjera za postizanje općeg cilja	Prioritetna mjera 2.1. Unaprjeđenje stanja i kvalitete, očuvanje te valorizacija prirodnih resursa mora, morskog okoliša i ekosustava povezanih s morem					
Opis i relevantnost	Cilj prioritetne mjere je doprinijeti očuvanju te unaprjeđenju stanja i kvalitete i održive valorizacije prirodne osnove mora, morskog okoliša i ekosustava povezanih s morem, kao jednog od najvažnijih resursa na kojima se temelji opstanak i budući razvoj samog sektora					

³ Doprinosi pokazateljima rezultata utvrđenima u PRARH za Prioritet 3. „Omogućavanje održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica“ te predstavljaju sumirane iznose pokazatelja na razini prioritetnih mjera

prioritetne mjere	ribarstva te koji doprinose visokoj kvaliteti življenja i iskustvu posjećivanja ribarstvenog područja FLAG-a. Očuvanjem morskog ekosustava ujedno se čuvaju ne samo prirodni resursi i okoliš, već i gospodarstvo lokalne zajednice i brojna radna mjesta lokalne ribarstvene zajednice koje se temelje na njemu i njegovom višefunkcionalnom iskorištavanju, kroz djelatnosti vezane uz njega, od ribarstva, gastronomije, turizma i posjećivanja i dr. Mjerom će se izravno djelovati prema prepoznatim razvojnim potrebama FLAG područja: (3) Očuvanje i održiva valorizacija morskog i kopnenog okoliša, biljnih i životinjskih vrsta i staništa, (4) Informiranje i osvještavanje lokalnog stanovništva svih dobnih skupina i posjetitelja FLAG područja o vrijednostima i nužnosti očuvanja okoliša, (6) Sinergijski i integrirani razvoj turizam, komplementaran s drugim gospodarskim sektorima i granama FLAG područja, (10) Stvaranje uvjeta i prilika za cjeloživotnim učenjem, usavršavanjem i informiranjem dionika i ciljnih skupina FLAG područja, (12) Unutarsektorsko i međusektorsko, lokalno, regionalno i međunarodno povezivanje i umrežavanje dionika ribarstva i marikulture te dionika koji imaju utjecaj na ribarstveno područje.					
Potencijalna ulaganja (aktivnosti)	- opremanja vezana za očuvanje morskih ekosustava i morskog okoliša, sprječavanje potencijalnih onečišćenja, sprječavanje nastanka te sanacije, zbrinjavanja, recikliranja i ponovne uporabe otpada u moru i iz mora - građenje/rekonstrukcija/adaptacija i opremanje turističko-informativnih i posjetiteljskih objekata i sadržaja temeljenih na prirodnim resursima mora i morskog okoliša (posjetiteljski i prezentacijski centri, počne i edukativne tematske staze i sl.) - podizanje svijesti, edukacije i informiranje o očuvanju i unaprjeđenju stanja i valorizacije prirodnih resursa mora, morskog okoliša i ekosustava (kampanje, uključujući kampanje na društvenim mrežama, promo materijali, radionice, edukativni sadržaji i sl.) - provedba monitoringa, istraživanja i mapiranja te izrada znanstvenih i stručnih studija i publikacija vezna uz prirodne resurse mora, morskog okoliša i ekosustava povezanih s morem - organizacija i provedba akcija čišćenja morskog okoliša te kopnenog (obalnog) okoliša povezanog uz more - promidžbene aktivnosti koje uključuju informiranje i vidljivost Ulaganja (aktivnosti) će se detaljno definirati u FLAG natječaju.					
Mjerljivi pokazatelji (pokazatelji rezultata) prioritetne mjere	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka
	Krajnji korisnici informirani i/ili educirani o očuvanju i održivoj valorizaciji prirodnih resursa	Broj	0	2023.	120	Izvješća FLAG-a, MP/UR
	Inicijative/događanja koja doprinose unaprjeđenju stanja i kvalitete morskog okoliša i ekosustava povezanih s morem	Broj	0	2023	7	Izvješća FLAG-a, MP/UR
	Stvorena/podržana infrastruktura i oprema za očuvanje i održivu valorizaciju prirodnih resursa	Broj	0	2023	5	Izvješća FLAG-a, MP/UR
	Odobreni projekti na FLAG razini	Broj projekata	0	2023	7	Izvješća FLAG-a, MP/UR
	CR 07 – Očuvana radna mjesta	Broj osoba	0	2023.	3	Izvješća FLAG-a, MP/UR
	CR 13 – Aktivnosti suradnje među dionicima	Broj aktivnosti (radnji)	0	2023.	2	Izvješća FLAG-a, MP/UR

		koje se provode u partnerstvu				
Prioritetna mjera za postizanje općeg cilja	Prioritet 2.2. Promicanje i integrirana multifunkcionalna valorizacija maritimne resursne osnove društva					
Opis i relevantnost prioritetne mjere	Cilj prioritetne mjere je doprinijeti promicanju i višefunkcionalnoj valorizaciji maritimne resursne osnove društva ribarstvenog područja FLAG-a (materijalna i nematerijalna baština te ukupni ljudski kapital), kao jednog od najvažnijih resursa na kojem se temelji razvoj te koji doprinosi visokoj kvaliteti življenja i iskustvu posjećivanja ribarstvenog područja FLAG-a. Očuvanjem i promocijom kulturnog naslijeđa utjecat će se na komplementarni i sinergijski razvitak drugih privrednih grana FLAG područja, poput turizma, znanosti i istraživanja, kulture i umjetnosti, obrtništva i stvaralaštva i dr., stvarajući nova radna mjesta i potičući lokalnu ekonomiju, uz očuvanje i integriranu multifunkcionalnu valorizaciju maritimne baštine FLAG područja. Mjerom će se izravno djelovati prema prepoznatim razvojnim potrebama FLAG područja: (2) Inventarizacija te intenzivnija i obuhvatnija valorizacija potencijala kulturno-povijesne, uključivo i maritimne baštine FLAG-a, (6) Sinergijski i integrirani razvoj turizma, komplementaran s drugim gospodarskim sektorima i granama FLAG područja, (10) Stvaranje uvjeta i prilika za cjeloživotnim učenjem, usavršavanjem i informiranjem dionika i ciljnih skupina FLAG područja, (11) Generacijska obnova u sektoru ribarstva i marikulture te prenošenje znanja, vještina i tradicijskih vrijednosti ribarstvenog područja FLAG-a, (12) Unutarsektorsko i međusektorsko, lokalno, regionalno i međunarodno povezivanje i umrežavanje dionika ribarstva i marikulture te dionika koji imaju utjecaj na ribarstveno područje.					
Potencijalna ulaganja (aktivnosti)	- provedba istraživanja i mapiranja te izrada znanstvenih i stručnih studija i publikacija vezanih uz maritimnu materijalnu i nematerijalnu baštinu ribarstvenog područja FLAG-a - izrada umjetničkih djela i uporabnih predmeta u nekomercijalne svrhe temeljenih na i vezanih uz maritimnu materijalnu i nematerijalnu baštinu ribarstvenog područja FLAG-a - građenje/rekonstrukcija/adaptacija i opremanje društvene infrastrukture i sadržaja, poput turističko-informativnih, posjetiteljskih, prezentacijskih, edukativnih, znanstveno-istraživačkih, kulturno-umjetničkih objekata i sadržaja temeljenih na ili koji valoriziraju i promoviraju maritimnu materijalnu i nematerijalnu baštinu i ostavštinu - organizacija i provedba događanja vezanih uz turističku, kulturno-umjetničku, znanstveno-istraživačku, odgojno-obrazovnu, gastronomsku, sportsku, rekreativnu i dr. valorizaciju maritimne materijalne i nematerijalne baštine (izložbe, kampanje, programi, radionice, događanja, skupovi, sajmovi, manifestacije i sl.) - promicanje, edukacije i informiranje o maritimnoj materijalnoj i nematerijalnoj baštini ribarstvenog područja FLAG-a - suradnja ribara i dionika u ribarstvu sa znanstveno-istraživačkim, odgojno-obrazovnim, kulturno-umjetničkim, turističkim i razvojnim sektorom vezana uz unaprjeđenje, promociju i valorizaciju maritimne materijalne i nematerijalne baštine ribarstvenog područja FLAG-a - promidžbene aktivnosti koje uključuju informiranje i vidljivost Ulaganja (aktivnosti) će se detaljno definirati u FLAG natječaju.					
Mjerljivi pokazatelji (pokazatelji rezultata) prioritetne mjere	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Osnovna vrijednost	Referentna godina	Ciljna vrijednost (2029.)	Izvor podataka
	Inicijative/događanja koja doprinose promicanju i	Broj	0	2023	9	Izvešća FLAG-a, MP/UR

	valorizaciji maritimne kulturne baštine					
	Stvorena/podržana infrastruktura i sadržaji za promicanje i valorizaciju maritimne kulturne baštine	Broj	0	2023	9	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	Odobreni projekti na FLAG razini	Broj projekata	0	2023	9	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	CR 07 – Očuvana radna mjesta	Broj osoba	0	2023.	3	Izvešća FLAG-a, MP/UR
	CR 13 – Aktivnosti suradnje među dionicima	Broj aktivnosti (radnji) koje se provode u partnerstvu	0	2023.	1	Izvešća FLAG-a, MP/UR

Zajedničke značajke za sve prioritetne mjere u okviru LRSR

Ciljani korisnici	Javna tijela; trgovačka društva/ustanove ili druge organizacije u većinskom javnom vlasništvu a koje/a nisu javna tijela; komunalna poduzeća; lučke uprave; odgojno-obrazovne ustanove; znanstvene ustanove; organizacije civilnog društva (udruge); fizičke osobe; zaklade; fondacije; turističke zajednice; neprofitne organizacije; zadruge; klasteri; trgovačka društva/obrti/druge pravne organizacije u sektoru ribarstva i akvakulture te izvan sektora ribarstva i akvakulture. Ciljani korisnici za prioritetnu mjeru 1.3. bit će usklađeni s ciljanim (prihvatljivim) korisnicima navedenim u nacionalnom operativnom Programu ((ribari, uzgajivači i prerađivači proizvoda ribarstva i akvakulture (isključivo mikro, mala i srednja poduzeća u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) 2021/1139) Detaljni uvjeti koje moraju zadovoljiti ciljani korisnici bit će definirani u okviru FLAG natječajem.
Uvjeti prihvatljivosti korisnika i projekata	Projekt mora biti usklađen s općim ciljem i prioritetnom mjerom LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027. Projekt mora doprinositi minimalno jednom prioritetu Programa za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021.-2027. te Zajedničkoj ribarstvenoj politici (ZRP) Unije. Projekt se mora provoditi se na području FLAG-a, izuzev promotivnih i informativnih događanja Korisnik mora imati prebivalište ili sjedište, uključujući podružnicu, ovisno o organizacijskom obliku unutar područja FLAG-a putem kojeg podnosi zahtjev za potporu. Korisnik mora imati podmirene odnosno uređene financijske obveze prema državnom proračunu. Korisnik ne smije biti u postupku predstečaja, stečaja, stečaja potrošača ili likvidacije u skladu s posebnim propisima Uvjeti prihvatljivosti projekata, korisnika i troškova će detaljno biti definirani u okviru FLAG natječaju.
Intenzitet potpore	Osnovni intenzitet potpore iznosi 50 % ukupnih prihvatljivih troškova, a uvećanje intenziteta potpore moguće je ostvariti sukladno čl. 41. i Prilogu III Uredbe EU 2021/1139: Detaljna razrada primjene intenziteta potpore biti će definirana u okviru FLAG natječaja.
Načela i kriteriji odabira projekata	Projekti će se vrednovati (bodovati) prema sljedećim prioritetnim načelima, koji su ujedno prepoznati kao ključni razvojni izazovi i/ili doprinose potrebama FLAG područja i PRARH 2021-2027: 1. Doprinos ublažavanju klimatskih promjena (projekti koji obuhvaćaju aktivnosti/ulaganja u ili prelazak na OIE, smanjenje potrošnje energije, ponovnu uporabu i recikliranje, smanjenje nastanka otpada i dr.)

	2. Doprinos zaštiti, očuvanju ili unapređenju stanja morskog okoliša, staništa i vrsta (projekti koji obuhvaćaju aktivnosti/ulaganja u nabave opreme i/ili čišćenje, 3. Stvaranje i/ili povećanje/promicanje dodane vrijednosti i kvalitete proizvoda ribarstva i marikulture te elemenata prirodne i kulturne maritimne baštine FLAG područja (projekti koji obuhvaćaju aktivnosti/ulaganja u certificiranje, marketing, brendiranje, preradu proizvoda, promicanje i vidljivost) 4. Pametna rješenja i digitalizacija (projekti koji obuhvaćaju aktivnosti/ulaganja u digitalna rješenja, alate, procese ili educiraju korisnike za korištenje i primjenu digitalnih rješenja, alata, tehnologija) 5. Inovativnost projekta (projekt donosi inovaciju sadržaja, proizvoda, procesa, aktivnosti na FLAG razini) 6. Doprinos ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminaciji na svim osnovama (projekti koji uključuju i/ili ciljaju na marginalizirane društvene skupine, poput mladih, žena, djece, OSI, nezaposlenih i dr.) 7. Suradnja i umrežavanje (projekti koji se ostvaruju u partnerstvu i/ili projekti koji imaju zajedničkog korisnika) Detaljna razrada primjene načela kriterija odabira bit će definirana u okviru FLAG natječaja.

3.3. Usklađenost LRSR s nadređenim strateškim dokumentima

LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027., promatrajući kroz definirani strateški okvir, odnosno utvrđene opće ciljeve i prioritetne mjere, usklađena je s EU, nacionalnim i regionalnim općim i sektorskim razvojnim dokumentima te ujedno pridonosi ostvarenju njihovih politika, načela i ciljeva. LRSR je prvenstveno usklađena s ciljevima te prioritetima PRARH 2021.-2027., time i ciljevima ZRP RH i EU.

Tablica 10 Prikaz usklađenosti LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027. s nadređenim strateškim dokumentima

Strateški dokument	Relevantni ciljevi (prioriteti) strateških dokumenata	Opći ciljevi i prioritetne mjere LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027. kojima doprinose
PRARH 2021.-2027.	Prioritet 1. Poticanje održivog ribarstva i očuvanje vodenih bioloških resursa	OC1 – PM1.1., PM1.2., PM1.3. OC2 – PM 2.1.
	Prioritet 2. Poticanje održivih aktivnosti akvakulture i prerade te stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, doprinoseći sigurnosti hrane u Uniji	OC1 – PM 1.2.
	Prioritet 3. Omogućivanje održivog plavog gospodarstva u obalnim, otočnim i kontinentalnim područjima i jačanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica	OC1 – PM1.1., PM1.2., PM1.3. OC2 – PM 2.1., PM2.2.
	Prioritet 4. Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja	OC1 – PM 1.2.
NRS 2030.	RAZVOJNI SMJER 1. Održivo gospodarstvo i društvo SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo	OC1 – PM1.1., PM1.2., PM1.3.
	RAZVOJNI SMJER 3. Zelena i digitalna tranzicija SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	OC1 – PM1.1., PM1.2., PM1.3.

	SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva	
Nacionalni plan razvoja akvakulture za razdoblje do 2027.	POSEBNI CILJ 1. Povećanje proizvodnosti i otpornosti proizvodnje u akvakulturi na klimatske promjene 1.1. Povećanje ulaganja u učinkovite i održive tehnologije u akvakulturi 1.2. Podupiranje ulaganja u veće i rentabilnije proizvodne kapacitete 1.3. Poticanje razvoja novih proizvoda veće dodane vrijednosti u akvakulturi 1.4. Poticanje primjene učinkovitih praksi upravljanja zdravljem i dobrobiti životinja u uzgoju 1.5. Unaprjeđenje upravljanja prirodnim staništima i predatorskim vrstama na uzgajalištima 1.6. Razvoj instrumenata za upravljanje rizicima i jačanje otpornosti proizvođača u akvakulturi na pojavu iznimnih događaja koje rezultiraju poremećajem u proizvodnji ili na tržištu	OC1 – PM1.1., PM1.2., PM1.3.
	POSEBNI CILJ 3. Jačanjem sektora akvakulture doprinijeti obnovi gospodarstva te unaprjeđenju uvjeta života u ruralnim i obalnim područjima 3.1. Uspostavljanje ravnoteže između održivog razvoja akvakulture, zaštite prirode i prilagodbe klimatskim promjenama 3.2. Povezivanje sektora akvakulture s mogućnostima rasta u kružnim bioekonomijama 3.3. Promicanje proizvoda akvakulture i gastro-destinacijskog turizma	OC1 – PM1.1., PM1.2., PM1.3. OC2 – PM 2.1.
	POSEBNI CILJ 4. Poticanje inovacija u sektoru akvakulture 4.1. Poticanje istraživačkih projekata s ciljem rješavanja ključnih problema koji utječu na proizvodnju i marketing proizvoda akvakulture 4.2. Jačanje obrazovnih i strukovnih programa u području akvakulture 4.3. Poticanje osnivanja inovacijskih partnerstava između proizvođača i znanstvenih ustanova	OC1 – PM1.1., PM1.2., PM1.3. OC2 – PM 2.1., PM2.2.
Plan razvoja DNŽ do 2027. godine	Prioritet 1. Jačanje otpornosti gospodarstva i povećanje ulaganja u održivo i digitalno gospodarstvo Posebni cilj 1.3. Poboljšanje konkurentnosti u turizmu, poljoprivredi, akvakulturi i ribarstvu	OC1 – PM1.1., PM1.2., PM1.3. OC2 – PM 2.1., PM2.2.
	Prioritet 3. Očuvanje okoliša, poboljšanje povezivosti i održivo korištenje baštine Posebni cilj 3.1. Očuvanje okoliša i energetska tranzicija na što veću dobrobit lokalne zajednice Posebni cilj 3.3. Očuvanje, valorizacija i održivo korištenje prirodne i kulturne baštine	OC2 – PM 2.1., PM2.2.
Strategija pametne specijalizacije	Posebni cilj 3: Povećanje inovacijske učinkovitosti Posebni pod-cilj 3.2: Podrška digitalizaciji i zelenoj tranziciji poduzeća	OC 1 – PM 1.1., PM 1.2., PM 1.3.

3.4. Inovativan i integrirani karakter LRSR te horizontalna načela

Integriranost je jedno od osnovnih obilježja partnerstva FLAG-a, obzirom da se samo partnerstvo FLAG-a Šabakun sastoji i ujedno je osnovano od više dionika iz različitih interesnih skupina (javna, gospodarska/privatna i civilna), čime se ostvaruje osnovno načelo LEADER pristupa o višesektorskom pristupu. Ujedno promicanje i poticanje suradnje među dionicima i interesnim skupinama, osigurano je kroz načelo kriterija odabira projekata za financiranje kroz LRSR kod svih prioritetnih mjera, odnosno poticanje onih projekata koji se ostvaruju u partnerstvu između dvaju ili više dionika, subjekata, organizacija iz istog ili različitih sektora. Naglasak će pri tome biti na povezivanju dionika iz gospodarskog sektora ribarstva i marikulture s dionicima iz javnog i civilnog sektora, poput odgojno-obrazovnih i istraživačkih ustanova, turističkih zajednica, udruga civilnog društva i dr.

Inovativnost je integrirana kroz sve mjere jer potiče nove, a posebice inovativne proizvode, usluge, aktivnosti, projekte, programe i sadržaje. Stoga, inovativnost je definirana kao jedan od kriterija procjene i odabira projekata na razini svih prioritetnih mjera LRSR. Uz inovativnost, digitalizacija i primjena digitalnih inovacija su prepoznati kao načelo odabira projektnih prijedloga razini svih prioritetnih mjera LRSR.

Poštivanje i primjena horizontalnih načela osigurano je kroz više uspostavljenih mehanizama u fazi pripreme te posebice kroz planiranu provedbu LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027. Horizontalna načela koja na koja se u fazi pripreme te će se u fazi provedbe LRSR utjecati su: (i) jednake mogućnosti – nediskriminacija, ravnopravnost spolova i pristupačnost za osobe s invaliditetom, (ii) održivi razvoja i zaštita okoliša – održivost resursa, te (iii) promicanje načela dobrog upravljanja, uključujući i suradnju s civilnim društvom.

Jednake mogućnosti, odnosno nediskriminacija, ravnopravnost spolova i pristupačnost za osobe s invaliditetom, integrirani su u sve prioritetne mjere LRSR, na način definiranja načela kriterija odabira projektnih prijedloga te prioritiziranje onih projekata koji pridonose ovom načelu u što većoj mjeri, uz neophodno i nužno poštivanje osnovnih zakonskih odredbi. U fazi pripreme LRSR, kao i kod uspostave samog partnerstva vodilo se računa o rodnoj uravnoteženosti.

Održivi razvoj, zaštita okoliša i održivost resursa, integriran je direktno kroz sve ciljeve i mjere LRSR, te je upravo održivost lokalnih resursa osnovna svrha dvaju definiranih strateških ciljeva te element vizije FLAG područja. Održivi pristup prije svega počinje uključivanjem i osvještavanjem svih relevantnih dionika o temeljnim načelima održivosti i održivog razvoja i kroz sam proces izrade, a kasnije i provedbe i praćenja učinaka provedba LRSR-a što podrazumijeva promicanje društvene i ekološke odgovornosti svih dionika. U fazi pripreme LRSR, održivi razvoj i srodne teme su integrirane i primjenjivane kroz uključenosti svih dionika u promišljanje budućnosti područja FLAG-a tako da se razmatraju dugoročni razvojni aspekti, problemi i potrebe, kao i rješenja koja omogućavaju uključivanje brige za buduće naraštaje, odnosno brigu o ekološkoj, socijalnoj i ekonomskoj održivosti cijelog ciljanog područja i šireg okruženja. U fazi provedbe LRSR, doprinos održivom razvoju, zaštiti okoliša i održivosti resursa, će se doprinijeti

direktno kroz sve prioritetne mjere, na način prioritizacije onih projekata koji u većoj mjeri pridonose ublažavanju klimatskih promjena i održivosti lokalnih resursa.

Promicanje načela dobrog upravljanja, uključujući suradnju s civilnim društvom, integrirano je kroz strukturu samog partnerstva i način djelovanja FLAG-a, obzirom da je civilno društvo jedna od tri interesne skupine partnerstva, a ujedno su predstavnici uključeni u izradu dokumenta LRSR i definiranje općih ciljeva i prioritetnih mjera. Dodatno, dionici civilnog društva (udruge civilnog društva, klasteri, zaklade i dr.) definirani su kao ciljani korisnici u okviru FLAG natječaja. Dobro upravljanje, odnosno transparentnost i odgovornost u radu FLAG-a te provedbi LRSR će se primjenjivati kroz redovito praćenje provedbe te izvještavanje o postignutim pokazateljima, rezultatima i učincima, prema Upravljačkom tijelu, članovima i tijelima partnerstva, lokalnoj zajednici i široj zainteresiranoj javnosti. Izbjegavanje sukoba interesa i nepristranost su također odrednice dobrog upravljanja, a mehanizmi za njihovom primjenom su opisani i primjenjivat će u postupku odabira projekata na FLAG razini.

4. Opis odabira projekata na FLAG razini

Proces odabira projekata na FLAG natjecajima detaljno se definira internim aktom organizacije – Pravilnikom za odabir i provedbu projekata u okviru LRSR FLAG-a Šabakun za programsko razdoblje 2021.-2027.. FLAG natjecaji raspisuju se u skladu s akcijskim i financijskim planom provedbe LRSR. Odabir projekata provodi se tako da se poštuju načela jednakog postupanja prema svim korisnicima, zabrane diskriminacije, transparentnosti postupka odabira, sprječavanja sukoba interesa osiguravajući nepristrano i objektivno obavljanje funkcija i izvršavanja zadataka svih osoba uključenih u postupak.

Priprema i objava FLAG Natječaja

FLAG administratori (zaposlenici/stručni suradnici FLAG-a te po potrebi vanjski stručnjaci/volonteri) pripremaju dokumentaciju koja minimalno sadrži: predmet, svrhu i iznos raspoloživih sredstava FLAG Natječaja; uvjete prihvatljivosti nositelja projekta i dokumentaciju; uvjete prihvatljivosti projekta i dokumentaciju; uvjete prihvatljivosti troškova i dokumentaciju; kriterije odabira projekata i dokumentaciju za ocjenu usklađenosti projekta s kriterijima; prag prolaznosti; prihvatljive i neprihvatljive troškove; detaljni postupak odabira projekata; visinu i intenzitet potpore (s jasno definiranim uvećanjima); način, uvjete i rokove prijave projekta; rokove i uvjete za podnošenje prigovora te popis priloga i obrazaca. Dokumentacija natječaja sadržavat će i druge dokumente poput vodiča za korisnike i sl. Nakon odobrenja ukupne natječajne dokumentacije od strane nadležnog tijela FLAG-a, FLAG Natječaj, s pripadajućim obrascima, priložima, vodičima i ostalom dokumentacijom, objavljuje se na mrežnoj stranici FLAG-a. Natječaj se dodatno objavljuje i na mrežnim stranicama FLAG članova. Detaljna provedba bit će propisana samim natječajem, dok će, u prije i u vrijeme njegova trajanja, FLAG provoditi animacijske aktivnosti kako bi korisnike što kvalitetnije pripremio za prijave.

Podnošenje, zaprimanje i stvaranje prijavnog dosjea projekta te administrativna kontrola; ocjenjivanje i odabir projekata

Projektne prijedlozi zaprimaju se putem službene adrese FLAG-a. Način podnošenja prijave projekata jasno će biti naznačen u FLAG Natječaju. Otvaranje prijave projekata pristiglih na FLAG natječaj provodi se sukladno Pravilniku za odabir i provedbu projekata u okviru LRSR FLAG-a Šabakun. Nakon zaprimanja prijava provodi se administrativna kontrola koja predstavlja 1. fazu u postupku odabira projekata. Tijekom ove faze, FLAG može zatražiti i nadopunu dokumentacije dostavljene od strane nositelja projekata koji su se prijavili na natječaj. Cilj 1. faze je provjera: pravovremenost, potpunosti prijave, prihvatljivosti nositelja projekta te osnovnih uvjeta prihvatljivosti projekta. Nakon administrativne provjere, započinje 2. faza koja predstavlja kvalitativno ocjenjivanje prijave od strane Ocjenjivačkog odbora kojeg imenuje Upravni odbor FLAG-a, a koja se provodi sukladno definiranim internim procedurama FLAG-a i kriterijima odabira definiranim u LRSR. Rezultat ovih analiza je rang lista projekata s pratećom dokumentacijom koja se upućuje na odlučivanje Upravnom odboru FLAG-a. Upravni odbor, zatim, provodi procjenu projektnih prijedloga prema izvješću i privremenoj rang listi te provjere sukladnosti s kriterijima za vrednovanje i odabir projekata. Na odluke Upravnog odbora, nositelji projekata imaju mogućnost prigovora tijelu FLAG-a nadležnom za prigovore. Odluke tijela FLAG-a nadležnog za prigovore moraju biti jasne i konačne i ne mogu ni na koji način biti promijenjene od strane Upravnog odbora FLAG-a. U slučaju da je prigovor prihvaćen, prijava projekata se vraća u administrativnu obradu. Pravne i fizičke osobe koje sudjeluju u procedurama donošenja odluka o odabiru projekata na FLAG razini ne smiju biti u sukobu interesa s prijaviteljima. Procedure provedbe postupaka utvrđivanja i izbjegavanja sukoba interesa prilikom donošenja odluka o odabiru projekata na FLAG razini, provode se sukladno Pravilniku za odabir i provedbu projekata u okviru LRSR FLAG-a Šabakun te Pravilnika za sprečavanje sukoba interesa u postupku odabira projekata. Popis projekata koji su odabrani od strane FLAG-a bit će objavljen na mrežnoj stranici FLAG-a nakon utvrđivanja rang liste odabranih projekata. Objava uključuje najmanje sljedeće podatke: naziv nositelja projekta, naziv projekta i njegov kratak opis, intenzitet potpore i iznos potpore. Lista odobrenih projekata od strane Upravljačkog tijela objavljuje se na mrežnim stranicama FLAG-a Šabakun. Nakon završetka procesa odabira projekata na FLAG razini, FLAG dostavlja UT Izvještaj o provedenom postupku odabira, Odluke i kompletan dosje predmeta svakog korisnika. Na temelju dostavljene dokumentacije UT donosi Odluku o dodjeli sredstava. FLAG će po završetku postupka i donošenja konačnih Odluka o dodjeli sredstava na svojim mrežnim stranicama informirati širu javnost o rezultatima odabira. Odobreni projekti podložni su postupcima redovne kontrole (Posjet operaciji i Kontrola na terenu) sukladno procedurama opisanim u općim i internim aktima FLAG-a te procedurama navedenim u Pravilniku o provedbi mjere III.3. „Provedba i upravljanje LRSR – provedba LRSR.

5. Opis izrade LRSR i uključenosti lokalnih razvojnih dionika

Obzirom na osnovnu zadaću FLAG-a kao organizacije, a to je priprema i provedba LRSR kroz participativni pristup, pripreme radnje za proces izrade ovog dokumenta započinju u trenutku osnivanja FLAG-a Šabakun te posebice kroz naredno razdoblje formiranja partnerstva i

neformalnim pripremama, kroz prikupljanje relevantnih informacija i iskustva u partnerstvu te definiranjem neformalnog plana uključivanja dionika u proces izrade LRSR. Konkretno radnje i aktivnosti u procesu izrade LRSR FLAG-a Šabakun za razdoblje 2021.-2027. započinj u srpnju 2023. godine, odabirom vanjskog stručnjaka za uslugu Vođenje procesa i izrada dokumenta LRSR FLAG-a Šabakun za razdoblje 2021.-2027., od strane nositelja izrade FLAG-a Šabakun, a dokument je usvojen od strane Skupštine FLAG-a Šabakun na dan 23.10.2023. godine. Za potrebe izrade dokumenta LRSR, оформljena je neformalna radna skupina (predstavnicima osnovnih tijela FLAG-a, stručna služba FLAG-a, voditelj i vanjski stručnjak za izradu) te su uspostavljeni kanali međusobne komunikacije te prema dionicima. Osnovna metodologija izrade LRSR temeljila se na načelima LEADER/CLLD, te posebice značajno primjenom participativnog pristupa, što podrazumijeva uključivanje razvojnih dionika s naglaskom na gospodarski sektor ribarstva i marikulture, zainteresirane javnosti, kao i svih relevantnih tijela FLAG-a (Upravni odbor, Skupština i Stručna služba – ured FLAG-a), u proces savjetovanja i kreiranja ključnih stavki dokumenta. Proces izrade LRSR sastojao se od slijedećih ključnih koraka, u kojima su aktivno sudjelovali relevantni lokalni razvojni dionici iz 3 interesna sektora/skupine (javne, civilne i gospodarske/privatne):

1. Izrada analize stanja – podrazumijevala je prikupljanje, obradu i analizu podataka iz relevantnih baza i izvora, što je rezultiralo detaljnom analizom stanja, uključujući pregled osnovnih zemljopisnih, gospodarskih te demografskih i socijalnih značajki područja. U procesu izrade analize stanja konzultirani su različiti razvojni dionici s područja FLAG-a, ujedno i članovi FLAG-a, sa svrhom prikupljanja ključnih kvantitativnih i/ili kvalitativnih podataka i informacija o postojećem stanju u pojedinim sektorima/područjima. Konzultacijski proces s dionicima FLAG područja se odvijao putem e-pošte, na način slanja upitnika dionicima o potrebnim kvantitativnim i kvalitativnim podacima i informacija, pri čemu su u najvećoj mjeri konzultirane javne službe i predstavnici javnog sektora, ali i prepoznati predstavnici civilnog i gospodarskog (ribarstvenog) sektora.

2. Izrada SWOT analize te razvojnih potreba i potencijala područja – obuhvaćala je definiranje ključnih elemenata i čimbenika – snaga, slabosti, prilika i prijetnji koje se odnose na unutarne i vanjsko okruženje područja FLAG-a Šabakun, te identifikaciju razvojnih potreba i potencijala, kao temelj za postavljanje strateške intervencije LRSR. Kod izrade SWOT analize, također su konzultirani različiti razvojni dionici, kojima je osnovni nacrt predstavljen putem participativnih događanja (radionicama), a na kojima su imali priliku iskazati saganje s unaprijed pripremljenim i predstavljenim konstatacijama te predlagati vlastite, dok su nakon svakog održanog participativnog događanja ažurirane konstatacije u SWOT analizi.

3. Definiranje vizije, općih ciljeva i prioriteta mjera LRSR – temeljem usuglašene analize stanja, SWOT analize te definiranih razvojnih potreba i potencijala područja FLAG-a Šabakun, definirana su 2 opća cilja i 5 prioriteta mjera za razdoblje 2021.-2027. Nacrt strateškog okvira, odnosno definirani opći ciljevi i prioriteta mjere su putem participativnih događanja (radionica) konzultirani s razvojnim dionicima. Dodatno, u svrhu prikupljanja potrebnih informacija za definiranje prioriteta mjera i njihovih pojedinih stavaka, putem anketnih upitnika za prikupljanje projektnih ideja, konzultirani su predstavnici pojedinih razvojnih sektora FLAG-a,

na participativnim radionicama, direktnom komunikacijom telefonom od strane Stručne službe FLAG-a te e-poštom.

4. Definiranje financijskog i akcijskog plana provedbe LRSR – temeljem definiranih prioriternih mjera, a na osnovu konzultacija s dionicima, određeni su indikativni financijski i akcijski planovi provedbe, s naznačenim planiranim brojevima raspisanih FLAG natječaja i financijskim alokacijama za svaku prioriternu mjeru. Ovi elementi su također predstavljeni razvojnim dionicima na participativnim radionicama, a nakon provedenog konzultacijskog procesa, ažurirani.

Uključivanje razvojnih dionika i šire javnosti FLAG područja u proces izrade LRSR je primijenjeno kroz sljedeće participativne razine:

1. Informiranje – provedeno je višebrojnim aktivnostima kako bi se razvojni dionici i šira javnost informirali i upoznali o pokretanju postupka i napretku izrade LRSR, kao i o mogućim načinima njihovog uključivanja u proces, i to kroz: promidžbene aktivnosti u svrhu mobilizacije i uključivanja lokalnih dionika u proces izrade LRSR, putem izrade plakata te Facebook oglašavanja, e-komunikaciju, slanjem obavijesti, te provedbom participativnih radionica kroz informiranje o tijeku i napretku izrade dokumenta LRSR, informiranjem o nalazima analize stanja i osnovnim konstatacijama SWOT analize te potencijalima i potrebama, informiranjem o prijedlogu vizije, općih ciljeva i prioriternih mjera, informiranjem o potencijalnim ulaganjima, indikativnom akcijskom i financijskom planu provedbe LRSR, informiranjem putem organiziranog i održanog stručnog predavanja „Potencijali, mogućnosti i iskustva provedbe istraživačkih i razvojnih projekata vezanih uz morsko ribarstvo i akvakulturu, zaštitu morskog okoliša, staništa i organizama, te valorizaciju maritimne baštine“

2. Konzultacije - provedeno je višebrojnim aktivnostima kako bi se razvojni dionici uključili u razvoj dokumenta LRSR te vlastitim viđenjem, znanjem i iskustvom doprinijeli njegovoj kvaliteti i konačnom izgledu kroz: provedbu participativnih radionica, odnosno izravno uključivanje dionika u izradu SWOT analize, identifikaciju razvojnih potreba i potencijala, definiranje i usuglašavanje vizije, općih ciljeva i prioriternih mjera LRSR te indikativnog akcijskog i financijskog plana provedbe LRSR.

3. O snaživanje - provedeno je višebrojnim aktivnostima kako bi se razvojnim dionicima pružila mogućnosti aktivnog sudjelovanja u procesu donošenja odluka, kroz provedbu radionica tako da donose odluke o prioriternim mjerama, odnosno budućim ulaganjima financijskih sredstava, te kroz mogućnosti sudjelovanja na sjednicama Skupštine te usvajanje dokumenta LRSR.

S ciljem izravnog uključivanja interesnih skupina i šire javnosti u proces izrade, tijekom izrade LRSR održana su sljedeća informativna i konzultacijsko-participativnih događanja/radionica, prikazana u tablici u nastavku. Popis sudionika nalazi se u Prilogu 3. Tematske radionice za dionike koncipirane su tako da prate osnovne faze strateškog planiranja dokumenta LRSR, kako bi se što aktivnije i efikasnije uključili sudionici, a minimalno 7 dana prije termina održavanja radionica putem e-pošte dostavljali su se radni materijali sa sadržajem nadolazeće radionice.

Uvidom u popis sudionika u Prilogu 3 vidljivo je da su na radionicama prisustvovali predstavnici javnog, civilnog i gospodarskog sektora.

Tablica 11 Popis participativnih događanja u procesu izrade LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027.

Naziv događaja	Broj sudionika	Mjesto održavanja	Datum održavanja
Prva participativna radionica u procesu izrade LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027. – Uvod u izradu dokumenta LRSR, izrada SWOT analize FLAG područja	17	Dubrovnik	11.9.2023.
Druga participativna radionica u procesu izrade LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027. – Identifikacija potencijala i potreba FLAG područja, identifikacija projektnih ideja	12	Dubrovnik	25.9.2023.
Druga participativna radionica u procesu izrade LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027. - Identifikacija potencijala i potreba FLAG područja, identifikacija projektnih ideja	13	Blato	26.9.2023.
Treća participativna radionica u procesu izrade LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027. – Predstavljanje strateškog okvira LRSR, definiranje akcijskog i financijskog plana provedbe	14	Dubrovnik	10.10.2023.
Stručno predavanje „Potencijali, mogućnosti i iskustva provedbe istraživačkih i razvojnih projekata vezanih uz morsko ribarstvo i akvakulturu, zaštitu morskog okoliša, staništa i organizama, te valorizaciju maritimne baštine“	13	Dubrovnik	10.10.2023.
Sjednica skupštine FLAG-a Šabakun – Usvajanje LRSR FLAG-a Šabakun	17	Dubrovnik	23.10.2023.
Sjednica skupštine FLAG-a Šabakun – Usvajanje prve izmjene LRSR FLAG-a Šabakun	21	Dubrovnik	27.5.2025.

Izvor: FLAG Šabakun

6. Opis partnerstva

Lokalna akcijska grupa u ribarstvu – FLAG Šabakun osnovan je na dana 11. listopada 2021. godine na Osnivačkoj skupštini u Dubrovniku, sukladno LEADER načelima i „bottom up“ pristupu, odnosno zajedničkom inicijativom predstavnika civilnog, javnog i gospodarskog sektora s područja obuhvata FLAG-a, a uz tehničku pomoć FLAG-a Južni Jadran. Na Osnivačkoj skupštini je sudjelovalo ukupno 26 osnivačkih članova, od toga 10 članova predstavnika javnog

sektora, 3 predstavnika civilnog, te 13 predstavnika gospodarskog sektora. Lokalna akcijska grupa u ribarstvu osnovana je kao udruga sukladno Zakonu o udrugama (NN 74/14) te je dana 3. studenog 2021. upisana u Registar udruga RH pri Ministarstvu pravosuđa i uprave. Prema Statutu udruge, tijela FLAG-a Šabakun su: Skupština, Predsjednik i zamjenik Predsjednika, Upravni odbor, Nadzorni odbor, Voditelj FLAG-a. Partnerstvo, iako nema formalno iskustvo u provedbi LRSR u programskom razdoblju 2014.-2020., isto je osiguralo adekvatnim radnim i stručnim ljudskim kapacitetima za upravljanjem FLAG-om i provedbom LRSR opisanim u poglavlju 6.1.

Skupština je najviše tijelo upravljanja FLAG-om, a čine ju svi članovi FLAG-a Šabakun. U kontekstu provedbe LRSR i upravljanja radom Udruge, Skupština je nadležna i obavlja poslove: donosi Statut, izmjene i dopune, tumačenja i druge opće akte Udruge, usvaja LRSR, usvaja druge strateške dokumente Udruge, usvaja godišnja izvješća o radu Udruge, usvaja operativni (akcijski) i financijski plan rada Udruge, bira Predsjednika i Zamjenika Predsjednika Udruge, bira redovne i zamjenske članove Upravnog i Nadzornog odbora Udruge, bira osobu Likvidatora Udruge i drugo sukladno Statutu Udruge. Na dan usvajanja LRSR 23.10. 2023. godine, Skupština FLAG-a Šabakun broji 33 člana koji su podijeljeni u 3 interesne skupine - gospodarsku, civilnu i javnu. Reprezentativni predstavnici gospodarske interesne skupine su pravne ili fizičke osobe koje su vlasnici ili ovlaštenici važeće povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova, ovlaštenici povlastice za uzgoj morske ribe i drugih morskih organizama i/ili povlastice za akvakulturu, subjekti u poslovanju s hranom sukladno posebnom propisu koji su korisnici odobrenih ili registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla za žive školjkaše i/ili proizvode ribarstva s udjelom od 60,61 % u članstvu Skupštine, civilne interesne skupine su udruge s udjelom od 9,09 %, te javne interesne skupine s udjelom od 30,30 % u članstvu Skupštine.

Predsjednik FLAG-a obavlja izvršne i druge funkcije u Udruzi definirane Statutom, a bira ga Skupština FLAG-a na mandat od 4 godine. Odgovoran je za zakonitost rada FLAG-a, rukovodi radom FLAG-a u skladu sa zakonom, statutom i općim aktima Udruge te odlukama Skupštine i Upravnog odbora FLAG-a. U slučaju spriječenosti, mijenja ga zamjenik Predsjednika, kojeg također bira Skupština na mandat od 4 godine.

Upravni odbor FLAG-a Šabakun se sastoji od 7 redovnih članova koje imenuje Skupština podijeljenih u 3 interesne skupine. Predstavnici gospodarske interesne skupine čine udio od 42,86 %, predstavnici civilnog sektora čine udio od 14,29 %, a predstavnici javne interesne skupine čine udio od 42,86 % u članstvu UO-a. UO je odgovoran za provedbu postupka odabira projektnih prijedloga u sustavu provedbe decentralizirane raspodjele financijskih sredstava iz javnih izvora kojima upravlja FLAG.

Nadzorni odbor sastoji se od 5 redovnih članova koje bira Skupština iz svog članstva, s obvezom sudjelovanja barem po jednog člana iz svake interesne skupine. Ima ulogu tijela za prigovore u rješavanju mogućih prigovora na Odluke FLAG-a. Nadzorni odbor je tijelo kontrole rada Udruge i nadležno je tijelo za prigovore za odlučivanje o odabiru projekata u sustavu prigovora na odluke Upravnog odbora.

Voditelj FLAG-a obavlja izvršne funkcije u Udruzi definirane Statutom. Imenuje ga Upravni odbor na vrijeme od 4 godine.

Na dan usvajanja prve izmjene LRSR 27.5.2025. godine, Skupština FLAG-a Šabakun broji 36 članova, od kojih 20 članova pripada gospodarskoj interesnoj skupini, 5 članova civilnoj interesnoj skupini i 11 članova javnoj interesnoj skupini.

Tablica 12 Struktura i sastav partnerstva – Skupština FLAG-a Šabakun

	Gospodarska interesna skupina – sektor ribarstva⁴	Civilna interesna skupina	Javna interesna skupina	Ukupno	Od toga žena	Od toga mladih⁵
Broj	20	5	11	36	8	8
Postotak u odnosu na ukupni broj	55,56	13,89	30,55	100	22,85	24,24

Izvor: FLAG Šabakun

Tablica 13 Struktura tijela FLAG nadležnog za odabir projekata na FLAG natječaju

	Gospodarska interesna skupina	Civilna interesna skupina	Javna interesna skupina	Ukupno	Od toga žena	Od toga mladih
Broj	3	1	3	7	2	3
Postotak u odnosu na ukupni broj	42,86	14,29	42,86	100	28,57	42,86

Izvor: FLAG Šabakun

6.1 Ljudski kapaciteti za upravljanjem FLAG-om i provedbu LRSR

U trenutku izrade LRSR, udruga FLAG Šabakun posjeduje dostatne ljudske kapacitete za upravljanje radom udruge i provedbu LRSR u predstojećem programskom razdoblju 2021.-2027. Obzirom da je FLAG Šabakun novoosnovana lokalna akcijska grupa u ribarstvu koja u razdoblju 2014.-2020. nije provodila LRSR, u trenutku izrade LRSR ima dvije zaposlene osobe na puno radno vrijeme na poziciji stručne suradnice, uz volonterski angažman voditelja FLAG-a. Nakon provedenog postupka evaluacije te odobravanja LRSR od strane Upravljačkog tijela, FLAG Šabakun je zaposlio voditelja FLAG-a na puno radno vrijeme. Time su se osigurali potrebni i dostatni ljudski kapaciteti za upravljanjem FLAG-om i provedbu LRSR. Opseg poslova zaposlenika definiran je Pravilnikom o radu.

Postojeće zaposlene osobeposjeduju potrebna znanja i stručno radno iskustvo iz područja relevantnih za bavljenje ruralnim i lokalnim razvojem, s naglaskom na razvoj sektora ribarstva i marikulture te održivi razvoj lokalnih ribarstvenih zajednica. Dodatno, svi postojeći zaposleni

⁴ Pravne ili fizičke osobe koje su vlasnici ili ovlaštenici važeće povlastice za obavljanje gospodarskog ribolova, ovlaštenici povlastice za uzgoj morske ribe i drugih morskih organizama i/ili povlastice za akvakulturu, subjekti u poslovanju s hranom sukladno posebnom propisu koji su korisnici odobrenih ili registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla za žive školjkaše i/ili proizvode ribarstva te ribarske zadruge, udruge, klasteri i ostali oblici udruživanja iz područja ribarstva

⁵ osobe do uključujući 40. godina

posjeduju višegodišnje relevantno iskustvo stečeno tijekom dosadašnjeg radnog i volonterskog angažmana iz područja lokalnog razvoja, pripreme i provedbe projekata te upravljanja organizacijama civilnog društva. Do sada su zaposlenici svoja znanja i vještine sustavno usavršavali putem edukacija i treninga, sudjelovanja na skupovima i konferencijama, na stručnim sastancima na županijskoj, državnoj i međunarodnoj razini te kroz razmjenu iskustava s drugim FLAG-ovima u Hrvatskoj. Sposobnosti postojećih te budućih zaposlenih za učinkovito upravljanje radom FLAG-a i provedbu LRSR su stekli kroz dosadašnju uspješnu provedbu i postignute rezultate u upravljanju radom FLAG-a u razdoblju 2014.-2022., kao i u poslovima vezanim uz pripremu i provedbu projekata u drugim razvojnim institucijama. Radno i stručno iskustvo zaposlenika priloženo je u Prilogu 4.

Osim zaposlenih osoba, sukladno odredbama Statuta udruge, ljudske kapacitete za provedbu LRSR i upravljanjem radom FLAG-a sačinjavaju članovi osnovnih tijela FLAG-a – Skupštine i Upravnog odbora. Njihova je struktura i sastav naveden u poglavlju 6. Opis partnerstva.

6.2 Financijski kapaciteti za upravljanjem FLAG-om i provedbu LRSR

Financijski kapaciteti za upravljanje FLAG-om i provedbu LRSR predviđeni su iz nekoliko izvora: (i) prihodi po potpori za tekuće troškove i troškove vođenja LRSR, koji se financiraju iz Mjere III.2. po principu od maksimalno 25 % dodijeljene potpore za provedbu projekata u LRSR, (ii) prihodi od članarina i članskih doprinosa te (iii) prihodi iz drugih izvora. Plan iznosa financijskih sredstava iskazan za razdoblje 2023.-2029. dostatan je za financiranje potrebnih aktivnosti rada FLAG-a i provedbu LRSR u razdoblju 2023.-2029. Predfinanciranje tekućih troškova i animacijskih aktivnosti FLAG Šabakun će osigurati iz vlastitih sredstava Udruge.

Tablica 14 Planirani financijski kapaciteti FLAG-a u razdoblju 2023.-2029.

Naziv	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.	Plan 2026.	Plan 2027.	Plan 2028.	Plan 2029.
Prihodi po potpori za tekuće troškove i troškove vođenja LRSR-a	5,112.00	77,972.30	77,972.30	77,972.30	77,972.30	77,972.30	77,972.30
Npr. prihodi od članarina i članskih doprinosa	10,220.00	10,220.00	10,220.00	10,220.00	10,220.00	10,220.00	10,220.00
Npr. prihodi iz drugih izvora (potpora JL(R)S, zaklade...)	11,000.00	11,000.00	11,000.00	11,000.00	11,000.00	11,000.00	11,000.00
Prihodi UKUPNO	26,332.00	99,192.30	99,192.30	99,192.30	99,192.30	99,192.30	99,192.30
Rashodi za tekuće troškove i troškove vođenja LRSR-a	5,112.00	77,972.30	77,972.30	77,972.30	77,972.30	77,972.30	77,972.30
Npr. rashodi za provedbu LRSR-a koji nisu obuhvaćeni tekućim troškovima i troškovima vođenja	0	1500	1500	1500	1500	1500	1500
Rashodi UKUPNO	0	79,472.30	79,472.30	79,472.30	79,472.30	79,472.30	79,472.30
Razlika - višak/ manjak	26,332.00	19,720.00	19,720.00	19,720.00	19,720.00	19,720.00	19,720.00

Izvor: FLAG Šabakun

7. Opis praćenja (monitoring) i procjene (evaluacija) provedbe LRSR

Provedba LRSR temelji se na implementaciji predloženih aktivnosti, odnosno provedbi FLAG mjera usmjerenih postizanju općih ciljeva LRSR. Osim operativnog sustava provedbe i osmišljavanja alata kojima se funkcionalno i koordinirano provodi LRSR, potrebno je uspostaviti sustav praćenja i izvještavanja koji se temelji na bazama podataka koje sadrže ostvarene rezultate i na izvještajima koji, na sažet i jasan način, pružaju informacije o postignutim rezultatima.

Praćenja za potrebe izvještavanja prema tijelima FLAG-a vrši se na razini kalendarske godine. Svake godine izrađuje se Plan rada FLAG-a koji sadrži i Plan provedbe LRSR, a koji se odnosi na narednu kalendarsku godinu te je osnova za praćenje provedbe LRSR unutar kalendarske godine.

Plan rada sadrži prikaz i narativni opis aktivnosti FLAG-a i mjera koje se planiraju provesti unutar kalendarske godine, predviđeni broj projekata i predviđena financijska sredstva. U Planu rada i Akcijskom planu posebice se obrazlažu i aktivnosti vezane za tekući rad FLAG-a i animacijske aktivnosti. Financijski dio Akcijskog plana vezan za tekuće troškove i animaciju usklađuje se s ukupnim Financijskim planom rada FLAG-a. Plan rada i Financijski plan rada FLAG-a predlaže Upravni odbor, a usvaja ih Skupština FLAG-a .

Jednom godišnje, za prethodnu kalendarsku godinu, izrađuje se narativno godišnje izvješće o radu FLAG-a koje, uz informacije o poslovanju FLAG-a, sadrži kvalitativan i kvantitativan opisni dio provedbe LRSR – opis aktivnosti koje su se provele u kalendarskoj godini, opis dionika koji su bili uključeni, opis provedenih aktivnosti animacije razvojnih dionika, opis procesa objave i provedbe natječaja i vrednovanja zaprimljenih projekata, izvješće o stanju provedbe odobrenih projekata, izvješće o medijskoj prisutnosti FLAG-a i, ako je potrebno, opis problema koji su se pojavili prilikom provedbe i implementiranih rješenja uz preporuke za naredno razdoblje.

Financijsko izvješće vezano za tekuće troškove, animaciju i projekte suradnje sadržano je u Financijskom izvješću za kalendarsku godinu na razini Udruge.

Pored praćenja na razini kalendarske godine, FLAG prati provedbu LRSR na razini financijske godine. Nakon sklapanja ugovora o financiranju, za svaku financijsku godinu tijekom provedbe LRSR, FLAG dostavlja godišnje izvješće Upravljačkom tijelu na popisanom obrascu.

Vrednovanje LRSR FLAG-a Šabakun podrazumijeva primjenu mehanizama unutarnje i vanjske (vanjski stručnjak) kontrole provedbe i upravljanja LRSR kako bi se utvrdila razina njezine uspješnosti. Sam proces vrednovanja podrazumijevanja provjeru pokazatelja rezultata i postizanja dodane vrijednosti LEADER/CLLD-a s ciljem izrade izvješća o postizanju planiranih rezultata ili izradi prijedloga za njezinu reviziju i izmjenu LRSR.

Vrednovanje provedbe LRSR provodi se na dvije razine:

- Unutarnje vrednovanje provodi FLAG na razini svake kalendarske godine dajući osvrt na sam proces provedbe s aspekta FLAG-a kao provedbeno-upravljačkog tijela te je sastavni dio Godišnjeg izvješća o radu kojeg usvaja Skupština.
- Vanjsko vrednovanje vodi neovisni stručnjak, minimalno 2 puta tijekom provedbe LRSR (2027. i 2029.), koristeći sljedeće metode: analizu LRSR i pratećih godišnjih izvješća provedbe, usmene konzultacije s krajnjim korisnicima i članovima FLAG-a i izradu preporuka za poboljšanja ili izmjenu LRSR.

Na tematskoj sjednici partnerstva potrebno je analizirati izvješće vanjskog vrednovanja te postupiti prema preporukama za unaprjeđenje provedbe LRSR, a po potrebi pristupiti i izmjeni LRSR. Nalazi vanjskog vrednovanja javno su dostupni na mrežnim stranicama FLAG-a.

8. Akcijski plan provedbe LRSR

Akcijski plan provedbe LRSR izrađen je temeljem konzultacijskog procesa s razvojnim dionicima, sukladno iskazanom interesu potencijalnih korisnika i pripremljenosti projekata. Akcijski plan provedbe LRSR FLAG-a Šabakun predstavlja indikativni tijek i dinamiku za postizanje općih ciljeva utvrđenih dioničkim i participativnim procesom izrade dokumenta za provedbeno razdoblje 2021.-2027. Pri tome indikativno prikazuje planirani raspored otvaranja (raspisivanja) po godinama.

Akcijskim planom predviđeno je ukupno 5 FLAG natječaja, po jedan za svaku prioritetnu mjeru, odnosno 3 natječaja za postizanje općeg cilja 1. Konkurentniji, profitabilniji i održiviji sektor ribarstva i marikulture koji se zasniva na sinergiji tradicije i 2 natječaja za postizanje općeg cilja 2. Očuvani i unaprijeđeni sveukupni resursi društva i okoliša temeljeni i povezani s morem za društveno-gospodarsku prosperitetnost područja. Određena je dinamika od 3 planirana raspisana natječajau 2025. godini te 2 natječaja u 2026. godini. Potrebno je napomenuti da će FLAG kontinuirano raditi na animaciji dionika i potencijalnih prijavitelja za sve prioritetne mjere, te će kroz praćenje provedbe LRSR, a ovisno o povratnim informacijama krajnjih korisnika i njihovih potreba, donositi odluke o izmjenama akcijskog plana, vodeći računa o postizanju planiranih rezultata i pokazatelja na razini prioritetnih mjera i strateških ciljeva.

Tablica 15 Indikativni akcijski plan – broj i raspored raspisivanja FLAG natječaja te predviđeni broj projekta u sklopu njih

Mjera	Godine raspisivanja FLAG natječaja - broj natječaja					
	2023	2024	2025	2026	2027	Ukupno
OC1. Konkurentniji, profitabilniji i održiviji sektor ribarstva i marikulture koji se zasniva na sinergiji tradicije i inovativnosti			1	2		3
PM 1.1. Unaprjeđenje stanja i opremljenosti servisnih i remontnih djelatnosti za plovila i alate u djelatnostima ribarstva i marikulture				1		1
PM 1.2. Potpora stvaranju i promicanju dodanih vrijednosti i plasmanu proizvoda ribarstva i marikulture			1			1

PM 1.3. Ulaganja u unaprjeđenje uvjeta obavljanja djelatnosti ribarstva i marikulture			0	1			1
OC 2. Očuvani i unaprijeđeni sveukupni resursi društva i okoliša temeljeni i povezani s morem za društveno-gospodarsku prosperitetnost područja			2				2
PM 2.1. Unaprjeđenje stanja i kvalitete, očuvanje te valorizacija prirodnih resursa mora, morskog okoliša i ekosustava povezanih s morem			1				1
PM 2.2. Promicanje i integrirana multifunkcionalna valorizacija maritimne resursne osnove društva i baštine			1				1
Vođenje FLAG-a i provedba LRSR			Kontinuirano				n/p
Ukupno	n/p		0	3	2	0	5

Izvor: FLAG Šabakun

9. Financijski plan provedbe LRSR

Financijski plan provedbe LRSR FLAG-a Šabakun iskazan je kroz apsolutne iznose i udjele (%) u odnosu na ukupni dodijeljeni iznos FLAG-u za provedbu LRSR u okviru Mjere III.2. Prikazuje planirane godišnje rashode namijenjene za provođenje definiranih prioriternih mjera namijenjenih razvojnim dionicima u iznosu od 75 % ukupne alokacije, te tekućih troškova i animacije u iznosu od 25 % ukupne financijske alokacije dodijeljene FLAG-u Šabakun.

Za aktivnosti koje se odnose na tekuće troškove i animaciju, odnosno upravljanje provedbom LRSR, čiji je isključivi korisnik FLAG, planom je predviđeno maksimalno dopuštenih 25 % ukupne alokacije u okviru LRSR. Troškovi animacije odnose se na aktivnosti promicanja LRSR i jačanje kapaciteta šire lokalne zajednice kao i potencijalnih nositelja projekata za provedbu LRSR. Tekući, odnosno administrativni troškovi odnose se na prihvatljive operativne troškove FLAG-a povezane s provedbom LRSR, što uključuje troškove plaća djelatnika FLAG-a, režijske troškove, promidžbu, komunikaciju, financijsko upravljanje i reviziju, praćenje i evaluaciju provedbe LRSR i sl.

U odnosu na ukupan iznos potpore za provedbu LRSR, 41,38 % sredstava odnosi se na provedbu Općeg cilja 1. Konkurentniji, profitabilniji i održiviji sektor ribarstva i marikulture koji se zasniva na sinergiji tradicije i inovativnosti te 33,62 % sredstava za provedbu Općeg cilja 2. Očuvani i unaprijeđeni sveukupni resursi društva i okoliša temeljeni i povezani s morem za društveno-gospodarsku prosperitetnost područja.

Potrebno je napomenuti da će FLAG kontinuirano raditi na animaciji dionika i potencijalnih prijavitelja za sve prioriternne mjere, te će kroz praćenje provedbe LRSR, a ovisno o povratnim informacijama krajnjih korisnika i njihovih potreba, donositi odluke o izmjenama financijskog plana, vodeći računa o postizanju planiranih rezultata i pokazatelja na razini prioriternih mjera i strateških ciljeva.

Tablica 16 Financijski plan provedbe LRSR i rada FLAG-a Šabakun u razdoblju 2021.-2027.

Cilj/Mjera	Fin. alokacija (EUR)	Udio u ukupnoj alokaciji (u %)
OC1. Konkurentniji, profitabilniji i održiviji sektor ribarstva i marikulture koji se zasniva na sinergiji tradicije i inovativnosti	EUR 815,597.11	43,11
PM 1.1. Unaprjeđenje stanja i opremljenosti servisnih i remontnih djelatnosti za plovila i alate u djelatnostima ribarstva i marikulture	EUR 213,771.50	11,30
PM 1.2. Potpora stvaranju i promicanju dodanih vrijednosti i plasmanu proizvoda ribarstva i marikulture	EUR 389,000.00	20,56
PM 1.3. Ulaganja u unaprjeđenje uvjeta obavljanja djelatnosti ribarstva i marikulture	EUR 212,825.61	11,25
OC 2. Očuvani i unaprijeđeni sveukupni resursi društva i okoliša temeljeni i povezani s morem za društveno-gospodarsku prosperitetnost područja	EUR 603,240.30	31,89
PM 2.1. Unaprjeđenje stanja i kvalitete, očuvanje te valorizacija prirodnih resursa mora, morskog okoliša i ekosustava povezanih s morem	EUR 285,231.54	15,08
PM 2.2. Promicanje i integrirana multifunkcionalna valorizacija maritimne resursne osnove društva i baštine	EUR 318,008.76	16,81
Vođenje FLAG-a i provedba LRSR	EUR 472,945.81	25,00
Ukupno	EUR 1,891,783.22	100

Izvor: FLAG Šabakun

Tablica 17 Financijski plan provedbe LRSR i rada FLAG-a Šabakun po godinama u razdoblju 2021.-2027.

Fin. alokacija (EUR)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
Provedba projekata (operacija)			992,240.30	426,597.11				1,418,837.41
Tekući troškovi i troškovi vođenja	5,112.00	77,972.30	77,972.30	77,972.30	77,972.30	77,972.30	77,972.30	472,945.81
Ukupno	5,112.00	77,972,30	1,070,212.60	504,569.41	77,972.30	77,972.30	77,972.30	1,891,783.22

Izvor: FLAG Šabakun

Popis tablica i slika

Tablica 1 Osnovni podaci o FLAG obuhvatu.....	3
Tablica 2 Ukupni broj obrta te obrta u ribarstvu na području FLAG-a Šabakun u 2023. godini	11
Tablica 3 Broj povlastica za gospodarski ribolov područja FLAG-a Šabakun u 2022. godina	14
Tablica 4 Uzgajivači morskih organizama područja FLAG-a Šabakun.....	15
Tablica 5 Iskrcaj morskih organizama (u kg) na području FLAG-a u razdoblju 2019. - 2022.	16

Tablica 6 Količine ulovljenih morskih organizama prema vrstama i iskrcajnim mjestima područja FLAG-a u 2022. godini.....	16
Tablica 7 Broj i struktura plovila FLAG područja	17
Tablica 8 Plovila područja FLAG-a prema ribolovnim alatima u 2021. godini.....	18
Tablica 9 Iskrcajna mjesta FLAG područja	19
Tablica 10 Prikaz usklađenosti LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027. s nadređenim strateškim dokumentima.....	45
Tablica 11 Popis participativnih događanja u procesu izrade LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027.....	52
Tablica 12 Struktura i sastav partnerstva – Skupština FLAG-a Šabakun	54
Tablica 13 Struktura tijela FLAG nadležnog za odabir projekata na FLAG natječaju	54
Tablica 14 Planirani financijski kapaciteti FLAG-a u razdoblju 2023.-2029.	55
Tablica 15 Indikativni akcijski plan – broj i raspored raspisivanja FLAG natječaja te predviđeni broj projekta u sklopu njih	57
Tablica 16 Financijski plan provedbe LRSR i rada FLAG-a Šabakun u razdoblju 2021.-2027.	58
Tablica 17 Financijski plan provedbe LRSR i rada FLAG-a Šabakun po godinama u razdoblju 2021.-2027.....	59
Slika 1 Područje obuhvata FLAG-a Šabakun	2
Slika 2 Ribolovne zone FLAG područja.....	14
Slika 3 Shematski prikaz hijerarhijske strukture strateške intervencije LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027.....	36

Prilog 1 – Analitički podaci u sklopu LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027.

Popis naselja FLAG-a Šabakun

JLS	Naselja
Dubrovnik	Bosanka, Brsečine, Čajkovića, Čajkovići, Donje Obuljeno, Dubravica, Dubrovnik, Gornje Obuljeno, Gromača, Kliševo, Knežica, Koločep, Komolac, Lopud, Lozica, Ljubač, Mokošica, Mravinjac, Mrčevo, Nova Mokošica, Orašac, Osojnik, Petrovo Selo, Pobrežje, Prijedor, Rožat, Suđurađ, Sustjepan, Šipanska Luka, Šumet, Trsteno, Zaton
Župa Dubrovačka	Brašina, Buići, Čelopeci, Čibača, Donji Brgat, Gornji Brgat, Grbavac, Kupari, Makoše, Mandaljena, Martinovići, Mlini, Petrača, Plat, Soline, Srebreno, Zavrulje
Konavle	Brotnice, Cavtat, Čilipi, Drvenik, Duba Konavoska, Dubravka, Dunave, Đurinići, Gabrili, Gruda, Jasenice, Komaji, Kuna Konavoska, Lovorno, Ljuta, Mihanići, Mikulići, Močići, Molunat, Palje Brdo, Pločice, Poljice, Popovići, Pridvorje, Radovčići, Stravča, Šilješki, Uskoplje, Vitaljina, Vodovađa, Zastolje, Zvekovica
Mljet	Babino Polje, Blato, Govedari, Korita, Kozarica, Maranovići, Okuklje, Polače, Pomena, Prožura, Prožurska Luka, Ropa, Saplunara, Sobra
Lastovo	Glavat, Lastovo, Pasadur, Skrivena Luka, Sušac, Uble, Zaklopatica
Vela Luka	Vela Luka
Blato	Blato, Potirna
Lumbarda	Lumbarda
Smokvica	Smokvica

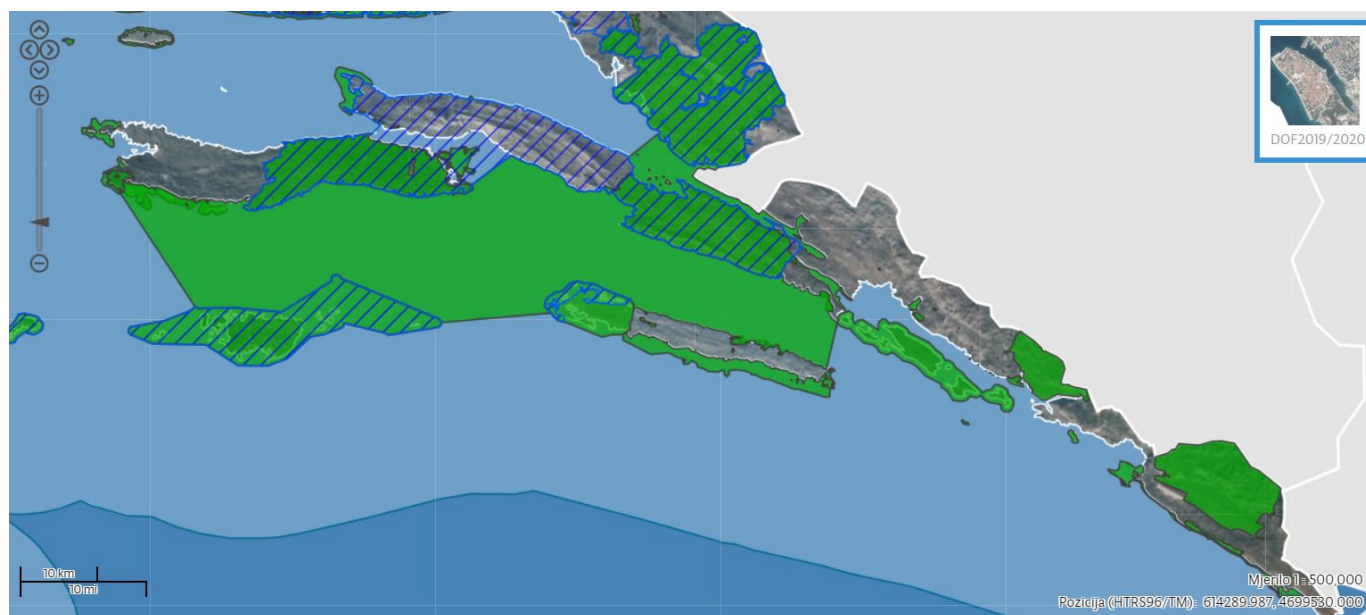
Izvor: DZS

Zaštićeni prirodni lokaliteti na području FLAG-a

Kategorija zaštite	Naziv	Godina proglašenja	JLS-ovi u FLAG-u na čijem području se nalazi
Nacionalni park	Mljet	1960., 1997.	Mljet
Posebni rezervat	Kočje	1962.	Sjeverni dio otoka Korčule
Posebni rezervat	Velika dolina na Mljetu	1965.	Mljet
Park prirode	Lastovsko otočje	2006.	Lastovo
Spomenik prirode	Šipun	1963.	Cavtat, Općina Konavle
Spomenik prirode	Rača	1965.	Lastovo
Spomenik prirode	Vela spila	1966.	Vela luka
Značajni krajobraz	Saplunara	1965.	Mljet
Značajni krajobraz	Konavoski dvori	1975.	Konavle
Park šuma	Velika i Mala Petka	1987.	Dubrovnik
Park šuma	Donje Čelo	1951.,1961.	Dubrovnik
Park šuma	Gornje Čelo	1951.,1961.	Dubrovnik
Park šuma	Ošjak	1962.	Vela Luka
Spomenik parkovne arhitekture	Dubrovnik Platana	2010.	Dubrovnik

Izvor: MINGOR, Zavod za zaštitu prirode - Biportal

Prikaz obuhvata NATURA 2000 lokaliteta u DNŽ

Izvor: MINGOR, Zavod za zaštitu prirode - Bioportal

Osnovni razvojni pokazatelji u sklopu indeksa razvijenosti FLAG područja

JLS	Razvojni a skupina prema IR	Indeks razvijenosti JLS	Prosječan dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva	Indeks starenja	Visoko obrazovano stanovništvo (VŠS, VSS)
Dubrovnik	8	115.637	38,130.42	7,394.93	0.0841	103.72	125	0.3562
Župa dubrovačka	8	113.065	34,265.29	3,899.60	0.0763	123.99	69.6	0.2127
Konavle	8	111.532	38,829.82	4,735.37	0.0856	101.02	104.2	0.2403
Lastovo	7	105.442	29,804.41	2,865.58	0.1683	102.24	146.2	0.2403
Blato	6	104.025	27846.81	2,462.77	0.13	102.07	140.1	0.1772
Mljet	6	103.822	28510.64	3,326.74	0.08	102.69	222.9	0.1833
Lumbarda	6	103.722	21754.39	2,514.04	0.16	105.16	111	0.2108
Vela Luka	5	101.579	24918.36	2,160.28	0.15	95.97	155.1	0.1823
Smokvica	5	100.851	22223.41	1,889.63	0.16	96.62	153.6	0.1962
FLAG Šabakun	n/p	105.695	29,587.06	3,472.10	0.12	103.72	136.41	0.22

Izvor: Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti - jedinice lokalne samouprave, MRRFEU

Struktura trgovačkih društava prema djelatnostima i veličini na području FLAG-a Šabakun u 2022. godini

Djelatnosti	Mikro	Malo	Srednje	Veliko	Ukupno
(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	30	4	0	0	34
(B) RUDARSTVO I VAĐENJE	1	0	1	0	2
(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	134	12	2	0	148
(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	12	3	0	0	15
(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	14	11	2	0	27
(F) GRAĐEVINARSTVO	320	39	3	0	362
(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	413	38	0	1	452
(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	224	7	3	2	236
(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	601	51	15	1	668
(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	105	5	0	0	110
(K) FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	4	1	0	0	5
(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	267	8	0	0	275
(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	428	12	2	0	442
(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	309	18	2	0	329
(O) JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	1	0	0	0	1
(P) OBRAZOVANJE	24	0	0	0	24
(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	26	2	0	0	28
(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	59	2	0	0	61
(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	101	2	0	0	103
UKUPAN BROJ TVRTKI – FLAG Šabakun	3,073	215	30	4	3,322

Izvor: Digitalna komora HGK

Struktura prihoda trgovačkih društava prema djelatnostima i veličini na području FLAG-a Šabakun u 2022. godini

Prihodi	Mikro	Malo	Srednje	Veliko	Ukupno
(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1,813,350.22	2,963,687.32	0.00	0.00	4,777,037.54
(B) RUDARSTVO I VAĐENJE	13,187.47	0.00	8,715,167.30	0.00	8,728,354.77
(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	18,511,618.93	18,769,063.09	16,268,738.86	0.00	53,549,420.88

(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	655,064.45	14,808,597.93	0.00	0.00	15,463,662.38
(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	4,542,080.94	10,271,338.90	16,685,093.37	0.00	31,498,513.21
(F) GRAĐEVINARSTVO	34,297,498.87	54,864,417.20	36,242,325.96	0.00	125,404,242.03
(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	68,340,957.25	84,373,744.44	0.00	39,809,485.30	192,524,186.99
(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	20,826,507.51	13,344,018.32	19,527,501.74	135,739,794.82	189,437,822.39
(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	104,953,563.40	135,930,325.30	150,886,325.04	57,673,404.33	449,443,618.07
(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	14,489,007.52	23,715,903.26	0.00	0.00	38,204,910.78
(K) FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	271,648.42	564,365.79	0.00	0.00	836,014.21
(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	19,195,311.17	15,325,893.02	0.00	0.00	34,521,204.19
(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	32,236,719.78	18,646,821.92	33,249,885.19	0.00	84,133,426.89
(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	45,712,236.04	48,600,001.03	17,474,442.37	0.00	111,786,679.44
(O) JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	48,474.22	0.00	0.00	0.00	48,474.22
(P) OBRAZOVANJE	2,104,856.32	0.00	0.00	0.00	2,104,856.32
(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4,197,032.85	4,592,795.67	0.00	0.00	8,789,828.52
(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	6,774,423.65	1,474,856.33	0.00	0.00	8,249,279.98
(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	7,487,862.03	3,769,095.62	0.00	0.00	11,256,957.65

UKUPNI PRIHODI FLAG Šabakun	386,471,401.04	452,014,925.14	299,049,479.83	233,222,684.45	1,370,758,490.46

Izvor: Digitalna komora HGK

Struktura zaposlenih u trgovačkim društvima prema djelatnostima i veličini na području FLAG-a Šabakun u 2022. godini

BROJ ZAPOSLENIH	Mikro	Malo	Srednje	Veliko	Ukupno
	6,488	4,303	3,916	1,531	16,238
(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	45	45	0	0	90
(B) RUDARSTVO I VAĐENJE	1	0	55	0	56
(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	373	221	363	0	957
(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	10	3	0	0	13
(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	41	250	402	0	693
(F) GRAĐEVINARSTVO	637	794	408	0	1,839
(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNH VOZILA I MOTOCIKALA	781	530	0	311	1,622
(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	416	142	444	529	1,531
(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	1,756	1,276	1,887	691	5,610
(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	268	120	0	0	388
(K) FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	5	6	0	0	11
(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	189	71	0	0	260
(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	748	180	175	0	1,103
(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	668	473	182	0	1,323
(O) JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	2	0	0	0	2
(P) OBRAZOVANJE	89	0	0	0	89
(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	93	83	0	0	176
(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	108	16	0	0	124
(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	258	93	0	0	351

Izvor: Digitalna komora HGK

Pokazatelji gospodarskog sektora ribarstva i akvakulture područja FLAG-a Šabakun u 2022. godini

Područje i djelatnost	Broj mikro tvrtki	Broj malih tvrtki	Prihodi mikro tvrtki	Prihodi malih tvrtki	Broj zaposlenih mikro tvrtke	Broj zaposlenih male tvrtke
Ribolov - FLAG Šabakun	5	1	374,858.2	1,078,568.5	5	2
Akvakultura - FLAG Šabakun	2	1	0.0	1,375,173.5	1	1
Ribolov - DNŽ	12	2	506,083.9	1,078,568.5	15	30
Akvakultura - DNŽ	10	1	1,878,916.1	1,375,173.5	19	8
Ribolov - RH	162	41	24,886,075.7	50,129,220.7	162	41
Akvakultura - RH	72	14	7,831,256.4	23,037,947.5	72	14

Izvor: Digitalna komora HGK

Ostvareni dolasci turista u razdoblju 2019.-2022. godina na području FLAG-a

	2019			2020			2021			2022		
	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani
Blato	19,457	1,488	17,969	12,578	1,771	10,807	18,584	1,841	16,743	20,307	2,037	18,270
Dubrovnik	1,439,531	56,884	1,382,647	219,683	42,983	176,700	518,102	53,728	464,374	1,029,559	71,080	958,479
Konavle	173,784	6,059	167,725	22,884	3,276	19,608	60,199	4,139	56,060	125,100	6,314	118,786
Lastovo	9,365	2,828	6,537	5,756	3,013	2,743	8,984	3,667	5,317	9,207	3,309	5,898
Lumbarda	17,658	2,069	15,589	8,142	2,311	5,831	13,672	2,638	11,034	17,309	3,406	13,903
Mljet	34,048	4,376	29,672	15,583	6,393	9,190	26,442	6,820	19,622	30,042	6,196	23,846
Smokvica	8,178	980	7,198	1,928	520	1,408	5,895	1,076	4,819	6,797	1,270	5,527
Vela Luka	32,206	5,689	26,517	13,127	4,383	8,744	22,173	4,954	17,219	26,243	5,784	20,459
Župa Dubrovačka	161,761	11,496	150,265	24,375	6,258	18,117	58,647	6,827	51,820	109,284	9,352	99,932
FLAG Šabakun	1,895,988	91,869	1,804,119	324,056	70,908	253,148	732,698	85,690	647,008	1,373,848	108,748	1,265,100

Izvor: Turizam u primorskim općinama i gradovima, DZS

Struktura poljoprivrednih gospodarstva na području FLAG-a

JLS	Organizacijski oblik poljoprivrednika							Ukupno
	OPG	SOPG	Obrt	Trgovačko društvo	Zadruga	Druga pravna osoba i ostalo		
Dubrovnik	552	52	2	12	1	2	621	
Župa dubrovačka	181	0	9	1	1	0	192	
Konavle	551	21	4	14	1	0	591	
Lastovo	94	1	1	2	1	0	99	
Blato	413	18	1	2	1	0	435	
Mljet	94	1	1	2	0	0	98	

Lumbarda	93	4	2	0	0	0	99
Vela Luka	364	21	5	2	0	0	392
Smokvica	184	6	2	0	1	0	193
FLAG Šabakun	2526	124	27	35	6	2	2720
DNŽ	7737	293	103	88	18	6	8245

Izvor: Upisnik poljoprivrednika, APPRRR

Struktura poljoprivrednih površina na području FLAG-a

JLS	Oranic a	Livad a	Krški pašnja k	Vinograd i	Maslini k	Voćnja k	Ukupn o	Broj ARKO D parcela
Lumbarda	4.65	0	0.95	27.01	70.26	0.94	106.3	837
Smokvica	14.61	0.17	0.07	133.5	210.46	1.46	374.17	2358
Vela Luka	6.76	0.96	0	15.85	385.56	3.14	435.56	2167
Lastovo	22.89	0.27	20.18	21.75	57.69	5.31	130.51	824
Dubrovnik	21.79	10.95	66.36	9.81	155.56	34.47	321.39	1283
Konavle	70.09	82.77	140.62	158.75	191.13	29.26	703.59	3118
Blato	18.42	0.71	0.71	68.95	332.58	7.02	446.91	2020
Župa Dubrovačka	18.41	8.25	15.32	2.19	32.3	4.17	93.96	618
Mljet	1.78	0	0.17	5.52	51.07	1.51	63.58	447
FLAG Šabakun	179.4	104.08	244.38	443.33	1486.61	87.28	2675.97	13672
DNŽ	869.87	162.47	1534.46	1923.37	2463.03	2123.52	9588.01	42667

Izvor: Upisnik poljoprivrednika, APPRRR

Brojno stanje stoke na području FLAG-a

JLS	Goveda	Konji	Koze	Magarci	Ovce	Svinje	Ukupno
Blato	10	1	43		122	10	186
Dubrovnik	135	7	306	34	501		983
Konavle	512	49	681	11	1586	30	2869
Lastovo	5		312	1	772	29	1119
Lumbarda	0	0	7	0	30	0	37
Mljet	0	0	11	2	31	0	44
Smokvica	5	0	20	0	3	2	30
Vela Luka	0	0	43	0	0	0	43
Župa Dubrovačka	43	4	173	15	330	0	565
FLAG Šabakun	710	61	1596	63	3375	71	5876
DNŽ	1992	153	3678	259	7612	125	13819

Izvor: Upisnik poljoprivrednika, APPRRR

Trend kretanja broja nezaposlenih na području FLAG-a

JLS	2019.	2020.	2021.	2022.
Blato	95	108	77	81
Dubrovnik	1085	1912	1622	1194
Konavle	211	406	316	215
Lastovo	43	51	37	34
Mljet	26	40	32	25
Smokvica	29	38	27	28
Vela Luka	153	179	133	149
Lumbarda	45	60	48	50
Župa Dubrovačka	211	386	317	223
FLAG Šabakun	1898	3180	2609	1999
DNŽ	4575	6355	5353	4529

Izvor: HZZ statistika

Kretanje broja nezaposlenih po mjesecima u 2022. godini na području FLAG-a

Mjesec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Blato	84	92	87	94	85	64	59	67	70	89	95	89
Dubrovnik	1838	1828	1572	1173	955	831	876	870	795	902	1202	1481
Konavle	422	406	284	181	143	122	131	135	116	135	215	290
Lastovo	44	44	49	47	33	24	23	22	22	30	36	38
Mljet	33	35	33	27	21	14	16	16	16	25	31	32
Smokvica	36	37	36	31	27	20	15	14	18	25	38	41
Vela Luka	185	193	183	176	130	99	96	100	105	142	178	205
Lumbarda	71	72	70	60	35	22	21	22	24	52	74	75
Župa Dubrovačka	379	384	307	198	161	141	152	152	133	145	224	303
FLAG Šabakun	3092	3091	2621	1987	1590	1337	1389	1398	1299	1545	2093	2554
DNŽ	6152	6181	5645	4774	4053	3492	3539	3530	3357	3787	4603	5239

Izvor: HZZ statistika

Struktura nezaposlenih prema dobi u 2022. godini na području FLAG-a

Dob	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 i više	Ukupno
Blato	3	3	15	5	8	11	7	2	5	7	66
Dubrovnik	6	49	85	77	92	98	116	91	117	88	819

Konavle	4	13	17	11	6	13	15	15	8	13	115
Lastovo	1	1	2	3	0	1	2	0	7	7	24
Mljet	0	3	7	2	2	1	2	3	3	2	25
Smokvica	2	5	4	4	1	4	1	3	6	1	31
Vela Luka	9	10	11	15	11	14	19	18	13	13	133
Lumbarda	1	3	8	4	3	9	5	3	5	1	42
Župa Dubrovačka	3	6	14	20	17	12	15	19	14	9	129
FLAG Šabakun	29	93	163	141	140	163	182	154	178	141	1384
DNŽ	61	249	392	342	339	398	403	420	511	398	3513

Izvor: HZZ statistika

Trend kretanja godišnjeg prosjeka osiguranika (zaposlenih) na području FLAG-a

Godina	2019	2020	2021	2022
Blato	1325	1333	1338	1327
Dubrovnik	26489	23620	23868	25266
Konavle	2981	2574	2633	3103
Lastovo	240	227	236	247
Mljet	393	345	356	367
Smokvica	194	182	189	210
Vela Luka	1142	1088	1113	1118
Lumbarda	257	230	237	261
Župa Dubrovačka	1899	1658	1747	1921
FLAG Šabakun	34920	31257	31717	33820
DNŽ	48156	45075	46173	48206

Izvor: Statističke informacije HZMO

Osnovni demografski pokazatelji područja FLAG-a

JLS	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.	Prosječna starost 2021.	Indeks starenja 2021.	Mladi 0-19	Stari 65 i više	Broj rođenih 2021.	Broj umrlih 2021.	Vitalni indeks 2021.
Dubrovnik	42,615	41,562	44.0	150.0	8,169	9,433	469	585	80
Župa Dubrovačka	8,331	8,705	39.4	91.1	2,120	1,409	111	94	118
Blato	3,593	3,330	46.6	188.9	631	929	31	73	43
Konavle	8,577	8,607	42.4	124.7	1,908	1,828	108	113	96
Lastovo	792	748	46.3	199.2	128	185	8	12	67
Lumbarda	1,213	1,209	44.2	158.5	236	290	7	16	44

Mljet	1,088	1,062	49.0	269.7	155	320	9	20	45
Smokvica	916	868	45.3	168.2	176	232	9	11	82
Vela Luka	4,137	3,772	47.2	202.7	677	1,099	42	67	63
FLAG Šabakun	71,262	66.863	44.9	172.6	14,200	15,725	794	991	80
DNŽ	122,568	115,564	43.8	147.4	23,238	26,023	1,199	1,628	74
RH	4,284,889	3,871,833	44.3	156.2	741,145	869,239	36,508	62,712	58

Izvor: Popis stanovništva 2011. i 2021, DZS; Vitalna statistika za 2021. godinu, DZS

Obrazovna struktura stanovništva područja FLAG-a

JLS	Ukupno	Bez škole	Završena osnovna škola	Završena srednja škola	Visoko obrazovanje
Dubrovnik	35,230	88	3,486	19,079	12,303
Blato	2,855	13	518	1,697	550
Konavle	7,107	12	1,068	4,161	1,787
Lastovo	651	1	108	368	163
Lumbarda	1,017	10	83	684	230
Mljet	943	5	188	580	167
Smokvica	732	3	161	414	152
Vela Luka	3,290	17	532	2,034	659
Župa dubrovačka	7,023	20	845	4,332	1,766
FLAG Šabakun	58,848	169	6,989	33,349	17,777
DNŽ	97,836	438	13,018	56,661	26,210
RH	3,319,417	13,018	576,892	1,843,303	798,853

Izvor: Popis stanovništva 2021., DZS

Popis kulturnih dobara područja FLAG-a Šabakun

R. br.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta
1	Z-977	Crkva sv. Mihajla	Trsteno, NA VODI 15	Nepokretna pojedinačna
2	Z-978	Crkva sv. Spasa s grobljem	Vitaljina, BEZBOGE 2	Nepokretna pojedinačna
3	Z-979	Crkva sv. Stjepana s grobljem	Zaton, MOHOVO 32i/33	Nepokretna pojedinačna
4	Z-980	Crkva Navještenja	Lozica	Nepokretna pojedinačna
5	Z-981	Crkva Navještenja s grobljem	Zaton	Nepokretna pojedinačna
6	Z-1611	Crkva sv. Nikole	Prijevor, DRAČEVO SELO 2	Nepokretna pojedinačna
7	Z-1612	Crkva Navještenja	Komolac, PUT IZVORA	Nepokretna pojedinačna
8	Z-1613	Samostan i crkva Pohođenja Marijina	Prijevor, NA RIVI 1	Nepokretna pojedinačna
9	Z-1615	Tvrđava Sutvrač	Lopud	Nepokretna pojedinačna
10	Z-1616	Utvrdica Sokol grad	Dunave	Nepokretna pojedinačna

11	Z-1689	Ljetnikovac Bonda - Majstorović	Dubrovnik, NIKOLE TESLE 1	Nepokretna pojedinačna
12	Z-2428	Crkva sv. Tripuna	Komolac	Nepokretna pojedinačna
13	Z-2529	Arheološka zona Polače	Polače	Arheologija
14	Z-3627	Crkva Velike Gospe s grobljem	Rožat	Nepokretna pojedinačna
15	Z-3628	Ljetnikovac Zuzorić - Bizzaro	Brsečine,	Nepokretna pojedinačna
16	Z-3630	Ljetnikovac Stay	Sustjepan, BATAHOVINA	Nepokretna pojedinačna
17	Z-3631	Crkva sv. Stjepana	Sustjepan	Nepokretna pojedinačna
18	Z-3993	Ljetnikovac Bunić - Kaboga	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
19	Z-4382	Ljetnikovac Bozdari - Škaprlenda	Čajkovići, ČAJKOVIĆI 1	Nepokretna pojedinačna
20	Z-4383	Ljetnikovac Bunić - Gradić	Dubrovnik, OBALA STJEPANA RADIĆA 5	Nepokretna pojedinačna
21	Z-4385	Ruševni ljetnikovac Gučetić-Lazarević-Zbutega	Donje Obuljeno, DONJE OBULJENO	Nepokretna pojedinačna
22	Z-4386	Ljetnikovac Gučetić - Vodnica	Mokošica, NA MORU 16	Nepokretna pojedinačna
23	Z-4388	Ljetnikovac Natali - Sorkočević	Dubrovnik, OBALA PAPE IVANA PAVLA II 35	Nepokretna pojedinačna
24	Z-4389	Ljetnikovac Toma Stjepovića Skočibuhe	Suđurađ, SUĐURAĐ 28	Nepokretna pojedinačna
25	Z-4390	Ljetnikovac Petra Sorkočevića	Dubrovnik, LAPADSKA OBALA	Nepokretna pojedinačna
26	Z-4391	Crkva i groblje sv. Mihajla	Dubrovnik,	Nepokretna pojedinačna
27	Z-4392	Crkva Gospe od Šunja	Lopud, GETINA 28	Nepokretna pojedinačna
28	Z-4578	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Lopud	Nepokretna pojedinačna
29	Z-4579	Crkva sv. Nikole Grčkog	Lopud	Nepokretna pojedinačna
30	Z-4580	Crkva sv. Trojstva	Lopud	Nepokretna pojedinačna
31	Z-4581	Crkva sv. Križa	Lopud, OBALA IKULJEVANA 2	Nepokretna pojedinačna
32	Z-4582	Ljetnikovac Sorkočević - Skala	Komolac, NA SKALI	Nepokretna pojedinačna
33	Z-4584	Knežev dvor	Lopud	Nepokretna pojedinačna
34	Z-4586	Crkva sv. Barbare	Suđurađ	Nepokretna pojedinačna
35	Z-4614	Ljetnikovac Bettera-Katić	Zavrelje	Nepokretna pojedinačna
36	Z-4673	Ljetnikovac Gučetić - Rašica	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
37	RST-0941-1976.	Kulturno-povijesna cjelina Lastova	Lastovo	Kulturnopovijesna cjelina
38	Z-3818, N-1	Kulturno-povijesna urbanistička cjelina Dubrovnika	Dubrovnik	Kulturnopovijesna cjelina
39	Z-6045	Arheološko nalazište Skrivena luka	Skrivena Luka,	Arheologija
40	Z-4615	Arheološko nalazište Knežina	Lumbarda	Arheologija
41	Z-7264	Podvodno arheološko nalazište - sidrište na jugozapadnoj strani otoka Ovrata	Polače	Arheologija
42	Z-7213	Ostaci novovjekovnog brodoloma	Suđurađ	Arheologija
43	Z-6034	Ostaci antičkoga naselja s bazilikom sv. Petra	Uble	Arheologija
44	Z-5528	Arheološko nalazište Mirje u polju Bradat	Vela Luka	Arheologija
45	Z-5111	Arheološko nalazište Mirje	Potirna	Arheologija
46	Z-4674	Arheološko nalazište Beneficij - Gudulija	Vela Luka	Arheologija
47	Z-3817	Arheološko nalazište Vela spila	Vela Luka	Arheologija
48	Z-2461	Crkva sv. Mihajla	Babino Polje	Nepokretna pojedinačna
49	Z-2459	Kuća Bartunek	Dubrovnik, Petra Krešimira IV 11	Nepokretna pojedinačna
50	Z-4027	Ljetnikovac Marina Bunića	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna

51	Z-4026	Ljetnikovac Gundulić	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
52	Z-4031	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Dubrovnik, SREDNJI KONO 22	Nepokretna pojedinačna
53	Z-4030	Crkva sv. Lazara	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
54	Z-3236	Festa sv. Vlaha	Dubrovnik	Nematerijalna
55	Z-4114	Kompleks Dominikanskog samostana s crkvom sv. Križa	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
56	Z-4113	Kompleks Marinović - Miletić	Dubrovnik, LAPADSKA OBALA 11	Nepokretna pojedinačna
57	Z-3271	Ladanjski kompleks s crkvom sv. Križa	Dubrovnik, ANDRIJE HEBRANGA 108 , Dubrovnik, RADNIČKA 16	Nepokretna pojedinačna
58	Z-3275	Kuća Sandri	Dubrovnik, DR. ANTE STARČEVIĆA 43	Nepokretna pojedinačna
59	Z-4112	Ljetnikovac Bassegli - Gozze	Dubrovnik, OBALA STJEPANA RADIĆA 2	Nepokretna pojedinačna
60	Z-3273	Ljetnikovac Beneša	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
61	Z-4110	Ljetnikovac Crijević - Pucić - "Nerun" s kapelom sv. Elizabete	Dubrovnik, BRANITELJA DUBROVNIKA	Nepokretna pojedinačna
62	Z-4111	Ljetnikovac Giorgi - Matijević	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
63	Z-4028	Ljetnikovac Gracić	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
64	Z-4387	Ljetnikovac Kaboga – Zec	Dubrovnik, OBALA PAPE IVANA PAVLA II 39i/40	Nepokretna pojedinačna
65	Z-3270	Ljetnikovac Košta	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
66	Z-4116	Ljetnikovac Natali - Pozza - Sorgo - Katić	Zaton	Nepokretna pojedinačna
67	Z-4029	Ljetnikovac Nikšić	Dubrovnik, IVA DULČIĆA	Nepokretna pojedinačna
68	Z-3272	Ljetnikovac Vučić	Dubrovnik, OBALA STJEPANA RADIĆA 1	Nepokretna pojedinačna
69	Z-2465	Kulturni krajolik otoka Daksa	Dubrovnik	Kulturni krajolik
70	Z-6561	Podmorska arheološka zona otoka Lastova, Kopišta i Sušca, te svih otoka arhipelaga Lastovnjaci (Donji Škoji)	Lastovo	Arheologija
71	Z-6562	Podmorska arheološka zona otoka Mljeta	Govedari	Arheologija
72	Z-3277	Solska baza	Dubrovnik, OBALA PAPE IVANA PAVLA II 41	Nepokretna pojedinačna
73	Z-1747	Kuća Šimić - Žarak	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
74	Z-1746	Kuća Špindler	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
75	Z-1748	Stambeni kompleks Jelić	Dubrovnik, Pelješka 1	Nepokretna pojedinačna
76	Z-3276	Vila Roma	Dubrovnik, Dr. Ante Starčevića 17	Nepokretna pojedinačna
77	Z-5588	Vila Rusko	Dubrovnik, BRANITELJA DUBROVNIKA	Nepokretna pojedinačna
78	Z-63	Podvodno arheološko nalazište kod rta Ratac	Koločep	Arheologija
79	Z-7015	Vila Rusko	Koločep, DONJE ČELO 1	Nepokretna pojedinačna
80	Z-4583	Stambeno-gospodarski kompleks Ranjina - Capor	Komaji, VIGNJE	Nepokretna pojedinačna
81	Z-935	Ljetnikovac Pera Kolića	Komolac, TENTURIJA	Nepokretna pojedinačna
82	Z-89	Podvodno arheološko nalazište kod otočića Veli Škoj	Korita	Arheologija
83	Z-1836	Crkva Gospe od Brijega	Korita, KORITA 46	Nepokretna pojedinačna
84	Z-1677	Kaštio	Korita	Nepokretna pojedinačna
85	Z-33	Podvodno arheološko nalazište uz otok Saplun	Glavat,	Arheologija
86	Z-58	Podvodno arheološko nalazište uz rt Novi Hum	Lastovo	Arheologija

87	Z-60	Podvodno arheološko nalazište kod Lukovca	Glavat,	Arheologija
88	Z-96	Podvodno arheološko nalazište uz greben Drašan	Lastovo	Arheologija
89	Z-3615	Lastovski poklad	Lastovo	Nematerijalna
90	Z-4618	Gospodarski kompleks Sabovo	Lopud, GETINA 26a	Nepokretna pojedinačna
91	Z-939	Stambeno - gospodarski niz	Lopud, OBALA I.KULJEVANA	Nepokretna pojedinačna
92	Z-1754	Hotel "Grand"	Lopud, OD ŠUNJA 35	Nepokretna pojedinačna
93	Z-3680	Kuća Taljeran - Bučonić	Lopud, NARIKLA 5	Nepokretna pojedinačna
94	Z-4115	Ljetnikovac Benessa (Benešić, Beneša)	Lopud, OBALA I.KULJEVANA 47	Nepokretna pojedinačna
95	Z-1676	Vila Vesna	Lopud, OBALA I.KULJEVANA 53	Nepokretna pojedinačna
96	Z-4484	Crkva sv. Ivana Krstitelja Glavosijeka s grobljem	Ljuta, DONJA LJUTA 31	Nepokretna pojedinačna
97	Z-4621	Crkva sv. Ilara s grobljem	Mlini	Nepokretna pojedinačna
98	Z-3682	Crkva sv. Roka	Mlini	Nepokretna pojedinačna
99	Z-4483	Svetište Mitrej - spelaeum	Močići	Arheologija
100	Z-949	Ljetnikovac Gradi	Mokošica, GRADIĆEVO 1	Nepokretna pojedinačna
101	Z-2317	Ljetnikovac Ranjina - Zamanja - Podić	Mokošica, NA MORU 8i/9	Nepokretna pojedinačna
102	Z-88	Podvodno arheološko nalazište na položaju Klačine	Okuklje	Arheologija
103	Z-91	Podvodno arheološko nalazište kod rta Maharac	Okuklje	Arheologija
104	Z-92	Podvodno arheološko nalazište u uvali Okuklje	Okuklje	Arheologija
105	Z-82	Podvodno arheološko nalazište kod rta Stobi	Okuklje	Arheologija
106	Z-4117	Stambeno - gospodarski sklop Vlajki	Orašac, KONJAVAC 4i/5	Nepokretna pojedinačna
107	Z-3681	Crkva Gospe od Zdravlja	Petrovo Selo, PETROVO SELO 11	Nepokretna pojedinačna
108	Z-4481	Crkva sv. Petra Apostola sa srednjovjekovnim grobljem	Palje Brdo,	Nepokretna pojedinačna
109	Z-227	Podvodno arheološko nalazište kod rta Glavat	Polače	Arheologija
110	Z-228	Ostaci kasnoantičke gradnje i pripadajući lučki uređaji	Polače	Arheologija
111	Z-1422	Crkva sv. Jurja	Potirna	Nepokretna pojedinačna
112	Z-1757	Crkva Presvetog Trojstva	Pridvorje	Nepokretna pojedinačna
113	Z-961	Knežev dvor	Pridvorje, OPRASI DONJI 25	Nepokretna pojedinačna
114	Z-1837	Crkva sv. Martina	Prožura, PROŽURA 51	Nepokretna pojedinačna
115	Z-1421	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Smokvica	Nepokretna pojedinačna
116	Z-1420	Crkva sv. Petra	Smokvica	Nepokretna pojedinačna
117	Z-90	Antički brodolom u uvali Sobra	Sobra	Arheologija
118	Z-2462	Ljetnikovac Restić	Sustjepan	Nepokretna pojedinačna
119	Z-1424	Povijesna cjelina otoka Sušca	Sušac	Kulturnopovijesna cjelina
120	Z-54	Podvodno arheološko nalazište ispred uvale Gornja planika	Uble	Arheologija
121	Z-84	Podvodno arheološko nalazište kod rta Borova	Uble	Arheologija
122	Z-21	Podvodno arheološko nalazište u Prolazu Mali brod	Uble	Arheologija
123	Z-57	Podvodno arheološko nalazište u uvali Presma	Sušac,	Arheologija
124	Z-59	Podvodno arheološko nalazište ispred ponte Borak	Uble	Arheologija
125	Z-85	Podvodno arheološko nalazište uz rt Cuf	Uble	Arheologija

126	Z-1755	Crkva sv. Nikole	Vitaljina	Nepokretna pojedinačna
127	Z-778	Ljetnikovac Budmani	Zaton	Nepokretna pojedinačna
128	Z-779	Ljetnikovac Gundulić	Zaton	Nepokretna pojedinačna
129	Z-4675	Arheološko nalazište s ostacima ville rustice	Blato	Arheologija
130	RST-0074-1963.	Kaštel Arneri	Blato	Nepokretna pojedinačna
131	Z-56	Podvodno arheološko nalazište kod Plićine Velike	Cavtat	Arheologija
132	Z-1740	Samostan i crkva Gospe od Snijega	Cavtat, VULIČEVIĆEVA 11	Nepokretna pojedinačna
133	Z-1741	Knežev dvor	Cavtat	Nepokretna pojedinačna
134	Z-3875	Mauzolej obitelji Račić s grobljem sv. Roka	Cavtat,	Nepokretna pojedinačna
135	Z-55	Podvodno arheološko nalazište kod Supetra	Cavtat	Arheologija
136	Z-1756	Arheološko nalazište s ostacima antičkih građevina	Cavtat	Arheologija
137	Z-6531	Podmorska arheološka zona pred Cavtatom	Cavtat	Arheologija
138	Z-3397	Kulturno-povijesna cjelina grada Cavtata	Cavtat	Kulturnopovijesna cjelina
139	Z-914	Samostan i crkva sv. Vićenca (Vinka)	Čelopeci	Nepokretna pojedinačna
140	Z-2457	Golubinjak Golubarda	Čelopeci	Nepokretna pojedinačna
141	Z-1760	Crkva sv. Mihajla	Čibača	Nepokretna pojedinačna
142	Z-1744	Crkva sv. Mateja	Čibača	Nepokretna pojedinačna
143	Z-1743	Ljetnikovac Zuzorić - Remedelli - Kisić	Čibača, DON MARINA BEUSANA	Nepokretna pojedinačna
144	Z-1745	Ljetnikovac Pucić (Stara škola) s kapelom sv. Lucije	Čilipi, BEROJE 24i/32	Nepokretna pojedinačna
145	Z-2460	Vila Rusalka	Dubrovnik, Ivana Matijaševića 2	Nepokretna pojedinačna
146	Z-1749	Ljetnikovac Rešetar - Jakovljević - Miš	Dubrovnik, Zrinsko-frankopanska 27	Nepokretna pojedinačna
147	Z-2319	Kompleks ljetnikovca Bete	Dubrovnik, Privežna 14	Nepokretna pojedinačna
148	Z-3274	Ljetnikovac Budislavić	Dubrovnik, GORNJI KONO	Nepokretna pojedinačna
149	Z-926	Crkva sv. Vlaha na Gorici	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
150	Z-4384	Ljetnikovac Gundulić – Zago	Dubrovnik, NIKOLE TESLE 14	Nepokretna pojedinačna
151	Z-5585	Palača Vlajki	Dubrovnik, OD SIGURATE 7	Nepokretna pojedinačna
152	RST-0075-1963.	Crkva Svih svetih	Blato	Nepokretna pojedinačna
153	RST-0583-1971.	Crkva sv. Križa	Blato, 90. ULICA	Nepokretna pojedinačna
154	RST-0584-1971.	Crkva sv. Jerolima	Blato, 65. ULICA	Nepokretna pojedinačna
155	Z-5586	Crkva sv. Lucije (sv. Trojstva)	Blato, 37. ULICA	Nepokretna pojedinačna
156	Z-6588	Crkva sv. Kuzme i Damjana s arheološkim nalazištem	Vela Luka	Nepokretna pojedinačna
157	Z-5799	Crkva sv. Ilije	Lastovo	Nepokretna pojedinačna
158	RST-0736-1973.	Crkva sv. Jurja na Humu	Lastovo	Nepokretna pojedinačna
159	Z-7722	Crkva sv. Vicenca	Lastovo	Nepokretna pojedinačna
160	Z-7717	Crkva Svete Marije na Grži	Lastovo, DOLAC 22	Nepokretna pojedinačna
161	RST-1155-1986.	Crkva sv. Luke	Uble,	Nepokretna pojedinačna
162	Z-7666	Crkva sv. Kuzme i Damjana	Lastovo, DOLAC 20	Nepokretna pojedinačna
163	Z-5566	Crkva sv. Nikole	Lastovo	Nepokretna pojedinačna
164	Z-5513	Crkva sv. Roka	Lastovo, KNEŽEVA	Nepokretna pojedinačna
165	RST-1263-1986.	Crkva sv. Martina	Lastovo	Nepokretna pojedinačna

166	RST-1264-1986.	Crkva sv. Ivana	Lastovo, KNEŽEVA 21	Nepokretna pojedinačna
167	Z-7716	Crkva sv. Antuna	Lastovo, SV. ANTUNA 14	Nepokretna pojedinačna
168	RST-1279-1986.	Crkva sv. Marije u Polju	Lastovo, PUT PORTORUSA	Nepokretna pojedinačna
169	Z-5525	Crkva sv. Lucije	Lastovo, DOLAC 58	Nepokretna pojedinačna
170	Z-5683	Crkva sv. Barbare	Lastovo	Nepokretna pojedinačna
171	Z-7660	Crkva sv. Vlaha	Lastovo	Nepokretna pojedinačna
172	Z-7724	Crkva sv. Augustina	Lastovo, SV. ANTUNA 1	Nepokretna pojedinačna
173	Z-5573	Crkva sv. Spasa	Lastovo	Nepokretna pojedinačna
174	Z-5325	Crkva sv. Mihovila	Smokvica, SMOKVICA	Nepokretna pojedinačna
175	Z-5565	Crkva sv. Vida	Smokvica	Nepokretna pojedinačna
176	Z-6689	Crkva sv. Andrije u Dračevici	Smokvica,	Nepokretna pojedinačna
177	Z-6465	Crkva sv. Ane	Smokvica, SMOKVICA	Nepokretna pojedinačna
178	Z-5292	Crkva sv. Vincenca	Vela Luka, ULICA 25 8	Nepokretna pojedinačna
179	Z-5587	Crkva sv. Josipa sa zvonikom i trgov	Vela Luka,	Nepokretna pojedinačna
180	Z-5549	Ljetnikovac Toreta	Kupari, KUPARSKO POLJE 3	Nepokretna pojedinačna
181	RST-1173-1986.	Židovsko groblje	Dubrovnik	Kulturnopovijesna cjelina
182	Z-5171	Tvrđava "Fort Imperial"	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
183	RST-1217-1986.	Lazareti	Dubrovnik, FRANA SUPILA	Nepokretna pojedinačna
184	RST-1253-1986.	Palača Toma Skočibuhe – Bizzaro	Dubrovnik,	Nepokretna pojedinačna
185	Z-5981	Palača Sponza	Dubrovnik, SVETOGA DOMINIKA 1	Nepokretna pojedinačna
186	RST-1243-1986.	Knežev dvor	Dubrovnik, POLJANA M.DRŽIĆA 3	Nepokretna pojedinačna
187	RST-1227-1986.	Žitnica Rupe	Dubrovnik, OD RUPA	Nepokretna pojedinačna
188	RST-1234-1986.	Palača Sorkočević (Biskupska palača)	Dubrovnik, POLJANA M.DRŽIĆA	Nepokretna pojedinačna
189	Z-7251	Gradski zvonik	Dubrovnik, PLACA	Nepokretna pojedinačna
190	RST-1252-1986.	Mali Arsenal	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
191	Z-5106	Vila Banac - Umjetnička galerija Dubrovnik	Dubrovnik, FRANA SUPILA	Nepokretna pojedinačna
192	RST-0801-1974.	Kaštel Verzotti	Blato, 85. ULICA 41	Nepokretna pojedinačna
193	RST-0806-1974.	Kuća Mirošević	Blato, 88. ULICA 41	Nepokretna pojedinačna
194	RST-0859-1975.	Kuća Vlatko - Rulo	Blato, 71. ULICA	Nepokretna pojedinačna
195	RST-0898-1976.	Kaštel Petković	Blato, 46. ULICA	Nepokretna pojedinačna
196	RST-0947-1976.	Kuća Kokošić (Kokot)	Lastovo, BISKUPA ĐIVOJE 17	Nepokretna pojedinačna
197	RST-0948-1976.	Kuća Siruga - Antičević	Lastovo, PUT GRMICE 5	Nepokretna pojedinačna
198	RST-0949-1976.	Kuća Antica	Lastovo, Pokladarska 6	Nepokretna pojedinačna
199	RST-1110-1982.	Loža	Lastovo, DOLAC	Nepokretna pojedinačna
200	RST-0058-1962.	Gradske zidine Cavtata	Cavtat	Nepokretna pojedinačna
201	Z-5569	Loža	Blato, 82. ULICA	Nepokretna pojedinačna
202	RST-1171-1986.	Zidine Molunta	Molunat,	Nepokretna pojedinačna
203	Z-6021	Ostaci higijensko - sanitarnog kompleksa	Gornji Brgat, KOD CRKVE 5	Nepokretna pojedinačna
204	Z-5580	Ljetnikovac Arapovo - Morovo - Soderini	Orašac, NA MORU 1	Nepokretna pojedinačna
205	RST-1213-1986.	Palača Ranjina	Dubrovnik, BRACE ANDRIJIĆA 10	Nepokretna pojedinačna

206	RST-1214-1986.	Palača Stay	Dubrovnik, IZMEĐU POLAČA	Nepokretna pojedinačna
207	RST-1256-1986.	Kuća rektora kompleksa Domino	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
208	RST-1260-1986.	Ljetnikovac Pugliesi	Zaton	Nepokretna pojedinačna
209	Z-6042	Arheološko nalazište Tumba	Gornji Brgat	Arheologija
210	RST-1292-1986.	Tvrđava Kaštio	Lastovo	Nepokretna pojedinačna
211	RST-1294-1986.	Zgrada	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
212	RST-1298-1986.	Utvrda Gnjišite	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
213	RST-1299-1986.	Palača Gozze - Bassegli - Katić	Dubrovnik, GUNDULIĆEVA POLJANA	Nepokretna pojedinačna
214	RST-0946-1976.	Kuća Lučić - Antičević	Lastovo, SV. VICENCA 7	Nepokretna pojedinačna
215	Z-7253	Orlandov stup	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
216	Z-7254	Mala Onofrijeva fontana	Dubrovnik, LUŽA	Nepokretna pojedinačna
217	Z-7269	Glavna straža	Dubrovnik, LUŽA	Nepokretna pojedinačna
218	RST-1276-1986.	Ljetnikovac Pucić - Kosor	Dubrovnik, LAPADSKA OBALA 25	Nepokretna pojedinačna
219	RST-1427-1996.	Svjetionik Struga	Skrivena Luka,	Nepokretna pojedinačna
220	RST-1428-1996.	Svjetionik Glavat	Glavat,	Nepokretna pojedinačna
221	RST-1425-1996.	Svjetionik Pločice	Blato,	Nepokretna pojedinačna
222	RST-1426-1996.	Svjetionik Sušac	Sušac, Sušac	Nepokretna pojedinačna
223	Z-5321	Velika Onofrijeva fontana	Dubrovnik, POLJ.P.MILIČEVIĆA	Nepokretna pojedinačna
224	RST-1266-1986.	Palača Frana Gundulića	Dubrovnik, IZMEĐU POLAČA	Nepokretna pojedinačna
225	ZDU-154-1965.	Utvrda Forte Straža	Lastovo	Nepokretna pojedinačna
226	RST-1255-1986.	Kula kod crkve sv. Katarine	Lopud, Narikla 43	Nepokretna pojedinačna
227	Z-6170	Crkva Domino (Svi sveti)	Dubrovnik, ŠIROKA 9	Nepokretna pojedinačna
228	Z-6490	Crkva sv. Josipa	Dubrovnik, OD PUČA 15	Nepokretna pojedinačna
229	Z-7252	Crkva sv. Roka	Dubrovnik, ZA ROKOM 4	Nepokretna pojedinačna
230	Z-6440	Crkva sv. Luke	Dubrovnik, SVETOGA DOMINIKA 4	Nepokretna pojedinačna
231	Z-5917	Crkva Navještenja	Dubrovnik, SVETOGA DOMINIKA 8	Nepokretna pojedinačna
232	Z-6542	Crkva sv. Ignacija, Isusovački kolegij (Collegium Ragusinum) i arheološki ostatci crkve sv. Lucije	Dubrovnik, BOŠKOVIĆEVA 2	Nepokretna pojedinačna
233	ZDU-16	Samostan Male braće s crkvom sv. Frana	Dubrovnik, Placa 30	Nepokretna pojedinačna
234	Z-6443	Katedrala Gospe Velike	Dubrovnik, POLJANA M.DRŽIĆA	Nepokretna pojedinačna
235	Z-6220	Crkva sv. Vlaha	Dubrovnik, LUŽA	Nepokretna pojedinačna
236	Z-7393	Crkva sv. Sebastijana	Dubrovnik, SVETOGA DOMINIKA 5	Nepokretna pojedinačna
237	Z-5288	Crkva sv. Spasa	Dubrovnik, PLACA	Nepokretna pojedinačna
238	Z-7395	Dominikanski samostan s crkvom sv. Dominika	Dubrovnik, SVETOGA DOMINIKA 4	Nepokretna pojedinačna
239	RST-1226-1986.	Samostan i crkva sv. Marije od Kaštela	Dubrovnik, OD KAŠTELA 11	Nepokretna pojedinačna
240	RST-1180-1986.	Arheološko nalazište u Pustijerni	Dubrovnik	Arheologija
241	RST-1182-1986.	Ostaci samostana sv. Marka	Dubrovnik	Arheologija
242	Z-5980	Crkva sv. Nikole	Dubrovnik, PRIJEKO 1i/3	Nepokretna pojedinačna
243	Z-6171	Crkva Gospe od Karmena	Dubrovnik, ZA KARMENOM 1	Nepokretna pojedinačna

244	Z-6413	Crkva sv. Margarite	Dubrovnik, OD KAŠTELA 4	Nepokretna pojedinačna
245	RST-1254-1986.	Ostaci samostana sv. Andrije	Dubrovnik	Arheologija
246	Z-7286	Ostatci crkve sv. Stjepana	Dubrovnik	Arheologija
247	Z-5287	Kompleks samostana sv. Katarine Sijenske	Dubrovnik, STROSSMAYEROVA	Nepokretna pojedinačna
248	ZDU-48-1963.	Benediktinski samostan s crkvom sv. Jakova na Višnjici	Dubrovnik, VLAHA BUKOVCA 18	Nepokretna pojedinačna
249	RST-1207-1986.	Ljetnikovac Zamagna (Zamanja)	Donje Obuljeno, DONJE OBULJENO 1	Nepokretna pojedinačna
250	Z-7394	Crkva Preobraženja Kristova (Sigurata)	Dubrovnik, OD SIGURATE 13	Nepokretna pojedinačna
251	RST-1199-1986.	Crkva sv. Gaetana - ruševine	Lopud	Arheologija
252	RST-1273-1986.	Crkva sv. Katarine	Lopud, NARIKLA	Nepokretna pojedinačna
253	RST-1170-1986.	Benediktinski samostan s crkvom sv. Mihovila Pećinskog i crkvom Velike Gospe	Suđurađ, PAKLJENA	Nepokretna pojedinačna
254	RST-1286-1986.	Crkva Gospe od Milosrđa	Suđurađ	Nepokretna pojedinačna
255	RST-1168-1986.	Crkva Sv. Spasa (Suspas)	Šipanska Luka	Nepokretna pojedinačna
256	Z-501	Crkva sv. Antuna	Šipanska Luka, LUKA	Nepokretna pojedinačna
257	Z-502	Crkva sv. Stjepana Prvomučenika	Šipanska Luka, LUKA 116i/117	Nepokretna pojedinačna
258	Z-503	Knežev dvor	Šipanska Luka, DVOR	Nepokretna pojedinačna
259	Z-504	Ljetnikovac Sorgo - Selem	Šipanska Luka, LUKA 177	Nepokretna pojedinačna
260	Z-505	Crkva sv. Đurđa i sv. Nikole	Suđurađ, SUĐURAĐ 59	Nepokretna pojedinačna
261	Z-506	Crkva sv. Trojice	Suđurađ, FRATIJA	Nepokretna pojedinačna
262	Z-507	Crkva sv. Nikole	Suđurađ	Nepokretna pojedinačna
263	Z-508	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Suđurađ	Nepokretna pojedinačna
264	Z-509	Crkva - tvrđava sv. Duha	Suđurađ, PUHIJERA 11	Nepokretna pojedinačna
265	Z-510	Crkva sv. Mihajla nad morem	Šipanska Luka	Nepokretna pojedinačna
266	Z-877	Ljetnikovac Benešić - Gradić - Rastić	Trsteno, POTOK 5	Nepokretna pojedinačna
267	Z-913	Crkva sv. Luke s grobljem	Brotnice, BROTNICE 15	Nepokretna pojedinačna
268	Z-917	Crkva sv. Luke s grobljem	Čibača, PUT SV. LUKE 1	Nepokretna pojedinačna
269	Z-918	Crkva sv. Nikole	Čibača, PUT DRAGOVOLJACA DOMOVINSKOG RATA 1i/3	Nepokretna pojedinačna
270	Z-920	Ljetnikovac Bobaljević - Pucić	Dubrovnik, OBALA PAPE IVANA PAVLA II 28	Nepokretna pojedinačna
271	Z-922	Kuća Kusinovo	Sustjepan, Ispod štreke 5	Nepokretna pojedinačna
272	Z-923	Crkva Navještenja (Nuncijata) s kapelom Gospe Lurdske	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
273	Z-924	Crkva Gospe od Milosrđa	Dubrovnik, LIECHTENSTEINOV PUT 16i/18	Nepokretna pojedinačna
274	Z-925	Crkva sv. Ane	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
275	Z-927	Vila Adonis	Dubrovnik, Trogirska 4	Nepokretna pojedinačna
276	Z-928	Crkva sv. Dimitrija s grobljem stećaka	Gabrili, GABRILI 21	Nepokretna pojedinačna
277	Z-929	Crkva sv. Ane (stara)	Gornji Brgat, PUT HRVATSKIH BRANITELJA	Nepokretna pojedinačna
278	Z-930	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Gornji Brgat	Nepokretna pojedinačna
279	Z-931	Stambeno-gospodarski kompleks Tor	Knežica, Tor 8	Nepokretna pojedinačna
280	Z-932	Ljetnikovac Bizzaro - Facenda	Komolac, KOMOLAC 68	Nepokretna pojedinačna
281	Z-933	Kuća Gundulić	Komolac, KOMOLAC 52	Nepokretna pojedinačna

282	Z-934	Crkva sv. Duha	Komolac, KOMOLAC 2	Nepokretna pojedinačna
283	Z-937	Crkva sv. Đurđa s grobljem	Ljubač, LJUBAČ 16	Nepokretna pojedinačna
284	Z-938	Arheološko nalazište s crkvom sv. Ilije	Lopud	Arheologija
285	Z-940	Ruševine crkve sv. Petra	Lopud	Arheologija
286	Z-941	Samostan i crkva sv. Nikole	Lopud, OBALA I.KULJEVANA 36	Nepokretna pojedinačna
287	Z-942	Ljetnikovac Zamanja	Lopud, OBALA I.KULJEVANA 26	Nepokretna pojedinačna
288	Z-936	Crkva sv. Stjepana s grobljem	Kupari	Nepokretna pojedinačna
289	Z-943	Stambeno - gospodarski sklop Giorgi	Lopud	Nepokretna pojedinačna
290	Z-945	Kapela Gospe od Rozarija	Mlini	Nepokretna pojedinačna
291	Z-946	Mlinica Duper	Mlini	Nepokretna pojedinačna
292	Z-947	Mlinica Ivelja	Mlini	Nepokretna pojedinačna
293	Z-948	Samostan i crkva sv. Marije	Govedari, OTOČIĆ SV.MARIJE 1	Nepokretna pojedinačna
294	Z-950	Ljetnikovac Bunić	Mokošica, PODUMANE 3	Nepokretna pojedinačna
295	Z-951	Crkva sv. Nikole	Orašac, OBROVO 4	Nepokretna pojedinačna
296	Z-952	Crkva sv. Đurđa s grobljem i stećcima	Orašac, POD ĐURĐEVOM CRKVOM 7	Nepokretna pojedinačna
297	Z-955	Crkva sv. Marije Magdalene	Mandaljena, PUT DR. JOSIPA LUČIĆA 6	Nepokretna pojedinačna
298	Z-956	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Plat,	Nepokretna pojedinačna
299	Z-959	Stambeno-gospodarski kompleks Glavić	Poljice, POLJICE 12	Nepokretna pojedinačna
300	Z-960	Samostan i crkva sv. Vlaha	Pridvorje, PODVOR 16	Nepokretna pojedinačna
301	Z-967	Crkva Presvetog Srca Isusova	Srebreno	Nepokretna pojedinačna
302	Z-968	Ljetnikovac Beccadelli	Suđurađ, BISKUPIJA 2	Nepokretna pojedinačna
303	Z-969	Ljetnikovac Vice Skočibuhe	Suđurađ, SUĐURAĐ 27	Nepokretna pojedinačna
304	Z-975	Vila Nardelli	Trsteno, POTOK	Nepokretna pojedinačna
305	Z-976	Crkva sv. Nikole	Trsteno, NA VODI 1	Nepokretna pojedinačna
306	Z-4916	Tvrđava Lovrjenac	Dubrovnik, BANA JOSIPA JELAČIĆA 8	Nepokretna pojedinačna
307	Z-4917	Tvrđava Revelin	Dubrovnik, BANA JOSIPA JELAČIĆA 8	Nepokretna pojedinačna
308	Z-4863	Ljetnikovac na Bilin žalu	Lumbarda, LUMBARDA 690	Nepokretna pojedinačna
309	Z-4856	Arheološko nalazište Gradina sa crkvom sv. Ivana Krstitelja	Vela Luka	Nepokretna pojedinačna
310	Z-4855	Arheološko nalazište na otoku Gubeša	Vela Luka	Arheologija
311	Z-4850	Kaštel Arneri - Kršinić/Cankinov	Lumbarda, LUMBARDA	Nepokretna pojedinačna
312	Z-4851	Kula "Knežina"	Lumbarda, LUMBARDA	Nepokretna pojedinačna
313	Z-4852	Crkva sv. Križa	Lumbarda, LUMBARDA 492	Nepokretna pojedinačna
314	Z-4853	Kuća Glasner	Lumbarda, LUMBARDA 602i/604	Nepokretna pojedinačna
315	Z-4857	Crkva sv. Roka	Lumbarda, LUMBARDA	Nepokretna pojedinačna
316	Z-4862	Crkva Gospe od Polja	Blato	Nepokretna pojedinačna
317	Z-4864	Crkva sv. Bartula	Lumbarda, LUMBARDA 383	Nepokretna pojedinačna
318	Z-2427	Ljetnikovac Natali - Čurlica	Dubrovnik, Gornji kono 44	Nepokretna pojedinačna
319	Z-1614	Samostanski kompleks s crkvom Gospe od Špilica	Lopud, OBALA I.KULJEVANA	Nepokretna pojedinačna

320	Z-4616	Arheološko nalazište s ostacima crkve sv. Stjepana s grobljem	Čibača	Arheologija
321	Z-4617	Arheološko nalazište s ostacima crkve sv. Vlaha s grobljem	Čibača	Arheologija
322	Z-4759	Crkva sv. Petra i Pavla	Lumbarda, LUMBARDA 606	Nepokretna pojedinačna
323	Z-4760	Kaštel Nobilo Donji	Lumbarda, LUMBARDA 605	Nepokretna pojedinačna
324	Z-4761	Kaštel Nobilo Gornji	Lumbarda, LUMBARDA	Nepokretna pojedinačna
325	Z-5217	Ljetnikovac - vila Pucić	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
326	Z-5481	Kuća u ulici Đura Pulića 5	Dubrovnik, ĐURA PULIĆA 5	Nepokretna pojedinačna
327	Z-5218	Ljetnikovac Rešetar - Abramović	Dubrovnik, Zrinsko-frankopanska 18	Nepokretna pojedinačna
328	Z-5482	Ljetnikovac Dražić s kapelicom - Biskupija	Dubrovnik, IVANA KUKULJEVIĆA 17	Nepokretna pojedinačna
329	Z-5219	Kuća Kulušić	Dubrovnik, IVANA ZAJCA	Nepokretna pojedinačna
330	Z-5668	Kuća Benković-Bumbić	Dubrovnik, OBODSKA 1	Nepokretna pojedinačna
331	Z-5220	Kuća Bošnjak - Kutleša	Dubrovnik, ZRINSKO-FRANKOPANSKA 8	Nepokretna pojedinačna
332	Z-5352	Utvrda Delgorgue na Žarkovici	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
333	Z-5421	Kolo linđo Dubrovačkog primorja	Više adresa	Nematerijalna
334	Z-5512	Ljetnikovac Stjepović - Skočibuha	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
335	Z-5485	Crkva sv. Spasa s grobljem	Bosanka	Nepokretna pojedinačna
336	Z-5567	Crkva sv. Marka	Lastovo	Nepokretna pojedinačna
337	Z-5572	Kompleks Ruskovina	Bosanka,	Nepokretna pojedinačna
338	Z-5606	Streljački poligon - Streljana na Bosanki	Bosanka,	Nepokretna pojedinačna
339	Z-5656	Ostaci novovjekovnog brodoloma kod otočića Otočac	Blato	Arheologija
340	Z-6019	Crkva Rozario i bratimska kuća	Dubrovnik, SVETOGA DOMINIKA 1	Nepokretna pojedinačna
341	Z-5653	Dubrovački govor		Nematerijalna
342	Z-5670	Crkva sv. Mihovila (Mihajla) u Lučici	Lastovo, PUT LUČICE	Nepokretna pojedinačna
343	Z-5850	Vila Čingrija	Dubrovnik, PERA ČINGRIJE 1	Nepokretna pojedinačna
344	Z-5710	Ostaci antičke luke kod rta Goričina	Srebreno	Arheologija
345	Z-5752	Ostaci antičkog brodoloma kod Vele Doline	Sobra	Arheologija
346	Z-5756	Ostaci brodoloma kod rta Gumanci	Brsečine	Arheologija
347	Z-5881	Spomenik Viktoru Dyku	Lopud, Od Šunja	Nepokretna pojedinačna
348	Z-6046	Groblje sa stećcima i crkvom sv. Barbare	Dubravka	Arheologija
349	Z-5996	Arheološko nalazište "Sustjepan"	Cavtat	Arheologija
350	Z-6007	Ladanjsko-gospodarski kompleks Vukota na Gornjem Konalu	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
351	Z-6149	Crkva sv. Andrije	Babino Polje, ZADUBLJE 18	Nepokretna pojedinačna
352	Z-6156	Ostatci crkve sv. Pankracija	Babino Polje	Arheologija
353	Z-6150	Crkva sv. Nikole s grobljem	Koločep, DONJE ČELO 54	Nepokretna pojedinačna
354	Z-6155	Ostatci crkve sv. Frana	Koločep	Arheologija
355	Z-6178	Novovjekovni brodolom kod pliči Sv. Pavao, Mljet	Korita	Arheologija
356	Z-6176	Ljetnikovac Rubrizius - Galjuf - Doršner	Dubrovnik, MARIJANA BLAŽIĆA 4	Nepokretna pojedinačna
357	Z-6233	Ostaci crkve sv. Mihajla	Koločep,	Arheologija

358	Z-6209	Ostatci crkve sv. Srđa na položaju Bige	Koločep	Arheologija
359	Z-6203	Ostatci crkve sv. Barbare na položaju Borje kod Gornjega Čela	Koločep	Arheologija
360	Z-6468	Zgrada Osnovne škole Vela Luka	Vela Luka, OBALA 3 1	Nepokretna pojedinačna
361	Z-6481	Crkva sv. Stjepana na lokalitetu "Kala Duha"	Suđurađ, PUHIJERA	Nepokretna pojedinačna
362	Z-6483	Austrougarska utvrda Forteca-Hum i ostatci prapovijesne gradine	Vela Luka	Nepokretna pojedinačna
363	Z-7648	Kulturnopovijesna cjelina naselja Suđurađ	Suđurađ	Kulturnopovijesna cjelina
364	Z-6529	Crkva sv. Đurđa sa srednjovjekovnim grobljem kod Buića	Buići, BUIĆI 45	Nepokretna pojedinačna
365	Z-6819	Arheološko nalazište Barbara	Gornji Brgat	Arheologija
366	Z-6818	Arheološko nalazište Spilan	Plat	Arheologija
367	Z-6543	Arheološko nalazište Veliki Gradac	Grbavac	Arheologija
368	Z-6544	Arheološko nalazište Mitareva gomila	Čibača	Arheologija
369	Z-6585	Arheološka zona Kopila	Blato	Arheologija
370	Z-6572	Tripundanske svečanosti i kolo sv. Tripuna - tradicije bokeljskih Hrvata u Hrvatskoj	Više adresa	Nematerijalna
371	Z-6575	Umijeće izrade konavoskog veza		Nematerijalna
372	Z-6677	Crkva Očišćenja Marijina sa zvonikom, ložom i arheološkim ostatcima stare župne crkve	Smokvica, Smokvica	Nepokretna pojedinačna
373	Z-6695	Arheološko nalazište Smokviška gradina	Smokvica	Arheologija
374	Z-6718	Ladanjski kompleks Sorkočević - Jordan	Dubrovnik, LAPADSKA OBALA 27	Nepokretna pojedinačna
375	Z-6719	Florin dom	Dubrovnik, ŠETALIŠTE KRALJA ZVONIMIRA 52	Nepokretna pojedinačna
376	Z-6804	Arheološko nalazište Sutvara	Smokvica	Arheologija
377	Z-6799	Zgrada Osnovne škole Smokvica	Smokvica, SMOKVICA	Nepokretna pojedinačna
378	Z-6897	Turistička i ugostiteljska škola	Dubrovnik, ŽUPSKA 2	Nepokretna pojedinačna
379	Z-6901	Dom zdravlja	Dubrovnik, DR. ANTE STARČEVIĆA 1	Nepokretna pojedinačna
380	Z-6909	Ladanjsko – gospodarski kompleks Cerva s kapelom Gospe od Milosrđa	Radovčići, GORNJE SELO	Nepokretna pojedinačna
381	Z-6964	Zadružni i kulturni dom	Lumbarda, LUMBARDA	Nepokretna pojedinačna
382	Z-6965	Vila Gozze	Zaton, OBALA S. RADIĆA 54	Nepokretna pojedinačna
383	Z-6976	Ljetnikovac Resti	Rožat, ROŽAT DONJI	Nepokretna pojedinačna
384	Z-6977	Kulturnopovijesna cjelina naselja Šipanska Luka	Šipanska Luka	Kulturnopovijesna cjelina
385	Z-6980	Vila Regenhart	Dubrovnik, VLAHA BUKOVCA 33	Nepokretna pojedinačna
386	Z-6999	Ladanjsko – gospodarski kompleks Pozza – Bassegli – Krtica	Mokošica, NA MORU 20 /21	Nepokretna pojedinačna
387	Z-6997	Ljetnikovac Natali - Sorgo	Dubrovnik, DR. ANTE STARČEVIĆA 35	Nepokretna pojedinačna
388	Z-7030	Kuća Pervan - Žuanić	Dubrovnik, TRPANJSKA 1	Nepokretna pojedinačna
389	Z-7031	Ladanjska cjelina obitelji Gozze i Arboretum Trsteno	Trsteno	Kulturnopovijesna cjelina
390	Z-7083	Crkva sv. Mihovila	Blato	Nepokretna pojedinačna
391	Z-7086	Katoličko groblje s kapelom sv. Križa na Boninovu	Dubrovnik	Nepokretna pojedinačna
392	Z-7183	Utvrda na Prevlaci	Vitaljina	Nepokretna pojedinačna
393	Z-7187	Ostaci novovjekovnoga brodoloma	Cavtat	Arheologija

394	Z-7202	Ostatci broda "Giuseppe Garibaldi"	Cavtat	Arheologija
395	Z-7190	Ostaci kasnoantičkog brodoloma u uvali Tatinica	Kozarica	Arheologija
396	Z-7211	Ostatci kasnoantičkog brodoloma u luci Omani	Sobra	Arheologija
397	Z-7188	Ostaci antičkog brodoloma u uvali Zaklopita	Polače	Arheologija
398	Z-7189	Ostaci antičkog brodoloma u uvali Zaobraslo Prijeslo	Polače	Arheologija
399	Z-7201	Podmorsko arheološko nalazište kod otočića Galičnjaka	Sobra	Arheologija
400	Z-7200	Podmorsko arheološko nalazište koje se nalazi zapadno od mjesta Kozarica	Kozarica	Arheologija
401	Z-7212	Kamenolom sa stećcima "Voznik"	Brotnice	Arheologija
402	Z-7232	Arheološko nalazište Vilina špilja	Rožat	Arheologija
403	Z-7297	Crkveno grobišni kompleks Tri crkve	Dubrovnik, IZMEĐU TRI CRKVE	Nepokretna pojedinačna
404	Z-7227	Ljetnikovac Pucić - Bijelić	Dubrovnik, ANICE BOŠKOVIĆ 9	Nepokretna pojedinačna
405	Z-7250	Loža zvonara	Dubrovnik, LUŽA	Nepokretna pojedinačna
406	Z-7280	Ostaci antičkog brodoloma u uvali Lastovska na otoku Mljetu	Pomena	Arheologija
407	Z-7351	Ljekarništvo Male braće u Dubrovniku	Dubrovnik	Nematerijalna
408	P-6176	Arheološka zona "Koludrt"	Lumbarda	Arheologija
409	Z-7391	Crkva sv. Jakova (Pipunara) na Pelinama	Dubrovnik,	Nepokretna pojedinačna
410	P-6242	Ostaci klačine (vapnenice) na Kozjači	Vela Luka	Arheologija
411	P-6249	Arheološko nalazište Ančinovo	Vela Luka	Arheologija
412	P-6250	Arheološko nalazište Maslinovik	Vela Luka,	Arheologija
413	P-6251	Arheološko nalazište Lokviška glavica	Blato	Arheologija
414	P-6252	Arheološki lokalitet Lokvica	Blato,	Arheologija
415	P-6253	Crkva sv. Petra u uvali Triporte	Vela Luka	Nepokretna pojedinačna
416	P-6256	Podmorsko arheološko nalazište s ostacima kasnelitičkog naselja kod rta Soline	Lumbarda,	Arheologija
417	P-6287	Crkva sv. Antuna Padovanskog	Koločep	Nepokretna pojedinačna
418	P-6288	Crkva sv. Ivana Evanđelista	Blato	Nepokretna pojedinačna
419	P-6301	Kulturno-povijesna cjelina naselja Lopud	Lopud,	Kulturnopovijesna cjelina
420	P-6302	Arheološko nalazište Veprijak	Blato	Arheologija
421	P-6303	Arheološko nalazište na koti 83.1 iznad Vele Krtinje	Blato	Arheologija
422	P-6307	Arheološko podvodno nalazište Veliki Jakljan	Šipanska Luka	Arheologija
423	Z-7437	Konavoska svadbena zdravica		Nematerijalna
424	Z-7438	Kolendavanje u gradu Dubrovniku	Više adresa	Nematerijalna
425	P-6370	Arheološko nalazište Mala Rasohatica	Vela Luka	Arheologija
426	P-6375	Arheološko nalazište Donji Obod	Cavtat	Arheologija
427	P-6388	Dvije prapovijesne gomile (tumula) u Zablaću	Vela Luka	Arheologija
428	P-6391	Ladanjsko – gospodarski sklop na Prtuši, Šipan	Suđurađ,	Nepokretna pojedinačna
429	Z-7586	Stambeno - gospodarski sklop Bosdari na Gornjem Konalu	Dubrovnik, Gornji kono 43	Nepokretna pojedinačna
430	Z-7618	Suhozidna skloništa vrtujci i picuni	Vela Luka, Blato,	Nepokretna pojedinačna
431	P-6617	Arheološko nalazište "Uvala od Poluganja"	Cavtat	Arheologija
432	Z-7677	Arheološko nalazište Sutvara	Potirna	Arheologija

433	P-6656	Arheološko nalazište "Polača" sa crkvom sv. Đurđa i grobljem	Popovići	Arheologija
434	Z-7690	Arheološko nalazište Gradac	Potirna	Arheologija
435	Z-7700	Kompleks ljetnikovaca Manola s crkvom Male Gospe	Lumbarda	Nepokretna pojedinačna
436	Z-7721	Arheološko nalazište Ograda kod Javića	Lumbarda,	Arheologija
437	Z-7728	Arheološko nalazište špilja Rača	Lastovo,	Arheologija

Izvor: Registar kulturnih dobara, Ministarstvo kulture i medija

Prilog 2 – Popis znanstvenih i razvojnih projekata FLAG područja povezanih s ribarstvom, morskim okolišem i maritimnom baštinom

Naziv projekta	Nositelj/Partner iz Hrvatske	Izvor financiranja	Vrijednost projekta	Opća tematika projekta	Ciljevi projekta	Rezultati projekta
"HABI - Aktivnosti podizanja svijesti, obuka i znanstvena istraživanja o vrstama i staništima od zajedničkog interesa zajednice."	LP - Municipality of Conversano, Italy PP2 Mola di Bari, PP3 Dubrovnik Development Agency DURA, PP4 Pubic Institution Lokrum reserve	ERDF	226,605.27	2.2: Pобољшanje zaštite i očuvanja prirode, biološke raznolikosti i zelene infrastrukture, uključujući urbanu sredinu, te smanjenje svih oblika onečišćenja.	Projektни prijedlog namjerava ostvariti niz integriranih ciljeva koji su usmjereni, kao cjelina, na promicanje nove slike područja temeljene na kvaliteti okoliša i krajolika, te bogatstvu kulturnog identiteta i prirodnog naslijeđa	"Završetak zajedničkih obuka" - Organizacija dva transnacionalna seminara, jedan u Conversanu, Italija, i jedan u Dubrovniku, Hrvatska. "Zajedničke strategije i akcijski planovi koje provode organizacije" - Izvješće o smjernicama za upravljanje i očuvanje NATURA 2000 morskih staništa i vrsta s naglaskom na prijetnje i pritiske. Dvije strategije: jedna za Hrvatsku i jedna za Italiju, razvijene zajedno kako bi odgovarale svakom području prema vlastitim prijetnjama.
Od drevnih pomorskih ruta do eko-turističkih destinacija	Nositelj: Sveučilište u Teramu Partner iz Hrvatske: Razvojna agencija Grada Dubrovnika DURA, Sveučilište u Zadru	ERDF i IPAlI	1 043 905,40 EUR	Maritimna baština i valorizacija iste	1. Zajedničko umrežavanje kulturne baštine povezane s drevnim lukama kroz uključivanje lokalnih vlasti 2. Udruženi kapaciteti za ekoturizam 3. Transnacionalna promocija novih eko-turističkih destinacija	Uspostavljena mreža transnacionalne suradnje (ANCIENT ADRION PORTS Network) Izrađen plan zajedničkog istraživanja Izrađen zajednički akcijski plan za promicanje održivog ekoturizma Uspostavljeno 5 small scale pilot projekata (<i>Ortona ancient harbor pilot case, Venice Early Medieval Harbor pilot case, Durres ancient harbor pilot case, Corfu ancient</i>

						<i>harbor pilot case, Dubrovnik ancient harbor pilot case)</i> Povećanje očekivanog broja posjeta i vidljivosti novih ekoturističkih destinacija
ECO-NautiNET	LP. Gospodarka komora Achaia PP3 Sveučilište u Zagrebu, fakultet strojarstva i brodogradnje PP 4 Hrvatska gospodarska, komora Pula, PP6 DURA	ERDF	969,383,80 eur	Realizacija inovativne Adrionove mreže namijenjene malom i srednjem poduzetništvu(SME)	-Podrška razvoju regionalnog inovacijskog sustava za jadransko-jonsko područje - međusektorska suradnja na području nautičkog sektora razvojem online platforme	-Učinkovita i stabilna suradnja između malog i srednjeg poduzetništva (SME) i istraživačkog instituta u svrhu poboljšanja konkurentnosti i Inovacija u nautičkom sektoru -realizacija suradnje uključivanjem inovativnih sudionika i to gospodarske komore i SME te udruga i razvojne agencije, -Podrška inovativnim sudionicima putem lokalnog SME-a - osiguravanje metodologije i drugih mogućnosti poduzetnicima i istraživačkim institutima
ECOLOGICAL observing System in the Adriatic Sea: oceanographic observations for biodiversity – ECOSS	Projekt partner Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije	Interreg ITA-CRO	3.390.551,05 EUR	Zaštita i očuvanje morskog okoliša i ekosustava	Opći cilj je uspostava ECOloškog sustava za promatranje u Jadranskom moru (ECOAdS), koje dijele Italija i Hrvatska, sposobne za integriranje ekoloških i oceanografskih istraživanja i praćenja sa strategijama očuvanja Natura 2000.	Razvijena digitalna platforma s prostornim podacima za bolje upravljanje zaštićenim morskim područjima, izrađeni edukativni katalozi, videozapisi i postavljene edukativno-informativne ploče u Malostonskom zaljevu u svrhu podizanja razine svijesti lokalnog stanovništva i posjetitelja. Održane akcije čišćenja podmorja i obale u području Malostonskog zaljeva. Izrađena izvješća o Natura2000 projektnim područjima za potrebe boljeg daljnjeg upravljanja područjima.

„Plastic free zone”- Zaštićena područja Dubrovačko-neretvanske županije bez plastike za zdravije i zelenije sutra.	Projekt partner Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije	<i>Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost</i>	19.892,66 EUR	Zaštita i očuvanje morskog okoliša i ekosustava	Podupiranje mjera koje doprinose ograničenju korištenja jednokratnih plastičnih proizvoda kao i uklanjanje otpadne plastike i drugih vrsta otpada, u zaštićenim područjima. Otpad u moru je trenutno jedan od najvećih globalnih problema jer osim kroz ekološki negativni utjecaj, te negativni utjecaj na bioraznolikost mora, predstavlja golem rizik za zdravlje ljudi općenito s ogromnim ekonomskim posljedicama. Organiziranjem akcija čišćenja podižemo svijest kako lokalnog tako i šireg stanovništva o problemima otpada u moru kao i važnosti očuvanja morskog ekosustava i pripadajuće bioraznolikosti.	Održane 2 akcije čišćenja podmorja i obale (Uvala Prapratno i Uvala Vučina) Nabavljeni promotivni materijali s temom otpada u moru podijeljeni u školama i lokalnom stanovništvu u svrhu podizanja razine svijesti.
Očuvanje plemenite periske (<i>Pinna nobilis</i>) u južnom dijelu Jadranskog mora	Projekt partner Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije	<i>Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost</i>	331.807,00 EUR	Zaštita i očuvanje morskog okoliša i ekosustava	Cilj projekta je očuvanje i spas od izumiranja mediteranske i jadranske endemske vrste školjkaša, plemenite periske (<i>Pinna nobilis</i>). Plemenita periska je strogo zaštićena vrsta u Republici Hrvatskoj sukladno <i>Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19)</i> te se nalazi na popisu IUCN-a kao kritično ugrožena vrsta	Postavljanje kolektora za prihvatanje ličinki, zaštita ličinki i odraslih živih jedinki od predatora i antropogenog utjecaja, označavanja lokacija za zaštitu, edukacije po školama te ex situ aktivnosti poput smještanja živih jedinki periski u zatvorene sustave i održavanje istih.

					zbog masovnih pomora uzrokovanih parazitom (<i>Haplosporidium pinnae</i>) i bakterijom (<i>Mycobacterium sp.</i>).	
Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000	Projekt partner Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije	Operativni program konkurentnost i kohezija	24.752.425,56 EUR	Zaštita i očuvanje morskog okoliša i ekosustava	Osnovni cilj projekta je uspostava okvira za učinkovito upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000 u Hrvatskoj, kroz participatorni razvoj planova upravljanja područjima ekološke mreže, razvoj i institucionalnih i individualnih kapaciteta za upravljanje te podizanje javne svijesti o važnosti očuvanja ovih područja. U projektnim aktivnostima kao suradnici sudjelovale su i sve javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže.	Izrađeni planovi upravljanja za područja ekološke mreže Dubrovačko-neretvanske županije, ojačani kapaciteti Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže.
Uklanjanje invazivne strane vrste plavi rak (<i>Callinectes sapidus</i>)	Projekt partner Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije	<i>Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost</i>	99.542,11 EUR	Zaštita i očuvanje morskog okoliša i ekosustava	Cilj projekta je, uz stvaranje pravnog okvira za lov i distribuciju ove vrste, ciljani izlov selektivnim vršama i kontinuirano uklanjanje plavih rakova na pilot područjima, uz popularizaciju i poticanje izlova na širem području od strane lokalnog stanovništva, što izravno doprinosi očuvanju zavičajne bioraznolikosti, uključujući riblji fond.	Projekt je u provedbi. očekivani rezultat je smanjenje količine plavog raka i spriječeno daljnje širenje.

Prilog 3 – Popis sudionika u procesu izrade LRSR FLAG-a Šabakun 2021.-2027.

Ime i prezime	Organizacija	Sektor		
		Javni	Civilni	Gospodarski
Mato Oberan	FLAG Šabakun		X	
Franica Miloš	FLAG Šabakun		X	
Frano Milina	Butara			X
Ivo Glavić	Gof			X
Mia Hrnić	Grad Dubrovnik	X		
Nebojša Jovičević	Naše more			X
Emilija Zalokar	Molunat – Prevlaka			X
Đuro Musladin	Pagar			X
Barbara Mirošević	Poduzetnički inkubator Vela Luka	X		
Ranko Surjan	Općina Vela Luka	X		
Mario Šljuka	Savez društva športskog ribolova na moru županije Dubrovačko-neretvanske		X	
Iva Frlan	Općina Lastovo	X		
Marija Šimić Marinović	Općina Blato	X		
Nikola Kalafatović	Obrtnička komora Dubrovačko-neretvanske županije			X
Marija Klisura	Općina Lumbarda	X		
Tanja Cetinić	Općina Blato	X		
Veni Marinković	VM Savjetovanje			X
Martina Krmek	Udruženje obrtnika Dubrovnik			X
Marko Kristić	Podmetale			X
Dragan Medan	Općina Mljet	X		
Dragan Šarić	Koralj			X
Ivica Buterin	Uvik malo			X
Miljenko Mikulić	Općina Konavle	X		
Đuro Vragolov	Konoba Kolona			X
Dragiša Barčot	Općina Vela Luka	X		
Antonijo Đivoje	Udruga ribara Lastovo			X
Ante Šeparović	Općina Blato	X		
Marin Barčot	Barčot			X
Franko Favro	Eko d.o.o.	X		
Vlaho Radonić	Ronilački klub Dubrovnik		X	
Perica Pušić	Općina Konavle	X		
Antonia Frlan	Općina Lastovo	X		
Boris Pleština	Općina Župa dubrovačka	X		
Dalka Zanki	Sveučilište u Splitu, Odjel za studije mora	X		